

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Bioetyczne spory wokół ingerowania w ludzką naturę
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Bioethical disputes around interference in the human nature
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Ks. dr Marcin Ferdynus
---	------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	stacjonarny	0	II	0
	zdalny	30		2

Wymagania wstępne	Wiedza z zakresu etyki ogólnej
-------------------	--------------------------------

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

1. Przegląd i dyskusja wokół głównych problemów dotyczących ingerowania w ludzką naturę.
2. Przedstawienie podstawowych sporów dotyczących podejmowania decyzji u kresu i początku ludzkiego życia.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna podstawowe spory bioetyczne dotyczące ingerowania w naturę ludzką.	K_W02, K_W04, K_W05, K_W06
W_02	Student zna główne stanowiska i argumenty dotyczące podejmowania decyzji u kresu i początku ludzkiego życia.	K_W04, K_W05, K_W07
UMIĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi przywołać przykłady dyskutowanych sporów bioetycznych oraz uzasadnić własne stanowisko.	K_U06, K_U11
U_02	Student potrafi analizować argumenty obecne w we współczesnych dyskusjach bioetycznych, stojących u podstaw ingerowania w naturę ludzką.	K_U01, K_U02, K_U08, K_U11,
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student stara się uzasadnić swoje przekonania moralne, respektując odmienne poglądy innych osób.	K_K02
K_02	Student potrafi uzasadnić rolę argumentacji etycznej dla	K_K03

	rozstrzygnięcia społecznych sporów moralnych.	
--	---	--

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Rodzaje ingerencji w naturę ludzką i ich ocena.
2. Spór o istotę człowieczeństwa.
3. Kres i początek ludzkiego życia jako wyzwanie natury moralnej.
4. Rezygnacja z uporczywej terapii a eutanazja.
5. „Części zamienne” w nadziei na dłuższe życie.
6. Biomedyczne doskonalenie/ulepszenie natury ludzkiej.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Analiza tekstu	Praca pisemna	Ocena pracy pisemnej
W_02	Analiza tekstu	Praca pisemna	Ocena pracy pisemnej
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji
U_02	Studium przypadku	Prezentacja	Karta oceny
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01-02	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji

VI. Kryteria oceny, wagi...

Praca pisemna na jeden z tematów zaproponowanych przez prowadzącego oraz prezentacja zawartych w tej pracy wyników badań (50%), udział w dyskusjach (50%).

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
1. B. Chyrowicz, Bioetyka. Anatomia sporu. Kraków: Wydawnictwo Znak 2015.
2. W. Galewicz (red.), Antologia bioetyki. T. 1-2. Kraków: Universitas 2009-2010.
3. M. Ferdynus. Przedłużanie życia jako problem moralny. Tarnów: Biblos 2017.
4. K. Szewczyk. Bioetyka. Medycyna na granicach życia. T.1. Warszawa: PWN 2009.
5. G. Hołub. Osoba w labiryncie decyzji moralnych. Bioetyka w perspektywie personalistycznej. Kraków: Wyd. Św. Stanisława BM 2014.
Literatura uzupełniająca
1. E. Schockenhoff. Etyka życia. Podstawy i nowe wyzwania. Opole: Wyd. Świętego Krzyża 2014.
2. B. Mephram. Bioetyka. Wprowadzenie dla studentów nauk biologicznych. Warszawa: PWN 2008.
3. J. Różyńska, W. Chańska (red.). Bioetyka. Warszawa: Wolters Kluwer 2013.

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Bóg a zło
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	God and Evil
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Dr hab. Marek Piwowarczyk
---	---------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	stacjonarny	0	I	0
	zdalny	30		2

Wymagania wstępne	brak
-------------------	------

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Zapoznać studentów z problematyką zła we współczesnej analitycznej filozofii religii
C2: Przedstawić analityczne ujęcie Tomasza z Akwinu odpowiedzi na problem zła

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna podstawowe problemy zła	W_03, W_04, W_05, W_06
W_02	Student zna dawne i współczesne odpowiedzi na problem zła	W_03, W_04, W_05, W_06
W_03	Student zna różne aspekty Tomasza z Akwinu odpowiedzi na problem zła	W_03, W_04, W_05, W_06
UMIĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi analizować problem zła i problem jak pogodzić istnienie zła z istnieniem Boga.	U_01, U_02, U_03, U_05, U_06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest świadomy roli filozofii w dyskusji nad problemami religijnymi	K_02, K_03, K_04

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Logiczny i ewidencjalny problem zła
--

2. Współczesne teodycece
3. Teologia i filozofia u Tomasza z Akwinu
4. Tomaszowa ontologia
5. Zło i dobro
6. Bóg stwórca
7. Doskonałość Boga
8. Bóg a zło
9. Opatrzność i łaska
10. Teologia zła

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	wykład konwersatoryjny	ustny test	karta ocen
W_02	wykład konwersatoryjny	ustny test	karta ocen
W_03	wykład konwersatoryjny	ustny test	karta ocen
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	wykład konwersatoryjny	ustny test	karta ocen
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	wykład konwersatoryjny	ustny test	karta ocen

VI. Kryteria oceny, wagi...

Na zaliczeniu ustnym student otrzymuje 2 zagadnienia. Odpowiedź jest oceniana następująco:

Na 2: student nie udziela odpowiedzi lub udziela jej tylko na jedno zagadnienie lub udziela odpowiedzi chaotycznie, nie zna terminologii, mimo wskazówek egzaminatora nie potrafi zrekonstruować problemów i stanowisk

Na 3: student odpowiada na obydwie zagadnienia, ale robi to chaotycznie, z dużą ilością błędów merytorycznych; zagadnienia i stanowiska rozpoznaje dopiero z pomocą egzaminatora, ale nie potrafi ich w szczegółach przedstawić

Na 4: student odpowiada na obydwie zagadnienia, mówi komunikatywnie, popełnia nieliczne błędy merytoryczne, potrafi bez pomocy egzaminatora szczegółowo rozpoznać zagadnienia i stanowiska

Na 5: student udziela płynnej odpowiedzi, świadczącej o samodzielnym przemyśleniu przez niego treści nauczania, sam potrafi stawiać problemy i konstruować ich rozwiązania

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
Brian Davies, <i>Thomas Aquinas on God and Evil</i> , Oxford University Press, Oxford 2011
Literatura uzupełniająca
Krzysztof Hubaczek, <i>Bóg a zło. Problematyka teodycealna w filozofii analitycznej</i> , Wydawnictwo

Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2010.

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Człowiek i prawo: główne nurty we współczesnej filozofii prawa
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Human and Law: Main Trends in Contemporary Philosophy of Law
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Dr hab. Katarzyna Stępień
---	---------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	stacjonarny	4	III	0,5
	zdalny	26		1,5

Uzasadnienie przyznawania punktów ECTS: zajęcia w formie stacjonarnej wymagają zwiększonego nakładu pracy i aktywności studenta. Przygotowanie do uczestnictwa w tych zajęciach obejmuje: przeczytanie zadanych tekstów naukowych, napisanie referatu, przygotowanie jego prezentacji oraz obrony własnego stanowiska w dyskusji z innymi uczestnikami zajęć.

Wymagania wstępne	W1: Podstawowa wiedza z historii filozofii, metafizyki i antropologii oraz etyki ogólnej W2: Umiejętność analizowania tekstów naukowych
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1: Prezentacja podstawowych nurtów i dyskusji we współczesnej filozofii prawa z elementami metodologii i historii filozofii prawa
C2: Ukazanie integralnego i systemowego rozumienia prawa w kontekście jego racji i przyczyn
C3: Ukazanie specyfiki filozoficznych uzasadnień porządku prawnego

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna podstawy metodologii filozofii prawa, w tym metody filozoficznego wyjaśniania faktu prawa (szczególnie metodę metafizycznego uniesprzeczniania) oraz podstawową terminologię filozofii prawa	K_W03, K_W04
W_02	Student ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu filozofii prawa oraz wybranych współczesnych nurtów filozofii prawa	K_W05, K_W06
W_03	Student ma wiedzę na temat roli danych koncepcji prawa w	K_W09

	życiu kultury i społeczeństwa, potrafi wskazać znaczenie i konsekwencje przyjętych w prawie rozwiązań dla życia kulturowego	
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student posiada umiejętność integrowania wiedzy z filozofii prawa, nauk prawnych, antropologii i filozofii kultury	K_U04
U_02	Student potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role	K_U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student ma świadomość roli filozofii prawa i potrzeby filozoficznego wyjaśnienia fenomenu prawa oraz jego niezbywalnego znaczenia w życiu kultury i dla zachowania dziedzictwa oraz potrzebę dbałości o zasady etyki w dziedzinie prawa, jak również o badawcze osiągnięcia filozofii prawa zdolnej wskazywać i uzasadniać najgłębsze podstawy prawa	K_K03
K_02	Student jest otwarty na udział w życiu społecznym i gotowy do partycypowania w wydarzeniach kultury oraz jest zainteresowany trendami filozoficznymi i kulturalnymi, w szczególności dominującymi w dziedzinie filozofii prawa	K_K04

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

W ramach konwersatorium omawiane są następujące grupy zagadnień metaprzedmiotowych i przedmiotowych, m.in.: 1) Specyfika filozofii prawa na tle szczegółowych nauk prawnych; 2) Człowiek jako podmiot prawa; 3) Prawo naturalne a prawa człowieka; 4) Typologia nurtów i osie sporów we współczesnej filozofii prawa; 5) Charakterystyka wybranych reprezentatywnych nurtów współczesnej filozofii prawa; 6) Dylematy na styku prawo – moralność.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne	Metody weryfikacji	Sposoby dokumentacji
WIEDZA			
W_01	Wykład konwersatoryjny	Zaliczenie pisemne	Protokół ocen
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Analiza tekstu	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja	Obserwacja	Protokół ocen

VI. Kryteria oceny, wagi...

Na ocenę niedostateczną:

W: Student nie posiada podstawowej wiedzy na temat filozofii prawa

U: Student nie potrafi analizować i nie rozumie podstawowych treści z dziedziny filozofii prawa

K: Student nie angażuje się w zdobywanie wiedzy, nie wywiązuje się z podjętych na zajęciach zobowiązań

Na ocenę dostateczną:

W: Student posiada elementarną wiedzę na temat filozofii prawa

U: Student w stopniu dostatecznym analizuje i rozumie treść przedmiotu

K: Student uczestniczy w zajęciach, angażuje się w stopniu dostatecznym w pracę grupy

Na ocenę dobrą:

W: Student posiada uporządkowaną wiedzę z filozofii prawa

U: Student potrafi zaprezentować posiadaną wiedzę, a także w sposób poprawny z niej korzysta w trakcie zajęć

K: Student aktywnie uczestniczy w zajęciach, wykazuje otwartość na potrzebę pogłębiania posiadanej wiedzy

Na ocenę bardzo dobrą:

W: Student ma usystematyzowaną i ugruntowaną wiedzę z filozofii prawa

U: Student ma opanowane narzędzia analizy i syntezy posiadanej wiedzy

K: Student w sposób aktywny uczestniczy w zajęciach, pogłębia i doskonali swoje postawy

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
M. A. Krąpiec, <i>Człowiek i prawo naturalne</i> , Lublin 1993 Cz. Martyniak, <i>Dzieła</i> , t. 1, Lublin 2005 M. Piechowiak, <i>Filozofia praw człowieka</i> , Lublin 1999
Literatura uzupełniająca
J. Hervada, <i>Historia prawa naturalnego</i> , tłum. A. Dorabialska, Kraków 2013 J. M. Kelly, <i>Historia zachodniej filozofii prawa</i> , tłum. D. Pietrzyk-Reeves, Ł. Słoniowski, R. Olszowski, M. Kunecka, M. Modrzejewska, R. Lis, A. Krzynówek, Kraków 2006 J. Stelmach, R. Sarkowicz, <i>Filozofia prawa XIX i XX wieku</i> , Kraków 1998

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Dramat ludzkiej wolności i jego antropologiczne podstawy w historii starożytnej i średniowiecznej
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	The Drama of Human Freedom and its Anthropological Consequences
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Prof. dr hab. Agnieszka Kijewska
---	----------------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	stacjonarny	0	I	0
	zdalny	30		2

Wymagania wstępne	Podstawowe wiadomości z historii filozofii starożytnej i średniowiecznej oraz ciekawość poznawcza.
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C.1: Dostarczenie wiedzy na temat antropologicznych podstaw ludzkiej wolności i podstawowych koncepcji historycznych ludzkiej wolności.
C. 2: : Dostarczenie umiejętności formułowania w mowie i piśmie problemów związanych z zagadnieniem ludzkiej wolności.
C. 3: Umożliwienie prowadzenia racjonalnych dyskusji na tematy związane z zagadnieniami dotyczącymi ludzkiej wolności i zdobycie umiejętności odróżniania argumentów poprawnych od niepoprawnych, wartościowania różnych wypowiedzi pod tym kątem oraz zachęcenie do samodzielnego, ale podporządkowanego regułom metodologicznym, myślenia.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna podstawową terminologię, stosowaną w dyskusji nad wolną wolą i wolnością.	K_W03, K_W04,
W_02	Student posiada uporządkowaną i ugruntowaną historycznie wiedzę na temat dyskusji nad wolną wolą i ma świadomość kulturowego znaczenia tej dyskusji.	K_W05, K_W01
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi samodzielnie wyszukać, wybrać, analizować i	K_U01, K_U02

	ocenić informacje z różnych źródeł na temat wolnej woli oraz posiada w tej dziedzinie pogłębione umiejętności badawcze.	
U_02	Student potrafi integrować wiedzę z różnych dyscyplin oraz dobrać właściwe narzędzia do analizy tekstu filozoficznego, który umie streścić oraz umie zainicjować i rozwinąć dyskusję na ten temat w mowie i piśmie.	K_U04, K_U05, K_U06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest otwarty na nowe idee, krytyczny wobec przyswajanych informacji i różnych sposobów uzasadniania też; podejmuje analizę problemów i formułuje propozycje ich rozwiązań.	K_K02, K_K05
K_02	Student ma świadomość określenia priorytetów służących rozwiązaniu problemu.	K_K02

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

<ol style="list-style-type: none"> 1. Prezentacja historyczno-filozoficznych koncepcji ludzkiej wolności. 2. Antropologiczne podstawy problematyki wolności. 3. Analiza klasycznego tekstu filozoficznego związanego z tą problematyką (Św. Augustyn, „O wolnej woli” 4. Sposoby prezentacji wyników pracy: referat, dyskusja, artykuł.
---

5. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
WIEDZA			
W_01	Praca z tekstem	Referat, ewentualnie praca pisemna	Ocenione wystąpienie lub praca pisemna
W_02	Wykład z elementami dyskusji	Aktywny udział w dyskusji	Ocena udziału w dyskusji
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Analiza tekstu	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
U_02	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji
K_02	Praca w grupie w różnych rolach	Obserwacja	Raport z obserwacji

6. Kryteria oceny, wagi...

Przygotowany referat na jeden z tematów zaproponowanych przez prowadzącego lub samego studenta oraz prezentacja wyników (50%), udział w dyskusji (50%).

7. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

8. Literatura

Literatura podstawowa
<ul style="list-style-type: none">
- Św. Augustyn, <i>O wolnej woli</i> – w: Dialogi filozoficzne, Kraków 1999;
“Jeśli Bóg istnieje...Wolność człowieka a hipoteza teistyczna. Studia i eseje”, red. A. Stefańczyk, Lublin 2019.
- A. Kijewska, <i>Święty Augustyn</i>, Wiedza Powszechna, Warszawa 2007.
Literatura uzupełniająca
<ul style="list-style-type: none">
- „Terapeia, askesis, meditatio. Praktyczny wymiar filozofii w starożytności i średniowieczu”, red. Łapiński, Pawlik, R. Tichy, Warszawa 2017;
- Dawidowski W., <i>Święty Augustyn</i>, Kraków 2006.

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Epistemologia przekonań religijnych
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Epistemology of Religious Beliefs
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Prof. dr hab. Jacek Wojtysiak
---	-------------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	Semestr	Punkty ECTS
Konwersatorium	Stacjonarny	0	II	0
	Zdalny	30		2

Wymagania wstępne	Ogólna znajomość podstawowych zagadnień filozofii.
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Zaznajomienie z głównymi problemami należącymi do pogranicza epistemologii i filozofii religii.
C.2 Oszacowanie wartości poznawczej przekonań religijnych, a w szczególności wiary chrześcijańskiej.
C3. Przedyskutowanie problemu „ukrycia Boga”.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna główne metody badawcze i strategie argumentacyjne wybranych nurtów epistemologii i filozofii religii.	K_W07
W_02	Student zna główne metody analizy tekstu filozoficznego z zakresu epistemologii i filozofii religii i wie, jak z niego poprawnie korzystać.	K_W08
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student umie analizować oraz omawiać teksty filozoficzne z zakresu epistemologii i filozofii religii, krytycznie identyfikując określone stanowiska filozoficzne i sposoby ich uzasadniania.	K_U02, K_U07
U_02	Student umie dyskutować na tematy filozoficzne o doniosłości światopoglądowej, zachowując przy tym zasady teorii argumentacji.	K_U05, K_U06, K_U07
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student rozumie potrzebę uczestnictwa w życiu kulturalnym,	K_K04

	w tym religijnym, akademickim i filozoficznym, interpretując i szanując przekonania innych.	
K_02	Student zachowuje postawę otwartości, a zarazem krytycyzmu wobec rozmaitych idei światopoglądowych i związanych z nimi ruchów społecznych.	K_K02, K_K05

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

<p>1. Odróżnienie poznawczych i pozapoznawczych komponentów religii. 2. Omówienie głównych stanowisk w sprawie sensowności i uzasadnienia przekonań religijnych. 3. Typy uzasadnienia przekonań religijnych: uzasadnienie bezpośrednie (<i>sensus divinitatis</i>, doświadczenie mistyczne), uzasadnienie pośrednie – teoretyczne lub pragmatyczne. 4. Problem bazowości przekonań religijnych. 5. Argumenty za istnieniem Boga. 6. Rola autorytetu w religii. 7. Problem doświadczenia (przeżycia) religijnego. 8. „Ukrycie Boga” – przekonaniowe, religijne, doświadczeniowe. 9. Powszechność religii i jej (ich) zróżnicowanie. 10. Dyskusja z naturalistycznymi koncepcjami religii.</p>
--

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Wykład konwersatoryjny	Praca pisemna	Oceny teksty pracy pisemnej
W_02			
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji
U_02			
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji
K_02			

VI. Kryteria oceny, wagi...

Praca pisemna na jeden z tematów zaproponowanych przez prowadzącego oraz prezentacja zawartych w tej pracy wyników badań (50%), udział w dyskusjach (50%).

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
J. Wojtysiak, <i>Między ukryciem a jawnością. Esej z filozofii religii i teologii filozoficznej</i> , Kraków: WAM 2023; P. Moskal, <i>Filozofia religii</i> , Pelplin: Wydawnictwo Bernardinum 2020.
Literatura uzupełniająca
J.L. Schellenberg, <i>Argument z ukrytości. Nowe wyzwanie filozofii dla wiary w Boga</i> , tłum. przeł. R. Mordarski, Bydgoszcz: Wydawnictwo UKW 2019; P. Gutowski, M. Iwanicki (red.), <i>Teizm, ateizm i religia. Najnowsze spory w anglosaskiej filozofii analitycznej</i> , Lublin: Wydawnictwo KUL 2019; H. De Cruz, <i>Religious Disagreement</i> , Cambridge: Cambridge University Press 2019; M. Dobrzeńcki,

Ukrytość i Wcielenie. Teistyczna odpowiedź na argument Johna L. Schellenberga za nieistnieniem Boga, Kraków: Wydawnictwo WAM 2020; M. Hołda, *Źródło i noc. Wprowadzenie do współczesnego absconditeizmu*, Kraków: [Wydawnictwo WAM](#) 2020; R. Swinburne, *Was Jesus God?*, Oxford: Oxford University Press 2008; R. Swinburne, *Zmartwychwstanie Wcielonego Boga*, [tłum. M. Wójcik](#), Warszawa: Fundacja Prodeoteo 2021.

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Etyczne i aksjologiczne podstawy systemów politycznych
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Ethical and Axiological Foundations of Political Systems
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Prof. dr hab. Jan Kłós
---	------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	stacjonarny	4	IV	0,5
	zdalny	26		1,5

Uzasadnienie przyznawania punktów ECTS: zajęcia w formie stacjonarnej wymagają zwiększonego nakładu pracy i aktywności studenta. Przygotowanie do uczestnictwa w tych zajęciach obejmuje: przeczytanie zadanych tekstów naukowych, napisanie referatu, przygotowanie jego prezentacji oraz obrony własnego stanowiska w dyskusji z innymi uczestnikami zajęć.

Wymagania wstępne	ogólna wiedza z zakresu historii filozofii oraz pojęć z zakresu filozofii społeczno-politycznej (np. władza, wolność, społeczeństwo obywatelskie)
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

Poznanie filozoficznych podstaw systemów politycznych.
Ewaluacja systemów politycznych z punktu widzenia etyki i antropologii.
Próba wartościowania różnych rozwiązań politycznych w nawiązaniu do rozumienia człowieka, jego zadań i potrzeb.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	ma wszechstronną znajomość i pogłębione rozumienie roli refleksji filozoficznej w kształtowaniu kultury politycznej	K_W01
W_02	ma podstawową wiedzę o instytucjach życia politycznego i orientację we współczesnym życiu społeczno-politycznym	K_W09
UMIEJĘTNOŚCI		

Załącznik nr 5 do dokumentacji programowej

U_01	potrafi dobrać właściwe narzędzia do interpretacji i analizy poglądu filozoficznego za zakresu myśli społeczno-politycznej, streszcza i analizuje, argumenty filozoficzne, identyfikuje ich kluczowe tezy, założenia i konsekwencje oraz proponuje własne tezy i rozwiązania dotyczące życia społeczno-politycznego	K_U05
U_02	umie podejmować dyskusję, argumentować w mowie i piśmie, poprawnie stosując terminologię specjalistyczną z zakresu filozofii polityki i wykorzystując poglądy własne i innych autorów oraz formułować wnioski	K_U06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	dokonania pogłębionej analizy sytuacji i problemów społeczno-politycznych oraz samodzielnie (po analizie filozoficznych podstaw zagadnienia społeczno politycznego) sformułować propozycje ich rozwiązania	K_K02

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Analiza różnych rozwiązań politycznych dotyczących tak podstawowych terminów jak wolność (indywidualna, społeczna, słowa, sumienia, religii, zgromadzeń), władza, zakres władzy państwowej, relacji: państwo - Kościół, społeczeństwo obywatelskie, tolerancja, różnorodność społeczna. Dyskusja na temat konkretnych propozycji organizacji życia społeczno-politycznego: liberalizm, liberalizm konserwatywny, konserwatyzm, anarchizm etc.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
WIEDZA			
W_01	Praca z tekstem	Oceniony tekst pracy pisemnej	Oceniony tekst pracy pisemnej
W_02	Przygotowanie prezentacji	Ocena prezentacji i sposoby argumentacji	Ocena prezentacji
UMIĘTNOŚCI			
U_01	Analiza tekstu	Praca pisemna	Ocena pracy
U_02	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji

VI. Kryteria oceny, wagi...

Praca pisemna na jeden z tematów zaproponowanych przez prowadzącego oraz prezentacja zawartych w tej pracy wyników badań (50%), udział w dyskusjach (50%).

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
<ul style="list-style-type: none">
• 1. R. E. Goodin, Ph. Pettit (red.), <i>Przewodnik po współczesnej filozofii politycznej</i>, Warszawa: Książka i Wiedza 1998.
• 2. L. Strauss, J. Cropsey (red.), <i>Historia filozofii politycznej</i>, Warszawa: Fronda 2010.
Literatura uzupełniająca
<ul style="list-style-type: none">
• 1. L. von Mises, <i>Ludzkie działanie</i>, Warszawa: Instytut Ludwika von Misesa 2007.
• 2. M. Novak, <i>Wolne osoby i dobro wspólne</i>, Kraków: Znak 1998.
• 3. Jan Paweł II, <i>Centesimus annus</i>.

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Etyczne problemy nauki i techniki
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Ethical problems in science and technology
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Dr hab. Agnieszka Lekka-Kowalik
---	---------------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	stacjonarny	0	II	0
	zdalny	30		2

Wymagania wstępne	Brak
-------------------	------

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1: Zapoznanie studentów z kluczowymi zagadnieniami związanymi z etycznym wymiarem nauki i techniki.
C2: Rozwinięcie umiejętności odkrywania, analizowania i interpretowania zagadnień etycznych pojawiających się w postępie naukowo-technicznym.
C3: Kształtowanie postawy wrażliwości na kwestie etyczne, odwagi formułowania i obrony sądów na temat tego aspektu nauki i techniki oraz odpowiedzialności za kierunek postępu naukowo-technicznego.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna współczesną terminologię i poglądy na etyczny wymiar nauki i techniki oraz ich filozoficzny fundament (wraz z zapleczem historycznym)	K_W01, K_W02, K_W03, K_W04, K_W05
W_02	Student rozumie etyczne i społeczne konsekwencje postępu techniczno-naukowego	K_W01, K_W06, K_W07
W_03	Student rozpoznaje powiązania nauki i techniki z innymi systemami społecznymi i ich wpływ na etyczny wymiar nauki i techniki	K_W07, K_W09
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student dostrzega i formułuje kontrowersje etyczne związane z nauką i techniką oraz proponuje - nawet hipotetyczne - rozwiązania kontrowersji i argumenty na ich rzecz	K_U01, K_U02, K_U04
U_02	Student analizuje teksty i dokumenty instytucji polskich i międzynarodowych w celu wyodrębnienia i krytyki ich tez oraz	K_U05, K_U06, K_U09

	argumentacji związanej z etycznym wymiarem nauki i techniki.	
U_03	Student wyszukuje, selekcjonuje i analizuje informacje ze źródeł tradycyjnych i elektronicznych	K_U01, K_U04
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student rozpoznaje społeczne i etyczne wymiary nauki i techniki oraz odpowiedzialność za kierunek postępu naukowego	K_K02, K_K03
K_02	Student rozwija krytyczne a zarazem otwarte podejście do kwestii etycznych w nauce i technice.	K_K03, K_K04, K_K05
K_03	Student kształtuje chęć, umiejętność i odwagę uczestniczenia w publicznych debatach na temat etycznych kwestii w nauce i technice.	K_K04, K_K05

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Kluczowe pojęcia debaty nad etycznym wymiarem nauki i techniki.
2. Nauka i technika: wolność od wartości czy nasycenie wartościami.
3. Etyka nauki i techniki: mapa zagadnień i instytucji.
4. Społeczne i epistemiczne zaufanie do nauki i techniki a społeczeństwo ryzyka.
5. Analiza współczesnych kontrowersji – studentom zostanie przedstawiona lista i krótki opis danego zagadnienia, by mogli dokonać wyboru tych najbardziej dla nich interesujących.
6. Społeczna odpowiedzialność nauki i techniki.
7. Etyka i partycypacja społeczeństwa w rozwoju naukowo-technicznym.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Wykład problemowy, praca z tekstem, dyskusja kierowana	Prezentacja na zajęciach, praca pisemna, obserwacja uczestnictwa w dyskusji	Oceniona praca pisemna plik z prezentacją
W_02	Wykład problemowy, praca z tekstem, dyskusja kierowana, studium przypadku	Prezentacja na zajęciach, praca pisemna, obserwacja uczestnictwa w dyskusji	Oceniona praca pisemna plik z prezentacją
W_03	Wykład problemowy, praca z tekstem, dyskusja kierowana, studium przypadku	Prezentacja na zajęciach, praca pisemna, obserwacja uczestnictwa w dyskusji	Oceniona praca pisemna plik z prezentacją
UMIĘJĘTNOŚCI			
U_01- U_03	Dyskusja kierowana	Obserwacja uczestnictwa w dyskusji, praca pisemna, prezentacja na zajęciach	Protokół, plik z prezentacją, oceniona praca pisemna
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01- K_03	Dyskusja kierowana	Obserwacja uczestnictwa w dyskusji, prezentacja na zajęciach	Raport z obserwacji

VI. Kryteria oceny, wagi...

na ocenę: aktywność na zajęciach – 15%; prezentacja – 35%; praca pisemna – 50%;
na podpis: aktywność na zajęciach – 40%; prezentacja – 60%

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
<p>Bińczyk, E. (2021), <i>Technonauka w społeczeństwie ryzyka Filozofia wobec niepożądanych następstw praktycznego sukcesu</i>, Toruń: Wydawnictwo UMK</p> <p>Lekka-Kowalik, A. (2008), <i>Odkrywanie aksjologicznego wymiaru nauki</i>, Wydawnictwo KUL, Lublin.</p> <p>Lizut, R. (2014) <i>Technika a wartości. Spór o aksjologiczną neutralność artefaktów</i>, Wydawnictwo Naukowe Academicon, Lublin.</p> <p>Dla poszczególnych tematów i analizy przypadków zostaną wskazane artykuły z wiodących czasopism poświęconych tej problematyce</p>
Literatura uzupełniająca
<p>Beck, U. (2002), <i>Społeczeństwo ryzyka. W drodze do innej nowoczesności</i>, Warszawa 2002, Wyd. Scholar</p> <p>Mitcham C. (red.), (2005), <i>Encyclopedia of Science, Technology and Ethics</i>, Macmillan Reference</p> <p>Novotny H., P. Scott, M. Gibbons (2003) <i>Rethinking science – Knowledge and the Public in an Age of Uncertainty</i> Cambridge: Cambridge University Press.</p> <p><i>The Brussels declaration on ethics & principles for science & society policy-making</i>, http://www.euroscientist.com/wp-content/uploads/2017/02/Brussels-Declaration.pdf</p> <p>Znalezienie literatury uzupełniającej dla poszczególnych tematów będzie elementem zadań dla studentów.</p>

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Etyka
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Ethics
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	S. prof. dr hab. Barbara Chyrowicz
---	------------------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
seminarium	stacjonarny	32	I-IV	10
	zdalny	88		10

Uzasadnienie przyznawania punktów ECTS: zajęcia w formie stacjonarnej wymagają zwiększonego nakładu pracy i aktywności studenta. Przygotowanie do uczestnictwa w tych zajęciach obejmuje: przeczytanie zadanych tekstów naukowych, napisanie referatu, przygotowanie jego prezentacji oraz obrony własnego stanowiska w dyskusji z innymi uczestnikami zajęć.

Wymagania wstępne	Podstawowa wiedza z zakresu etyki
-------------------	-----------------------------------

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Przygotowanie pracy magisterskiej
C2. Opracowanie konkretnego problemu filozoficznego wybranego w temacie pracy magisterskiej
C3. Opanowanie podstaw pracy naukowej odpowiednio do wymagań mgr

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	student zna problematykę etyczną wybraną za podstawę opracowania wybranego problemu, zna aktualną literaturę przedmiotu, potrafi odnieść się krytycznie do analizowanych kwestii.	K_W03, K_W05, K_W06
W_02	student ma rozeznanie w aktualnym stanie badań dotyczących opracowywanego tematu, potrafi w redagowaniu pracy wykorzystywać wiedzę uzyskaną w trakcie wykładów z innych niż etyka dyscyplin filozoficznych, zna i rozumie podstawowe zasady zarządzania własnością intelektualną	K_W04, K_W07, K-W08
UMIĘTNOŚCI		

U_01	Student potrafi krytycznie analizować teksty filozoficzne, trafnie przywołuje odnoszące się do opracowywanego tematu teksty źródłowe, potrafi stawiać problemy natury filozoficznej i sprawnie posługuje się metodami argumentowania w etyce	K_U01, K_U02, K_U05, K_U06
U_02	student potrafi zarówno streszczać myśli przywoływanych filozofów jak i formułować własne wnioski i w sposób metodologicznie poprawny rozstrzygać postawione problemy	K_U07, K_U08, K_U09, K_U010
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	student dyskutuje w sposób rzeczowy, pozbawiony emocjonalnego nastawienia, maksymalnie życzliwie referuje poglądy, których nie podziela	K_K01, K_K02, K_K03
K_02	Student przestrzega wszelkich zasad naukowej uczciwości i rzetelności	K_K04, K_K05

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Kwestie metodologiczne związane z redagowaniem pracy naukowej - redagowanie planu, sporządzanie bibliografii, etc.
2. Kwestie merytoryczne związane z tematami realizowanych aktualnie na seminarium prac magisterskich. Poruszana w trakcie seminaryjnych dyskusji problematyka pozostaje zatem zależna od realizowanych tematów. Poszczególni seminarzyści prezentują najpierw problematykę przygotowywanych prac, a następnie przedstawiają jej fragmenty.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Praca badawcza pod kierunkiem	Sprawozdanie	Wydruk z referatem – praca magisterska
W_02	Dyskusja	Obserwacja	Karta ocen pracy w grupie
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Analiza tekstu	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
U_02			
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Praca badawcza pod kierunkiem	Praca pisemna	Praca magisterska
K_02	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji

VI. Kryteria oceny, wagi...

Aktywna obecność na zajęciach, uczestniczenie w dyskusji nad redagowaniem fragmentów prac uczestników seminarium.

Przygotowane kolejnych etapów pracy dyplomowej; semestr I: wybór problematyki badawczej, przedstawienie literatury, która będzie podstawą pracy magisterskiej; semestr II: sformułowanie tematu pracy, zdobycie wystarczającej erudycji do postawienia podstawowego problemu i sformułowania planu pracy; semestr III: redakcja 2/3 zaplanowanej pracy; semestr IV: przedstawienie całości pracy.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	120
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	480

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
Ponieważ seminarium jest ukierunkowane na redagowanie prac magisterskich, literatura pozostaje każdorazowo związana z problematyką przygotowywanych prac.
Literatura uzupełniająca
Literatura pozostaje każdorazowo związana z problematyką przygotowywanych prac.

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Ewolucje sztuki i estetyki - historie filozoficzne
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Evolutions of art and aesthetics - philosophical stories
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Dr hab. Anna Kawalec
---	----------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	stacjonarny	0	I	0
	zdalny	30		2

Wymagania wstępne	żadne
-------------------	-------

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

Uporządkowanie wiedzy na temat pojęć sztuki i estetyki, historii pojęć i obecnego statusu
Uporządkowanie reprezentatywnych dla współczesności koncepcji sztuki i estetyki na podstawie analizy współczesnych artefaktów artystycznych i teorii estetycznych

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student rozumie sposoby konceptualizacji rzeczywistości w różnych dziedzinach wiedzy, zwł. estetyki filozoficznej, oraz w wybranych praktykach artystycznych	W03
W_02	Zna instytucje kultury i życie kulturalne najbliższego środowiska społecznego, odczytuje ich funkcje w kontekście ekspresji ludzkiej i sytuacji kulturowej współczesności	W09
UMIĘTNOŚCI		
U_01	Czerpie wiedzę z różnych dyscyplin naukowych, zwł. humanistycznych i społecznych, oraz z praktyk artystycznych w celu rozwiązywania problemów filozoficznych	U04
U_02	Pracuje w grupie, pełniąc różne funkcje społeczne	U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Jest odpowiedzialny za ochronę dziedzictwa kulturowego, a także obecny stan kultury, konstytuowany m.in. przez sztukę	K03
K_02	Student interesuje się aktualnymi zdarzeniami kulturowymi, trendami w myśli filozoficznej i artystycznej	K04

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Zasadniczym celem przedmiotu jest omówienie dawnych i współczesnych zjawisk artystycznych oraz koncepcji estetycznych, ich analiza i interpretacja; rozumienie zmian artystycznych i kulturowych w kontekście koncepcji człowieka. Podstawą dla tych omówień będą analizy i interpretacje praktyk artystycznych i wytworów sztuki.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Wykład konwersatoryjny	prezentacja	Karta zaliczeniowa
W_02	Wykład konwersatoryjny	prezentacja	Karta zaliczeniowa
UMIĘTNOŚCI			
U_01	Case study	obserwacja	Karta zaliczeniowa
U_02	Group work in different roles	obserwacja	Karta zaliczeniowa
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Discussion	Obserwacja	Karta zaliczeniowa
K_02	Discussion	Obserwacja	Karta zaliczeniowa

VI. Kryteria oceny, wagi...

Obecność na zajęciach, głos w dyskusji i prezentacja: 40%, zaliczenie ustne: 60%

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura**Literatura podstawowa**

Między innymi: Arystoteles, Poetyka (różne wydania), R. Wagner, The Invention of Culture, Chicago Press (różne wydania), Zangwill Nick, Aesthetics and Art, Platon, Państwo, Ion (różne wyd.), Arystoteles, Poetyka, (różne wyd.), Kant I., Krytyka władzy sądenia, tłum. Żelazny M., (np. Wyd. Naukowe UMK, 2014). Hume D., Eseje z dziedziny moralności i literatury, tłum. T. Tatarkiewiczowa, Warszawa: PWN, 1955. Hegel G. W., Estetyka Warszawa, PWN 1964, Rousseau J.-J. (1966a), List do d'Alemberta o widowiskach z dodaniem artykułu d'Alemberta „Genewa”, R. Ingarden, Studia z estetyki (t. 1-3; wybrane zagadnienia), Denis Dutton, Instynkt sztuki. Piękno, zachwyty i ewolucja (tłum J. Luty), Wybrane teorie estetyki pragmatycznej (zwl. James, Dewey, Shusterman i Berleant), także: A. B. St;pień, Propedeutyka estetyki, Wyd. KUL, Lublin 1986, Gołaszewska M., Wstęp do estetyki, 1984 Gell A., Art. and Agency, Oxford 1998

Literatura uzupełniająca

Zangwill Nick, The Metaphysics of Beauty, Cornell University Press 2001, Aesthetics and Art Theory, Longmans, London 1968. Guyer P., History of Modern Aesthetics, (1-3), Cambridge 2014. Halsall F., Systems of Art. Art, History and Systems Theory, Peter Lang 2008, Danto A., Po końcu sztuki, tłum. M. Salwa, Universitas 2013. List papieża Jana Pawła II do artystów (różne źródła). Ratzinger J., Nowa pieśń dla Pana (tu rozdział dotyczący muzyki). Gell A., The Technology of Enchantment and the Enchantment of Technology, w: Anthropology, art and aesthetics, red. Coote J., Shelton A., Clarendon, Oxford 1992, s. 40-66. Bourriaud N., Estetyka relacyjna, tłum. Białkowski Ł., MOCAR, 2012, Estetyki filozoficzne, red. K. Wilkoszewska, Universitas, 2000. Pöitner G., Estetyka filozoficzna, tłum. Juliusz Zychowicz, WAM, Kraków 2011, Materiały według zainteresowań grupy

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Ewolucjonizm - kreacjonizm
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Evolutionism - creationism
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Ks. dr hab. Marek Słomka, prof. KUL
---	-------------------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	stacjonarny	0	II	0
	zdalny	30		2

Wymagania wstępne	Zainteresowanie problematyką. Umiejętność krytycznego myślenia i analizowania tekstów filozoficznych zwłaszcza i umiejętność krytycznego.
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Umiejętność porządkowania informacji filozoficzno-naukowych w tematyce zajęć
C2. Zdolność krytycznej analizy i oceny stanowisk zajmowanych w obszarze tematycznym zajęć
C3. Praktyczna umiejętność zajmowania własnego stanowiska w sporze ewolucjonizm-kreacjonizm

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	student zna główne metody badawcze i strategie argumentacyjne właściwe dla podstawowych dyscyplin filozoficznych oraz zna i rozumie metody analizy i interpretacji różnych form wypowiedzi filozoficznych	K_W07
W_02	student posiada wiedzę dotyczącą sposobów wykorzystywania wyników badań różnych autorów	K_W08
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	student potrafi wyszukiwać, oceniać i wykorzystywać informacje z różnych źródeł, umie analizować teksty filozoficzne, dokonywać syntezy różnych idei i poglądów, prezentować wyniki, dobrać odpowiednie metody i narzędzia badawcze i proponować oryginalne rozwiązania problemów filozoficznych	K_U02, K_U07
U_02	student posiada umiejętność merytorycznego argumentowania, potrafi podejmować dyskusję, odpowiadać	K_U05, K_U06, K_U07

	na krytykę i formułować wnioski, pisać recenzje oraz proponować i uzasadniać własne tezy	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	student jest otwarty na nowe idee i krytyczny wobec otrzymywanych informacji i różnych sposobów uzasadniania tez, podejmuje dyskusję i dokonuje analizy problemów oraz formułuje własne propozycje ich rozwiązań	K_K02, K_K05
K_02	student rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i uczestniczenia w życiu społecznym, korzystania z różnych mediów i interesowania się aktualnymi wydarzeniami oraz trendami filozoficznymi i kulturalnymi	K_K04

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

M. in.: podstawowe pojęcia i terminy w przedmiotowej dyskusji, teoria ewolucji, chrześcijańska koncepcja kreacji, antyreligijny ewolucjonizm, antynaukowy kreacjonizm, teoria inteligentnego projektu, główni przedstawiciele i historia sporu ewolucjonizm-kreacjonizm, polski kontekst debaty.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
WIEDZA			
W_01	Wykład konwersatoryjny	Wypowiedź na wskazany temat	Karta oceny
W_02	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny/Raport z obserwacji
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Analiza tekstu	Obserwacja	Karta oceny/Raport z obserwacji
U_02	Dyskusja	Prezentacja Power Point	Karta oceny/Raport z obserwacji
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny/Raport z obserwacji

VI. Kryteria oceny, wagi

Prezentacje Power Point dotyczące tematów zaproponowanych przez prowadzącego (30%), analiza zawartych w tej pracy wyników badań (20%), wypowiedź ustna (30%), aktywność podczas zajęć (20%).

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
Drees W. B., Nauka wobec wiary. Spory, debaty, konteksty, tłum. K. Skonieczny, Kraków: Copernicus Center Press 2016. Słomka M., <i>Ewolucjonizm chrześcijański o pochodzeniu człowieka</i> , Lublin: Gaudium 2004. Zon J., Ewolucja i ewolucjonizm, w: <i>Dydaktyka filozofii</i> (T. 7: Filozofia przyrody), red. S. Janeczek, A. Starościc, D. Dąbek, J. Herda, Lublin: Wydawnictwo KUL 2013, s. 87-113. Maryniarczyk A., Dlaczego stworzenie „ex nihilo”. Teoria metafizycznego kreacjonizmu, Lublin: Polskie Towarzystwo Tomasza z Akwinu 2018.
Literatura uzupełniająca
Futuyma D. J., <i>Ewolucja</i> . Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego 2008. Jaromi S., Kościół a ewolucja – zasady dialogu, „Roczniki Filozoficzne” 60:2012 nr 4, s. 219-232. Sabbath K., Jak zostałem fundamentalistą antyreligijnym, „Kosmos” 42:1993 nr 3/4, s. 687-714.

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Filozoficzne problemy badań nad odpowiedzialną sztuczną inteligencją
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Philosophical problems of research concerning responsible artificial intelligence
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Prof. dr hab. Piotr Kulicki
---	-----------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	stacjonarny	0	II	0
	zdalny	30		2

Wymagania wstępne	Znajomość podstawowych zagadnień filozoficznych w zakresie metafizyki, teorii poznania, logiki i etyki
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Zapoznanie studentów z podstawowymi problemami badań nad sztuczną inteligencją
C2. Uświadomienie studentom problemów związanych z wprowadzaniem do użytku sztucznych systemów inteligentnych
C3. Zapoznanie studentów z ideą odpowiedzialnej sztucznej inteligencji i możliwymi sposobami realizacji tej idei

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student opisuje podstawy technologiczne i praktyczne osiągnięcia z zakresu budowania sztucznych systemów inteligentnych	K_W03, K_W04, K_W06, K_W07
W_02	Student wymienia i opisuje podstawowe problemy związane z użyciem sztucznych systemów inteligentnych	K_W05, K_W06, K_W07
W_03	Student zna i rozumie ideę odpowiedzialnej sztucznej inteligencji oraz możliwe sposoby jej osiągnięcia	K_W02, K_W06, K_W07
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi zdobyć i wykorzystać informacje dotyczące filozoficznych problemów związanych ze sztuczną inteligencją, zintegrować wiedzę z różnych dziedzin i źródeł i przedstawić własną uzasadnioną opinię w odniesieniu do nich.	K_U01, K_U02, K_U04, K_U06

U_02	Student potrafi pisemnie streścić cudze poglądy i przedstawić własne w formie prostej rozprawy	K_U06, K_U07
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do pogłębionej analizy problemów związanych z wykorzystaniem technologii z uwzględnieniem opinii ekspertów i roli filozofii.	K_K02, K_K03
K_02	Student interesuje się aktualnymi wydarzeniami i trendami w zakresie filozofii technologii	K_K04

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

<ol style="list-style-type: none"> 1. Stan badań nad sztuczną inteligencją 2. Aktualnie dostępne inteligentne artefakty 3. Szanse i zagrożenia związane z inteligentnymi technologiami 4. Idea odpowiedzialnej sztucznej inteligencji 5. Sposoby zapewniania przewidywalności sztucznych systemów 6. Problem odpowiedzialności za negatywne skutki działania sztucznych systemów inteligentnych

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01, W_02, W_03	Wykład konwersatoryjny, dyskusja, materiały audiowizualne, praca pisemna studenta	Ocena pracy pisemnej, ocena aktywności na zajęciach	Oceniony tekst pracy pisemnej, karta aktywności na zajęciach
U_01, U_02	Wykład konwersatoryjny, dyskusja, materiały audiowizualne, praca pisemna studenta	Ocena pracy pisemnej, ocena aktywności na zajęciach	Oceniony tekst pracy pisemnej, karta aktywności na zajęciach
K_01, K_02	Wykład konwersatoryjny, dyskusja, materiały audiowizualne, praca pisemna studenta	Ocena pracy pisemnej, ocena aktywności na zajęciach	Oceniony tekst pracy pisemnej, karta aktywności na zajęciach

VI. Kryteria oceny, wagi...

Ocena pracy pisemnej 50%, aktywność na zajęciach 50%

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

Literatura podstawowa:
Bostrom, Nick, Superinteligencja. Scenariusze, strategie, zagrożenia, Helion, 2016 Kurzweil Raymond , Nadchodzi osobliwość. Kiedy człowiek przekroczy granice biologii, Kurhaus Publishing, 2018
Literatura uzupełniająca:

Wytyczne w zakresie etyki dotyczące godnej zaufania sztucznej inteligencji, Komisja Europejska,
https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=60436

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Filozofia o Bogu
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Dr Paulina Sulenta
---	--------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	stacjonarny	4	III	0,5
	zdalny	26		1,5

Uzasadnienie przyznawania punktów ECTS: zajęcia w formie stacjonarnej wymagają zwiększonego nakładu pracy i aktywności studenta. Przygotowanie do uczestnictwa w tych zajęciach obejmuje: przeczytanie zadanych tekstów naukowych, napisanie referatu, przygotowanie jego prezentacji oraz obrony własnego stanowiska w dyskusji z innymi uczestnikami zajęć.

Wymagania wstępne	Umiejętność samodzielnej analizy tekstu oraz zdolność prezentowania wyników badań innym uczestnikom zajęć.
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Zapoznanie z głównymi zagadnieniami z zakresu filozofii Boga, jakie pojawiły się w dziejach filozofii europejskiej.
C2. Poznanie znaczenia filozofii Boga dla innych dziedzin filozofii oraz epistemologiczno-metodologicznych problemów filozoficznego poznania Boga.
C3. Lektura wybranych klasycznych i współczesnych tekstów z zakresu filozofii Boga.
C4. Kształcenie umiejętności poprawnego analizowania tekstu filozoficznego oraz zdolności prezentacji wyników własnych badań.
C5. Praktyczna umiejętność moderowania i uczestniczenia w dyskusjach dotyczących problematyki Boga.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna terminologię stosowaną w głównych systemach filozoficznych na określenie bytu absolutnego, terminologię dotyczącą podstawowych stanowisk, postaw i dowodów w kwestii istnienia i natury Boga, ze szczególnym uwzględnieniem nomenklatury klasycznej filozofii Boga	K_W03, W04

	w języku łacińskim i angielskim.	
W_02	Student ma uporządkowaną i historycznie ugruntowaną wiedzę ogólną obejmującą wybrane klasyczne, nowożytne i współczesne ujęcia problemu Boga w filozofii europejskiej oraz zna koncepcję i metodologię filozofii Boga wypracowaną w Lubelskiej Szkole Filozoficznej przez Stanisława Kamińskiego.	K_W05
W_03	Student posiada usystematyzowaną wiedzę szczegółową dotyczącą sposobów poznania istnienia i natury Boga w filozofii europejskiej, typologii postaw człowieka wobec Boga oraz różnych koncepcji filozofii Boga. Zna również problemy związane ze statusem metodologicznym filozofii Boga.	K_W06
W_04	Student orientuje się we współczesnych debatach dotyczących zagadnienia Boga oraz wpływie tej problematyki na kulturę.	K_W09
UMIĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi wykorzystywać w argumentacji na rzecz istnienia i natury Boga elementy zaczerpnięte z różnych dyscyplin z zakresu nauk humanistycznych i społecznych, zachowując świadomość metodologicznych uwarunkowań przyjętych twierdzeń i założeń.	K_U04
U_02	Student posiada umiejętność merytorycznego argumentowania na rzecz tez dotyczących istnienia i natury Boga, potrafi inicjować dyskusję, odpowiadać na krytykę oraz formułować i prezentować wnioski wynikające z przeczytanych tekstów.	K_U05, K_U06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do moderowania i uczestniczenia w dyskusjach dotyczących problematyki Boga z zachowaniem zasad etyki zawodowej oraz uzasadnienia znaczenia filozoficznego poznania Boga dla budowania i zachowania europejskiego dziedzictwa kulturowego.	K_K03
K_02	Student jest gotowy do samodzielnej oceny w aspekcie merytorycznym i formalnym aktualnych wydarzeń kulturalnych związanych z tematyką Boga.	K_K04

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Przedmiotem konwersatorium są zagadnienia należące do dziedziny nazywanej filozofią Boga. Przedstawiane i analizowane są wybrane kwestie dotyczące istnienia i natury Boga oraz relacji, w jakiej pozostaje wobec Niego świat, obecne w europejskiej myśli filozoficznej na przestrzeni dziejów. Przedmiotem rozważań jest także kwestia statusu filozofii Boga (jej relacja do innych dziedzin filozofii) oraz epistemologiczno-metodologiczne problemy filozoficznego poznania Boga.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01, W_04	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny / Raport z obserwacji
W_02, W_03	Wykład konwersatoryjny	Kolokwium / Test / Sprawdzian pisemny	Uzupełnione i ocenione kolokwium / Test /

			Sprawdzian pisemny
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny / Raport z obserwacji
U_02	Analiza tekstu	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny / Raport z obserwacji
K_02	Rozmowa sokratyczna	Obserwacja	Karta oceny / Raport z obserwacji

VI. Kryteria oceny, wagi...

Kolokwium /Test/ Sprawdzian pisemny – 50%, przygotowanie oraz zaprezentowanie pisemnego omówienia tekstu z zakresu filozofii Boga, zaproponowanego przez prowadzącą – 30%, aktywność na zajęciach – 20%.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
<ol style="list-style-type: none"> 1. K. Bembenek, <i>O (nie)mocy Boga – głos Hansa Jonasa</i>, „Filo–Sofija” 30 (2015/3), s. 135–145. 2. L. Elders, <i>Filozofia Boga</i>, Warszawa 1995. 3. E. Gilson, <i>Bóg i filozofia</i>, Warszawa 1961. 4. W. Granat, <i>Teodycea. Istnienie Boga i jego natura</i>, Poznań 1961. 5. P. Gutowski, <i>Czym jest „nowy ateizm”?</i>, w: <i>Nauki przyrodnicze a „nowy ateizm”</i>, red. M. Słomka, Lublin 2012, s. 7–45. 6. S. Kowalczyk, <i>Filozofia Boga</i>, Lublin 1999. 7. M.A. Krąpiec, <i>Teodycea. Problem poznawalności istnienia Boga</i>, Lublin 2018. 8. <i>Filozofia Boga. Cz. I: Poszukiwanie Boga</i>, red. S. Janeczek, A. Starościc [Seria: Dydaktyka filozofii t. 7, red. S. Janeczek], Lublin 2017. 9. <i>Filozofia Boga. Cz. II: Odkrywanie Boga</i>, red. S. Janeczek, A. Starościc [Seria: Dydaktyka filozofii t. 7, red. S. Janeczek], Lublin 2017. 10. Św. Tomasz z Akwinu, <i>Quaestiones disputatae De ideis, De scientia dei. Dysputy problemowe O ideach, O wiedzy Boga</i> (tekst łac.-pol.), tłum. A. Białek, tekst sprawdzili i poprawili M. A. Krąpiec, A. Maryniarczyk, red. nauk. A. Maryniarczyk, Lublin 2006 (wybrane fragmenty). 11. Św. Tomasz z Akwinu, <i>Kwestie dyskutowane o mocy Boga</i>, t. I-V, tłum. zb., red. M. Olszewski, M. Paluch, Kęty – Warszawa 2008-2011 (wybrane fragmenty).
Literatura uzupełniająca
<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>O Bogu i o człowieku</i>, t. 1, red. B. Bejze, Warszawa 1968. 2. <i>O Bogu i o człowieku</i>, t. 2, red. B. Bejze, Warszawa 1969. 3. W. Dłubacz, <i>U źródeł koncepcji Absolutu. Od Homera do Platona</i>, Lublin 2003. 4. S. Kowalczyk, <i>Wiek o Bogu</i>, Wrocław 1986. 5. Z.J. Zdybicka, <i>Teoria partycypacji bytu</i>, Lublin 1972.

6. Z.J. Zdybicka, M.S. Zięba, *Absolut*, w: *Powszechna Encyklopedia Filozofii*, red. A. Maryniarczyk, t. 1, Lublin 2000, s. 30–45.
7. Z.J. Zdybicka, *Ateizm*, w: *Powszechna Encyklopedia Filozofii*, red. A. Maryniarczyk, t. 1, Lublin 2000, s. 371–390.
8. Z.J. Zdybicka, *Bóg*, w: *Powszechna Encyklopedia Filozofii*, red. A. Maryniarczyk, t. 1, Lublin 2000, s. 640–676.

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Filozofia przyrody
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Philosophy of Nature
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	prof. dr hab. Zenon Roskal
---	----------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
seminarium	stacjonarny	32	I-IV	10
	zdalny	88		10

Uzasadnienie przyznawania punktów ECTS: zajęcia w formie stacjonarnej wymagają zwiększonego nakładu pracy i aktywności studenta. Przygotowanie do uczestnictwa w tych zajęciach obejmuje: przeczytanie zadanych tekstów naukowych, napisanie referatu, przygotowanie jego prezentacji oraz obrony własnego stanowiska w dyskusji z innymi uczestnikami zajęć.

Wymagania wstępne	Intuicje na temat miejsca filozofii przyrody we współczesnej filozofii
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Prezentacja współczesnych koncepcji filozofii przyrody
C2. Egzemplifikacja zadań współczesnej filozofii przyrody
C3. Ukazanie roli filozofii przyrody we współczesnej filozofii

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student ma usystematyzowaną wiedzę szczegółową z zakresu filozofii przyrody oraz zna problematykę badawczą tej dyscypliny filozoficznej	K_W06
W_02	Student ma poszerzoną i pogłębioną wiedzę dotyczącą relacji nauk przyrodniczych do filozofii przyrody	K_W03
W_03	Student zna terminologię w języku angielskim oraz łacinie w zakresie ontologii przyrody	K_W04
W_04	Student ma uporządkowaną i ugruntowaną historycznie wiedzę ogólną obejmującą współczesne stanowiska światowe i rodzime w zakresie teorii poznania przyrody	K_W05
W_05	Student zna i rozumie zaawansowane metody analizy i interpretacji różnych form wypowiedzi filozoficznych	K_W07
W_06	Student zna i rozumie podstawowe zasady zarządzania własnością	K_W08

	intelektualną	
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie, potrafi też inspirować i organizować proces uczenia się innych osób	K_U10
U_02	Student umie podejmować dyskusję oraz poprawnie argumentować stosując terminologię specjalistyczną z zakresu filozofii przyrody	K_U06
U_03	Student posiada pogłębioną umiejętność pisania streszczeń, recenzji i rozpraw w języku polskim z wykorzystaniem literatury przedmiotu	K_U07
U_04	Student posiada pogłębione umiejętności badawcze, potrafi analizować prace innych autorów, dokonywać syntezy różnych idei i poglądów, samodzielnie dobierać metody i konstruować narzędzia badawcze, opracowywać i prezentować wyniki, oraz proponować oryginalne rozwiązania złożonych problemów filozoficznych	K_U02
U_05	Student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze oraz podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własną karierą zawodową	K_U03
U_06	Student potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i praktycznie wykorzystywać informację z różnych źródeł drukowanych i elektronicznych oraz formułować na tej podstawie sądy krytyczne	K_U01
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest zdolny do krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz potrafi krytycznie się odnieść do otrzymywanych informacji	K_K05
K_02	Student jest zdolny do odpowiedniego określenia priorytetów służących realizacji określonego przez siebie lub innych zadania	K_K01
K_03	Student jest zdolny do uzasadnienia roli filozofii i odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Polski, odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, w tym: a) przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych, b) dbałości o dorobek i tradycje zawodu	K_K03
K_04	Student dokonuje pogłębionej analizy sytuacji i problemów oraz samodzielnie (po zasięgnięciu opinii ekspertów) potrafi sformułować propozycje ich rozwiązania	K_K02

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Związki filozofii przyrody z naukami przyrodniczymi i filozofią nauki w ujęciu historycznym. 2. Problematyka współczesnej filozofii przyrody. 3. Typy filozofii przyrodznawstwa (zewnętrzna i wewnętrzna filozofia nauki). 4. Cechy współczesnej filozofii przyrody.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	dyskusja naukowa	praca pisemna	skomentowany i skorygowany tekst pracy pisemnej (na Teams)
W_02	dyskusja naukowa	praca pisemna	skomentowany i skorygowany tekst pracy pisemnej (na Teams)
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	metoda SWOT	praca pisemna	karta oceny pracy w grupie
U_02	metoda SWOT	praca pisemna	karta oceny pracy w grupie
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	metoda SWOT	praca pisemna	karta oceny pracy w grupie

K_02	metoda SWOT	praca pisemna	karta oceny pracy w grupie
------	-------------	---------------	----------------------------

VI. Kryteria oceny, wagi...

Praca pisemna na jeden z tematów zaproponowanych przez prowadzącego oraz prezentacja zawartych w tej pracy wyników badań (80%), udział w dyskusjach (20%).

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	120
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	480

VIII. Literatura

<p>Literatura podstawowa</p> <p>Anna Lemańska, <i>Filozofia przyrody czy przyrodoznawstwa?</i> https://docplayer.pl/33696128-Filozofia-przyrody-czy-pryrodoznawstwa.html</p> <p>Andrzej Łukasik, <i>Filozofia przyrody a nauki przyrodnicze</i> https://ostojafilozoficzna.files.wordpress.com/2010/05/filozofia-przyrody-a-nauki-przyrodnicze.pdf</p> <p>Jarosław Janowski, <i>W poszukiwaniu tożsamości współczesnej filozofii przyrody</i> https://www.researchgate.net/publication/357670135_W_poszukiwaniu_tozsamosci_wspolczesnej_filozofii_przyrody</p> <p>Tadeusz Sierotowicz, <i>Filozofia a nauka. Próba klasyfikacji i zarys pewnego programu badawczego</i> http://www.obi.opoka.org.pl/zfn/019/zfn01905Sierotowicz.pdf</p>
<p>Literatura uzupełniająca</p> <p>Arran Gare, <i>Natural Philosophy and the Sciences. Challenging Science's Tunnel Vision</i> https://www.mdpi.com/2409-9287/3/4/33</p>

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Filozoficzne aspekty wychowania
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Philosophical aspects of upbringing (education)
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Dr hab. Imelda Chłódna-Błach
---	------------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	stacjonarny	4	III	0,5
	zdalny	26		1,5

Uzasadnienie przyznawania punktów ECTS: zajęcia w formie stacjonarnej wymagają zwiększonego nakładu pracy i aktywności studenta. Przygotowanie do uczestnictwa w tych zajęciach obejmuje: przeczytanie zadanych tekstów naukowych, napisanie referatu, przygotowanie jego prezentacji oraz obrony własnego stanowiska w dyskusji z innymi uczestnikami zajęć.

Wymagania wstępne	Minimalna znajomość zagadnień z zakresu filozofii wychowania i edukacji.
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Zapoznanie się z różnymi filozoficznymi koncepcjami wychowania i edukacji oraz założeniami filozoficznymi leżącymi u ich podstaw
C2. Nabycie umiejętności analizowania tekstów z zakresu teorii i filozofii wychowania i edukacji
C3. Nabycie zdolności dyskusowania złożonych problemów dotyczących roli wychowania i edukacji w kulturze oraz założeń filozoficznych leżących u podstaw różnych teorii i filozofii wychowania i edukacji

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	zna i rozumie rolę założeń filozoficznych w dyskursie na temat wychowania i edukacji	W01, W02
W_02	zna terminologię filozoficzną w odniesieniu do filozofii wychowania i edukacji	W03, W04
W_03	ma uporządkowaną wiedzę dotyczącą wiodących stanowisk filozoficznych w zakresie filozofii wychowania i edukacji, zna ich metodologię	W05, W06
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	posiada umiejętność analizy i oceny dyskusji i sporów	U01

	dotyczących problematyki związanej z wychowaniem i edukacją oraz założeń filozoficznych leżących u ich podstaw	
U_02	potrafi argumentować w mowie i piśmie własne stanowisko, poprawnie stosując terminologię specjalistyczną i wyciągając wnioski	U06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	jest gotów do uczestniczenia w życiu kulturalnym i animowania życia kulturalnego, rozumiejąc rolę filozofii wychowania i edukacji we współczesnym społeczeństwie	K01, K03, K04

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

W ramach zajęć analizowane są teksty źródłowe i opracowania z zakresu filozofii wychowania i edukacji, na podstawie których wyciągane są wnioski dotyczące prezentowanych w nich teorii wychowania, edukacji, definicji wychowania i edukacji, ich celów oraz roli w życiu człowieka i we współczesnym społeczeństwie.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Wykład	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
W_02	Praca z tekstem	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
W_03	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie
UMIĘTNOŚCI			
U_01	Analiza tekstu	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
U_02	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Praca w grupach w różnych rolach	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie

VI. Kryteria oceny, wagi

Rozumiejąca umiejętność wypowiedzania się w mowie i piśmie, z zachowaniem kultury logicznej i metodologicznej.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
– P. Nash, <i>Models of Man. Explorations in the Western Educational Tradition</i> ;
– M. A. Krąpiec, <i>U podstaw rozumienia kultury; Człowiek w kulturze, Człowiek jako osoba</i> ;
– P. Tarasiewicz, <i>Osoba jako kryterium badań nad kulturą</i> ;

- P. Jaroszyński, *Człowiek i nauka, Nauka w kulturze, Etyka dramat życia moralnego*;
- I. Chłodna, *Edukacja amerykańska. Drogi i bezdroża*;
- I. Chłodna-Błach, *Od paidei do kultury wysokiej. Filozoficzno-antropologiczne podstawy sporu o kulturę*;

Literatura uzupełniająca

- Hasła z *Powszechnej Encyklopedii Filozofii*;

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Filozoficzne teorie osoby
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Philosophical Theories of the Person
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Dr hab. Arkadiusz Gudaniec
---	----------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	stacjonarny	0	I	0
	zdalny	30		2

Wymagania wstępne	Elementarna wiedza z historii filozofii i antropologii
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. przedstawienie najistotniejszych koncepcji człowieka w związku z formowaniem się i modyfikacjami koncepcji osoby
C2. omówienie wybranych klasycznych koncepcji osoby i/lub wybranych koncepcji współczesnych
C3. analiza problemowa pojęcia osoby, definicji osoby, właściwości osoby, aktów osobowych itp.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	zna terminologię podstawowych systemów filozoficznych oraz najważniejszych stanowisk antropologii filozoficznej	K_W03
W_02	ma uporządkowaną i ugruntowaną historycznie wiedzę ogólną obejmującą klasyczne, nowożytne i współczesne stanowiska światowe i rodzime w zakresie antropologii filozoficznej oraz ich metodologię	K_W05
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	potrafi dobrać właściwe narzędzia do interpretacji i analizy tekstu filozoficznego, streszcza i analizuje argumenty filozoficzne, identyfikuje ich kluczowe tezy, założenia i konsekwencje oraz proponuje własne tezy	K_U05
U_02	umie podejmować dyskusję, argumentować w mowie i piśmie, poprawnie stosując terminologię specjalistyczną, oraz	K_U06

	formułować wnioski	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	jest gotów do dokonania pogłębionej analizy problemów oraz samodzielnego sformułowania propozycji ich rozwiązania	K_K02
K_02	jest gotów do dokonania krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz otrzymywanych informacji	K_K05

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. najistotniejsze koncepcje człowieka, powstałe i rozwijane w związku z formowaniem się i modyfikacjami koncepcji osoby
2. wybrane klasyczne koncepcje osoby i/lub wybrane koncepcje współczesne osoby
3. analiza problemowa istotnych aspektów koncepcji osoby, pojęcia osoby, definicji osoby itp.
4. analiza wybranych tekstów, dotyczących ww problemów

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
WIEDZA			
W_01	Wykład konwersatoryjny	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
W_02	Praca z tekstem	Referat	Protokół / Wydruk / Plik z referatem
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Analiza tekstu	Obserwacja	Karta oceny / Raport z obserwacji
U_02	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny / Raport z obserwacji
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01, K_02	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny / Raport z obserwacji

VI. Kryteria oceny, wagi...

Ocena niedostateczna

(W) student nie zna terminologii podstawowych systemów filozoficznych ani najważniejszych stanowisk antropologii filozoficznej

(U) student nie posiada umiejętności analizy tekstu filozoficznego, streszczania i analizowania argumentów ani identyfikowania założeń czy konsekwencji, nie potrafi podejmować racjonalnej dyskusji z zastosowaniem terminologii i wiedzy z antropologii filozoficznej

(K) student nie jest gotów do dokonania analizy problemów ani do samodzielnego sformułowania propozycji ich rozwiązania, jak również do dokonania krytycznej oceny posiadanej wiedzy

Ocena dostateczna

(W) student w minimalnym stopniu zna terminologię podstawowych systemów filozoficznych oraz najważniejszych stanowisk antropologii filozoficznej

(U) student w minimalnym stopniu posiada umiejętność analizy tekstu filozoficznego, streszczenia i analizowania argumentów, identyfikowania założeń czy konsekwencji, z trudem podejmuje racjonalną dyskusję z zastosowaniem terminologii i wiedzy z antropologii filozoficznej

(K) student w minimalnym stopniu przejawia gotowość do dokonania analizy problemów, do samodzielnego sformułowania propozycji ich rozwiązania, a także do dokonania krytycznej oceny posiadanej wiedzy

Ocena dobra

(W) student zna terminologię podstawowych systemów filozoficznych oraz najważniejszych stanowisk antropologii filozoficznej

(U) student posiada umiejętność analizy tekstu filozoficznego, streszczenia i analizowania argumentów, identyfikowania założeń czy konsekwencji, podejmuje racjonalną dyskusję z zastosowaniem terminologii i wiedzy z antropologii filozoficznej

(K) student przejawia gotowość do dokonania analizy problemów, do samodzielnego sformułowania propozycji ich rozwiązania, a także do dokonania krytycznej oceny posiadanej wiedzy

Ocena bardzo dobra

(W) student w wysokim stopniu opanował terminologię podstawowych systemów filozoficznych oraz najważniejszych stanowisk antropologii filozoficznej

(U) student posiada biegłą umiejętność analizy tekstu filozoficznego, streszczenia i analizowania argumentów, identyfikowania założeń czy konsekwencji, z powodzeniem podejmuje racjonalną dyskusję z zastosowaniem terminologii i wiedzy z antropologii filozoficznej

(K) student przejawia wysoką gotowość do dokonania analizy problemów, do samodzielnego sformułowania propozycji ich rozwiązania, a także do dokonania krytycznej oceny posiadanej wiedzy

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
1. Vittorio Possenti, <i>Osoba nową zasadą</i> , Lublin 2017
2. <i>Spór o osobę w świetle klasycznej koncepcji człowieka</i> , red. P. S. Mazur, Kraków 2012
Literatura uzupełniająca
1. Robert Spaemann, <i>Osoby. O różnicy między czymś a kimś</i> , Warszawa 2001
2. John F. Crosby, <i>Zarys filozofii osoby</i> , Kraków 2007

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Filozoficzne źródła współczesnej psychoterapii
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Philosophical Sources of Modern Psychotherapy
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Ks. dr hab. Piotr Pasterczyk
---	------------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	stacjonarny	4	IV	0,5
	zdalny	26		1,5

Uzasadnienie przyznawania punktów ECTS: zajęcia w formie stacjonarnej wymagają zwiększonego nakładu pracy i aktywności studenta. Przygotowanie do uczestnictwa w tych zajęciach obejmuje: przeczytanie zadanych tekstów naukowych, napisanie referatu, przygotowanie jego prezentacji oraz obrony własnego stanowiska w dyskusji z innymi uczestnikami zajęć.

Wymagania wstępne	Rozumienie i umiejętność analizowania tekstu oraz ciekawość poznawcza i umiejętność krytycznego myślenia
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Umiejętność szukania, selekcji i wykorzystywania informacji naukowych	
C2. Zdolność krytycznej analizy i oceny wypowiedzi (mówionej i pisanej)	
C3. Praktyczna umiejętność pisania prac naukowych	

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	student zna główne metody badawcze i strategie argumentacyjne właściwe dla podstawowych dyscyplin filozoficznych oraz zna i rozumie zaawansowane metody analizy i interpretacji różnych form wypowiedzi filozoficznych	K_W07
W_02	posiada wiedzę dotyczącą sposobów wykorzystywania wyników badań innych autorów w pisaniu prac naukowych oraz zna i rozumie zasady zarządzania własnością intelektualną	K_W08
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	student potrafi wyszukiwać, oceniać, wybierać i wykorzystywać informacje z różnych źródeł, umie analizować prace filozoficzne, dokonywać syntezy różnych idei i	K_U02, K_U07

	poglądów, opracowywać i prezentować wyniki, dobierać odpowiednie metody i narzędzia badawcze i proponować oryginalne rozwiązania złożonych problemów filozoficznych	
U_02	posiada umiejętność merytorycznego argumentowania, potrafi podejmować dyskusję, odpowiadać na krytykę i formułować wnioski, pisać streszczenia i recenzje, umie dobrać właściwe narzędzia do interpretacji i analizy różnych form wypowiedzi, identyfikować ich kluczowe założenia i treści oraz proponować i uzasadniać własne tezy	K_U05, K_U06, K_U07
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	student jest otwarty na nowe idee i krytyczny wobec otrzymywanych informacji i różnych sposobów uzasadniania tez, podejmuje dyskusję i dokonuje analizy problemów oraz formułuje własne propozycje ich rozwiązań	K_K02, K_K05
K_02	rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i uczestniczenia w życiu kulturalnym, korzystania z różnych mediów i interesowania się aktualnymi wydarzeniami oraz trendami filozoficznymi i kulturalnymi	K_K04

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Konwersatorium obejmuje: 1) Opis struktury duszy w myśli Platona w świetle założenia różnych dynamik ludzkiego działania takich jak rozum, gniew i pożydlwość (analiza kluczowych fragmentów *Państwa*), 2) Wprowadzenie woli jako dynamiki duszy w antropologii Arystotelesa oraz Augustyna z Hippony (analiza wybranych fragmentów *Etyki Nikomachejskiej* Arystotelesa oraz *De Libero arbitrio* Augustyna z Hippony), 3) Idea zależności między intelektem i emocjami w myśli stoickiej (wybrane dzieła Epikteta).

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Praca z tekstem	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
W_02	Wykład konwersatoryjny	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Analiza tekstu	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
U_02	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji
K_02	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji

VI. Kryteria oceny, wagi...

VII. Praca pisemna na jeden z tematów zaproponowanych przez prowadzącego oraz prezentacja zawartych w tej pracy wyników badań (50%), udział w dyskusjach (50%).

VIII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

IX. Literatura

Literatura podstawowa
<ul style="list-style-type: none">
- Platon, Państwo, Kęty 2003.
- Arystoteles, Etyka Nikomachejska, PWN, Warszawa 2022.
- Arystoteles, O duszy, PWN, Warszawa 2004.
- Epiktet, Diatryby - Encheiridion, Wydawnictwo Literackie, Warszawa 2014
Literatura uzupełniająca
<ul style="list-style-type: none">
- J.J. Jadacki, <i>Jak studiować filozofię</i>, Warszawa: Wydział Filozofii i Socjologii UW 1996;
- W. Tatarkiewicz, Historia filozofii, PWN, Warszawa 2022.
- W. Marciszewski, <i>Sztuka dyskusowania</i>, Warszawa: Aleph 1996;
- J. Rudniański, <i>Sprawność umysłowa</i>, Warszawa: Wiedza Powszechna 1984;

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Filozofujący przyrodniczy
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Philosophising Scientists
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Prof. dr hab. Zenon Roskal
---	----------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	stacjonarny	8	II	1
	zdalny	22		3

Uzasadnienie przyznawania punktów ECTS: zajęcia w formie stacjonarnej wymagają zwiększonego nakładu pracy i aktywności studenta. Przygotowanie do uczestnictwa w tych zajęciach obejmuje: przeczytanie zadanych tekstów naukowych, napisanie referatu, przygotowanie jego prezentacji oraz obrony własnego stanowiska w dyskusji z innymi uczestnikami zajęć.

Wymagania wstępne	Rudymetarna wiedza na temat dokonań przyrodników w zakresie filozofii
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C2.Wprowadzenie w zagadnienie relacji nauk przyrodniczych i filozofii
C2. Ukazanie postaci filozofujących przyrodników i ich wkładu w rozwój filozofii przyrody
C3. Rozwinięcie zainteresowania na temat wkładu przyrodników w rozwój filozofii przyrody

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna i rozumie zaawansowane metody analizy i interpretacji wypowiedzi filozoficznych przedstawicieli nauk przyrodniczych	K_W07
W_02	Student ma poszerzoną i pogłębioną wiedzę dotyczącą relacji nauk przyrodniczych do filozofii przyrody	K_W02
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i praktycznie wykorzystywać informację z publikacji filozoficznych i popularno-naukowych i formułować na tej podstawie samodzielne uwagi	K_U01
U_02	Student umie podejmować dyskusję na temat wkładu przyrodników w rozwój filozofii oraz uzasadniać w mowie i	K_U06

	piśmie tezy na temat wkładu przyrodników w rozwój problematyki filozoficznej	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest zdolny do krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz otrzymywanych informacji	K_K05
K_02	Student potrafi uzasadnić rolę filozofii w zachowaniu polskiego dziedzictwa kulturowego	K_K03

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Relacje nauk przyrodniczych i filozofii w aspekcie systematycznym. 2. Koncepcja materializmu u Jędrzeja Śniadeckiego i Josepha Priestley'a. 3. Mariana Smoluchowskiego i Alberta Einsteina wkład w akceptację kinetyczno-molekularnego modelu budowy materii i problematykę determinizmu. 4. Powstanie i rozwój faktu naukowego według Ludwika Flecka. 5. Thomasa Kuhna koncepcja paradygmatu i nauki normalnej.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01 W_02	dyskusja naukowa	praca pisemna	skomentowany i skorygowany tekst pracy pisemnej (na Teams)
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01 U_02	metoda SWOT	praca pisemna	karta oceny pracy w grupie
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01 K_02	metoda SWOT	praca pisemna	karta oceny pracy w grupie

VI. Kryteria oceny, wagi...

Praca pisemna na jeden z tematów zaproponowanych przez prowadzącego oraz prezentacja zawartych w tej pracy wyników badań (80%), udział w dyskusjach (20%).

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	90

VIII. Literatura

Literatura podstawowa

Z. Roskal, *Czy kuhnowska koncepcja rewolucji naukowej adekwatnie opisuje rozwój fizyki? Uwagi na temat monografii Wojciecha Sadego*, „Studia Philosophica Wratislaviensia” 16 (2021) n r 3, s. 17-23; T. Kuhn, *Struktura rewolucji naukowych* (tłum. H. Ostromęcka), Warszawa: Aletheia 2020; Z. Roskal, *Czy Jędrzej Śniadecki był materialistą?* „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” 28 nr 1, (2019), 27-48; Z. Roskal, *Mariana Smoluchowskiego ujęcie zasady przyczynowości w badaniach ruchów Browna*, „Zagadnienia Filozoficzne w Nauce” 62 (2017), 99-126; B. Chołuj, J. Joerden (red.), *Od faktu naukowego do produkcji wiedzy. Ludwik Fleck i jego znaczenie dla nauki i praktyki*

badawczej, Warszawa: Wydawnictwo UW 2013; Ludwik Fleck, *Style myślowe i fakty. Artykuły i świadectwa*, Warszawa: Wydawnictwo IFiS PAN 2007; Ludwik Fleck, (tłum. M. Tuskiewicz) *Powstanie i rozwój faktu naukowego. Wprowadzenie do nauki o stylu myślowym i kolektywie myślowym*, Lublin: Wydawnictwo Lubelskie 1986;

Literatura uzupełniająca

Jan Grzanka, *Między fizyką a filozofią. Filozofia przyrody i filozofia fizyki w pismach Mariana Smoluchowskiego*, Kraków: Universitas 2020; S. Butryn, *Zarys filozofii Alberta Einsteina*, Warszawa 2006; A. Bednarczyk, *Jędrzeje Śniadeckiego „Teoria jestestw organicznych” (1804) w dwusetną rocznicę ogłoszenia dzieła*, Warszawa: Uniwersytet Warszawski Wydział Filozofii i Socjologii 2004; Tadeusz Bilikiewicz, *Wspomnienia autobiograficzne*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, 23 (1978) nr 1, s. 3–52.

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Geneza życia
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Genesis of life
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Dr hab. Zbigniew Wróblewski
---	-----------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	stacjonarny	0	I	0
	zdalny	30		2

Wymagania wstępne	
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Przedstawienie statusu protobiologii i sposobów jej uprawiania na tle innych dyscyplin i dziedzin wiedzy
C2. Omówienie głównych złoża syntetycznej teorii ewolucji w kontekście powstania życia
C3. Prezentacja głównych etapów ewolucji przedbiologicznej i ewolucji życia
C4. Ukazanie sposobu budowania obrazu świata z uwzględnieniem osiągnięć współczesnej biologii molekularnej, teorii ewolucji biologicznej, astrobiologii i paleobiologii.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu filozofii w relacji do nauk przyrodniczych, w szczególności nauk biologicznych, oraz o specyfice przedmiotowej i metodologicznej filozofii	K_W02
W_02	zna terminologię i różne koncepcje uprawiania filozofii biologii, protobiologii, astrochemii i astrobiologii	K_W03
W_03	posiada umiejętność integrowania wiedzy z różnych dyscyplin tj. biologia, chemia, fizyka, astronomia, geologia, biochemia, biologia molekularna i genetyka, astrobiologia i filozofia oraz umiejętność zastosowania tej wiedzy w dyskusji i argumentacji	K_W04
W_04	potrafi dobrać właściwe narzędzia do interpretacji i analizy tekstów przyrodniczych i filozoficznych dotyczących genezy życia	K_W05
W_05;	umie podejmować dyskusję, argumentować w mowie i piśmie,	K_W06

W_06	poprawnie stosując terminologię specjalistyczną z zakresu wyników badań protobiologicznych i astrobiologicznych wykorzystując poglądy własne i innych autorów, oraz formułować wnioski	
W_07	ma umiejętności językowe w zakresie operowania pojęciami z zakresu syntezy prebiotycznej, biologii molekularnej, astrobiologii i protobiologii	K_W09
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	posiada umiejętność integrowania wiedzy z różnych dyscyplin naukowych, zwłaszcza filozofii i nauk przyrodniczych do budowania obrazu świata i podejmowania dyskusji światopoglądowych	K_U04
U_02	umie analizować i interpretować teksty filozoficzne i niezbyt wyrafinowane naukowo teksty z zakresu nauk przyrodniczych, poprawnie stosować terminologię specjalistyczną, krytycznie oceniać argumenty i formułować własne wnioski	K_U05, K_U06
U_03	przy zdobywaniu i prezentowaniu informacji z zakresu protobiologii i astrobiologii potrafi współdziałać i pracować w grupie	K_U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	jest przygotowany do podejmowania dyskusji, dokonywania analizy problemów i formułowania propozycji ich rozwiązań oraz wyrażania sądów dotyczących poznawczej wartości różnych typów wiedzy o świecie, a w szczególności wiedzy z zakresu protobiologii i ewolucjonizmu	K_K02
K_02	uzasadnia rolę i potrzebę filozofii w badaniach astrobiologicznych i protobiologicznych	K_K03
K_03	ma świadomość wartości wiedzy i jej ograniczeń, zna potrzebę śledzenia osiągnięć naukowych i ciągłego dokształcania się	K_K04

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Zawartość treściowa przedmiotu obejmuje następujące zagadnienia: Problemy: czym jest życie? (dawne definicje teleologiczne, współczesne definicje ateleologiczne, trudności związane z definiowaniem życia), kiedy życie się zaczęło? jak życie się zaczęło? (hylozoizm, generalo et corrupto, samorództwo, współczesne teorie abiogenezy), gdzie życie się zaczęło? (ziemskie początki, pozaziemskie początki), zagadnienie przyczynowości (kreacja, animacja materii). Problem powstania życia z punktu widzenia współczesnej biofizyki, w szczególności: modele dynamiczne kinetyki biologicznej, zasada prostoty i jej rola w biologii, zasada rozdzielania produktów, warunek ciągłości ewolucyjnej, termodynamiczne aspekty powstawania życia, etapy powstawania życia (powstanie pierwotnego kompleksu białkowo-nukleinowego, pierwotny mechanizm translacji, pierwotny cykl życiowy, zagadnienie odwrotnej degeneracji, selekcja najlepszych wariantów, geneza informacji biologicznej, dywergencyjne stadium wczesnej ewolucji). Pojęcie informacji w kontekście powstania życia - problem sterowania w komórkach i organizmach żywych. Współczesne dyskusje wokół problemu "żywe - nieżywe" (wirusy, tzw. sztuczne życie). Warunki konieczne i wystarczające dla powstania życia (warunki geochemiczne na pierwotnej Ziemi, warunki panujące na innych ciałach niebieskich i w przestrzeni kosmicznej). Możliwości istnienia życia w warunkach ekstremalnych (organizmy ekstremofilne), Wybrane filozoficzne aspekty abiogenezy.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
--------	--------------------------------------	--------------------------------------	--

efektu			
WIEDZA			
W_01	Wykład konwersatoryjny Kolokwium	Sprawdzian pisemny	Oceniony tekst pracy pisemnej
W_02	Wykład konwersatoryjny Kolokwium	Sprawdzian pisemny	Oceniony tekst pracy pisemnej
W_03	Wykład konwersatoryjny Kolokwium	Sprawdzian pisemny	Oceniony tekst pracy pisemnej
W_04	Wykład konwersatoryjny Kolokwium	Sprawdzian pisemny	Oceniony tekst pracy pisemnej
W_05	Wykład konwersatoryjny Kolokwium	Sprawdzian pisemny	Oceniony tekst pracy pisemnej
W_06	dyskusja	obserwacja	Raport z obserwacji
W_07	dyskusja	obserwacja	Raport z obserwacji
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Dyskusja	obserwacja	Raport z obserwacji
U_02	Analiza tekstu	referat	Plik z referatem
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja	obserwacja	Raport z obserwacji
K_02	Dyskusja	obserwacja	Raport z obserwacji

VI. Kryteria oceny, wagi...

Ocena z konwersatorium – 2 sprawdziany pisemne (40%); – referat przedstawiony na zajęciach (30%); – aktywność na zajęciach (30%).

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
<p>– Carroll, Sean M.; Seweryńska, Urszula; Seweryński, Mariusz (2017): Nowa perspektywa. Pochodzenie życia, świadomości i wszechświata. Warszawa: Prószyński Media (Na Ścieżkach Nauki). Chambers, John E.; MiPon, Jacqueline; Kenig, Beata (2018): Od pyłu do życia. Pochodzenie i ewolucja układu słonecznego. Wydanie I. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN SA. Küppers, Bernd-Olaf; Ługowski, Włodzimierz (1991): Geneza informacji biologicznej. Filozoficzne problemy powstania życia. Warszawa: Państwowe Wydaw. Naukowe. Lane, Nick; Tuz, Adam (2016): Pytanie o życie. Energia, ewolucja i pochodzenie życia. Warszawa: Prószyński i S-ka (Na Ścieżkach Nauki). Ługowski, Włodzimierz (1995): Filozoficzne podstawy protobiologii. Wyd. 1. Warszawa: Wydawn. IFIS PAN. Pudritz, Ralph E.; Higgs, Paul; Stone, Jonathon R. (2007): Planetary systems and the origins of life. Cambridge: Cambridge Univ. Press (Cambridge astrobology, t. 3), dostępne na stronie internetowej: Schopf, J. William; Kaźmierczak, Józef (2006): Kolebka życia. O narodzinach i najstarszych śladach życia na Ziemi. Wyd. 1, dodr. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. Sullivan, Woodruff T. i Baross, John A. (red.) (2007): Planets and life. The emerging science of astrobiology. Cambridge: Cambridge Univ. Press</p>
Literatura uzupełniająca
<p>– Dawkins, Richard; Wong, Yan; Sobolewska, Agnieszka (2018): Opowieść przodka. Pielgrzymka do</p>

początków życia. Wydanie I. Warszawa: Wydawnictwo WAB. DenneP, Daniel Clement; Bielecka, Krystyna; Miłkowski, Marcin (2017): Od bakterii do Bacha. O ewolucji umysłów. Kraków: Copernicus Center Press. Dzik, Jerzy (2018): Biologia czyli Sens życia. Wydanie 1, dodruk 1. Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego. Futuyma, Douglas J. (op. 2008): Ewolucja. Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego.

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Główne pojęcia i współczesne teorie etyczne
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Main concepts and contemporary ethical theories
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr hab. Wojciech Lewandowski
---	------------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	stacjonarny	6	II	1
	zdalny	9		1

Uzasadnienie przyznawania punktów ECTS: zajęcia w formie stacjonarnej wymagają zwiększonego nakładu pracy i aktywności studenta. Przygotowanie do uczestnictwa w tych zajęciach obejmuje: przeczytanie zadanych tekstów naukowych, napisanie referatu, przygotowanie jego prezentacji oraz obrony własnego stanowiska w dyskusji z innymi uczestnikami zajęć.

Wymagania wstępne	Ogólna wiedza o głównych kategoriach etycznych i sposobach uzasadniania sądów moralnych
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Przegląd współczesnych hybrydowych teorii etycznych
C2. Analiza argumentów związanych z budowaniem, stosowaniem i oceną hybrydowych teorii etycznych

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna główne cechy konsekwencjalnych i niekonsekwencjalnych teorii etycznych oraz dyskusje wokół nich prowadzące do postulatu sformułowania hybrydowych teorii etycznych.	K_W01, K_W03, K_W04
W_02	Student zna główne sposoby budowania teorii hybrydowych w etyce oraz argumenty formułowane w dyskusji nad nimi	K_W02, K_W05
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student posiada umiejętność krytycznej analizy argumentów dotyczących budowania, stosowania i oceny hybrydowych teorii etycznych.	K_U02, K_U05, K_U11

KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do dyskusji nad rolą i implikacjami współczesnych teorii etycznych w życiu społecznym.	K_K02, K_K03, K_K05

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Teorie hybrydowe w etyce, metaetyce i etyce społecznej
2. Główne cechy konsekwencjalnych i niekonsekwencjalnych teorii etycznych
3. Kontekst powstania współczesnych teorii hybrydowych w etyce
4. Przegląd sposobów budowania teorii hybrydowych (R.M. Hare, B. Hooker, S. Scheffler, D. Cummiskey, D. Parfit, K. Saja)

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Wykład konwersatoryjny	praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
W_02	Dyskusja	obserwacja	Karta oceny pracy w grupie
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Analiza tekstu	praca pisemna	Karta oceny pracy w grupie
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja	obserwacja	Karta oceny pracy w grupie

VI. Kryteria oceny, wagi...

Zaliczenie na ocenę: praca pisemna 50%, udział w dyskusji 50%

Ocena niedostateczna:

W: Student nie posiada podstawowej wiedzy dotyczącej dyskusji wokół współczesnych etycznych teorii hybrydowych; nie zna podstawowej literatury dotyczącej omawianego zagadnienia

U: Student nie potrafi odtworzyć argumentacji formułowanej w dyskusji nad etycznymi teoriami hybrydowymi. Nie potrafi sformułować argumentu na rzecz lub przeciwko wybranym teoriom etycznym.

K: Student nie wykazuje zainteresowania samodzielnym formułowaniem propozycji rozwiązań diskutowanych problemów;

Ocena dostateczna:

W: Student posiada nieuporządkowaną wiedzę na temat współczesnych etycznych teorii hybrydowych; zna wybrane sposoby budowania tych teorii i argumenty w dyskusji nad nimi.

U: Student potrafi przytoczyć ogólne argumenty obecne w dyskusji nad teoriami hybrydowymi.

K: Student wykazuje zainteresowanie próbą niesamodzielnego sformułowania propozycji rozwiązań diskutowanych problemów

Ocena dobra:

W: Student posiada uporządkowaną wiedzę temat współczesnych etycznych teorii hybrydowych; zna omówione sposoby budowania tych teorii i argumenty w dyskusji nad nimi.

U: Student potrafi przytoczyć szczegółowe argumenty obecne w dyskusji nad teoriami hybrydowymi; potrafi samodzielnie dokonać ich analizy.

K: Student wykazuje zainteresowanie próbą samodzielnego sformułowania propozycji rozwiązań dyskutowanych problemów oraz próbą ich obrony w dyskusji z innymi.

Ocena bardzo dobra:

W: Student posiada pogłębioną wiedzę na temat współczesnych etycznych teorii hybrydowych; zna omówione sposoby budowania tych teorii i argumenty w dyskusji nad nimi.

U: Student potrafi dokonać wszechstronnej analizy argumentów w dyskusji nad teoriami hybrydowymi.

K: Student jest gotów do pogłębionej dyskusji nad rolą współczesnych teorii etycznych

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	15
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	45

VIII. Literatura

Literatura podstawowa:
1. K. Saja, Etyka normatywna. Między konsekwencjalizmem a deontologią, Universitas 2015. 3. D. Parfit, On what matters, vol. 1-2, Oxford University Press 2011. 4. S. Scheffler, The rejection of consequentialism. Philosophical investigation of the considerations underlying rival moral conceptions, Oxford University Press 1982. 5. R.M. Hare, Myślenie moralne. Jego płaszczyzny, metody, istota. Aletheia 2001. 6. B. Hooker, Ideal code, real world, Clarendon Press 2000. 7. D. Cumiskey, Kantian consequentialism, Oxford University Press 1996. 8. D. Portmore, Consequentialising moral theories, „Pacific Philosophical Quarterly” 88 (2007): 39-73.
Literatura uzupełniająca:
1. S. Janeczek, A. Starościc (red.) Etyka. Część 1. Koncepcje etyki. Dydaktyka filozofii, tom V, Wydawnictwo KUL 2016. 2. J. Ziobrowski (red.), Etyka u schyłku drugiego tysiąclecia, Scholar 2013. 3. P. Łuków, Powinność i dobro. Wątpliwy deontologizm Kanta, „Etyka” 35 (2002): 141-56

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Główne nurty w historii filozofii
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Main Currents in the History of Philosophy
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Prof. dr hab. Piotr Gutowski
---	------------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	stacjonarny	12	I	3
	zdalny	8		1

Uzasadnienie przyznawania punktów ECTS: zajęcia w formie stacjonarnej wymagają zwiększonego nakładu pracy i aktywności studenta. Przygotowanie do uczestnictwa w tych zajęciach obejmuje: przeczytanie zadanych tekstów naukowych, napisanie referatu, przygotowanie jego prezentacji oraz obrony własnego stanowiska w dyskusji z innymi uczestnikami zajęć.

Wymagania wstępne	W1 – Podstawowa wiedza w zakresie kultury europejskiej. W2 – Ogólna orientacja w dziejach Europy od starożytności do współczesności
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Nabycie podstawowej wiedzy z zakresu głównych nurtów w historii filozofii.
C2. Zdefiniowanie podstawowych pojęć filozoficznych.
C3. Nabycie umiejętności lektury tekstu historycznofilozoficznego i filozoficznego

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student ma wszechstronną znajomość i pogłębione rozumienie roli refleksji filozoficznej w kształtowaniu kultury duchowej.	K_W01
W_02	Student zna terminologię głównych systemów filozoficznych oraz najważniejszych stanowisk w historii filozofii.	K_W03
W_03	Student ma uporządkowaną i ugruntowaną historycznie wiedzę ogólną obejmującą klasyczne, nowożytne i współczesne oraz najnowsze stanowiska filozoficzne.	K_W05
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi dobrać właściwe narzędzia do interpretacji i	K_U05

	analizy tekstu filozoficznego, streszcza i analizuje argumenty filozoficzne, identyfikuje ich kluczowe tezy, założenia i konsekwencje oraz proponuje własne tezy.	
U_02	Student umie podejmować dyskusję, argumentować w mowie i piśmie, poprawnie stosując terminologię specjalistyczną i wykorzystując poglądy własne i innych autorów, oraz formułować wnioski.	K_U06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student ma umiejętność dokonania pogłębionej analizy sytuacji i problemów oraz samodzielnie (po zasięgnięciu opinii ekspertów) sformułować propozycje ich rozwiązania.	K_K02
K_02	Student jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz otrzymywanych informacji.	K_K05

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Struktura dziejów filozofii: główne okresy;
 Główne nurty i postaci filozofii starożytnej.
 Główne nurty i postaci filozofii średniowiecznej
 Główne nurty i postaci filozofii nowożytnej

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
WIEDZA			
W_01 W_02 W_03	Praca z tekstem	Cotygodniowe pisemne streszczenia	Uwagi do pracy pisemnej dostarczonej w wersji elektronicznej
	Analiza tekstu	Praca pisemna	Oceny teksty pracy pisemnej
UMIĘJĘTNOŚCI			
U_01 U_02	Analiza tekstu	Praca pisemna	Oceny teksty pracy pisemnej
	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji
K_02	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji

VI. Kryteria oceny, wagi...

Głównym kryterium oceny są cotygodniowe streszczenia z lektury poszczególnych rozdziałów książek z zakresu historii filozofii lub filozofii oraz aktywność w trakcie zajęć poprzedzona rzetelnymi lekturami zadanych do przeczytania tekstów.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	90

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
W. Tatarkiewicz, <i>Historia filozofii</i> , t.1-3 (różne wydania).
A. Kenny, <i>Krótką historia filozofii zachodniej</i> , Warszawa 1999.
Literatura uzupełniająca
M. Kuziak i in. (red.), <i>Słownik myśli filozoficznej</i> , Warszawa: Wydawnictwo Szkolne PWN 2008;
G. Reale, <i>Historia filozofii starożytnej</i> , T. 1–5, przeł. E.I. Zieliński, Lublin: RW KUL 2008–2012;
B.A.G. Fuller, <i>Historia filozofii</i> , T. 1–2, przeł. Cz. Znamierowski, Warszawa: PWN 1967;
K. Ajdukiewicz, <i>Zagadnienia i kierunki filozofii</i> , różne wydania;
B. Russell, <i>Dzieje zachodniej filozofii</i> , przeł. M. Szczubiałka i in., Warszawa: Aletheia 2012;
F. Copleston, <i>Historia filozofii</i> , T. 1–10, różni tłumacze, różne wydania.

Karta przedmiotu

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Główne nurty historii filozofii
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Main Currents in the History of Philosophy
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów	II stopień
Forma studiów	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język nauczania	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Dr Maksymilian Roszyk
---	-----------------------

Forma zajęć (katalog zamknięty ze słownika)	Liczba godzin	Semestr	Punkty ECTS
Konwersatorium	15	2	2

Wymagania wstępne	W1 – Podstawowa wiedza w zakresie kultury europejskiej. W2 – Ogólna orientacja w dziejach Europy starożytnej, średniowiecznej i nowożytnej
-------------------	---

II. Cele przedmiotu

C1. Nabycie podstawowej wiedzy z zakresu głównych nurtów w historii filozofii. C2. Zdefiniowanie podstawowych pojęć filozoficznych. C3. Nabycie umiejętności lektury tekstu historycznofilozoficznego.
--

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna podstawowe postacie, nurty, problemy, pojęcia i koncepcje w dziejach filozofii zachodniej od starożytności do współczesności.	W01, W03; W04, W05
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student umie czytać i analizować teksty filozoficzne, oraz posiada umiejętność rekonstruowania i oceny argumentacji filozoficznej	U05, U06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student rozumie znaczenie problemów filozoficznych w szerszym kontekście kultury zachodniej, jak również jest gotów stosować to rozumienie w dyskusjach publicznych oraz kulturowych	K02, K05

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Kurs w tej drugiej części ma dostarczyć podstawowej wiedzy dotyczącej dziejów filozofii nowożytnej oraz współczesnej, począwszy od rewolucji naukowej, przez metafizyków XVII wieku, XVIII wieczną krytykę metafizyki, po główne postacie myśli XIX oraz XX wieku (Comte, Kierkegaard, Marks, Nietzsche, Husserl, Heidegger, Foucault, Wittgenstein).

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol	Metody dydaktyczne	Metody weryfikacji	Metody dokumentacji
WIEDZA			
W_01	Wykład konwencjonalny/konwersyjny	Kolokwium pisemne	Uzupełnione i ocenione kolokwium
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Analiza tekstu/dyskusja	Kolokwium pisemne	Uzupełnione i ocenione kolokwium
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja	Kolokwium pisemne	Uzupełnione i ocenione kolokwium

VI. Kryteria oceny, wagi...

Pisemne kolokwium końcowe (100%). Warunkiem przystąpienia do kolokwium końcowego jest obecność na zajęciach w wymiarze co najmniej 80% (12 godzin).

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	15
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	45

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
W. Tatarkiewicz. Historia filozofii, T. II-III (liczne wydania)
Literatura uzupełniająca
F. Copleston. Historia filozofii, t. III-IX, Warszawa 1994/2006. T. Gadacz, P. Dybel, W. Sady, M. Środa, Krótka historia filozofii współczesnej, Warszawa 2023.

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Historia relacji między naukami przyrodniczymi i filozofią
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	The history of relations between science and philosophy
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	filozofia
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	prof. dr hab. Zenon Roskal
---	----------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	stacjonarny	12	I	2
	zdalny	18		2

Uzasadnienie przyznawania punktów ECTS: zajęcia w formie stacjonarnej wymagają zwiększonego nakładu pracy i aktywności studenta. Przygotowanie do uczestnictwa w tych zajęciach obejmuje: przeczytanie zadanych tekstów naukowych, napisanie referatu, przygotowanie jego prezentacji oraz obronę własnego stanowiska w dyskusji z innymi uczestnikami zajęć.

Wymagania wstępne	
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Ukazanie dynamiki relacji między naukami przyrodniczymi a filozofią w świetle koncepcji faktów filozoficznych i przyrodniczych (naukowych).
C2. Ukazanie zależności koncepcji filozoficznych od stanu wiedzy naukowej w danym okresie historycznym.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Ma wszechstronną znajomość i pogłębione zrozumienie roli refleksji filozoficznej w kształtowaniu paradygmatu badawczego nauki	W01
W_02	Ma poszerzoną wiedzę o miejscu i znaczeniu filozofii w relacji do nauk szczegółowych (m.in. medycyna, biologia, astronomia) oraz o specyfice metodologicznej filozofii w różnych okresach historycznych	W02
W_03	Zna terminologię arystotelesowsko-tomistycznego systemu filozoficznego oraz najważniejsze stanowiska we współczesnej ontologii formalnej	W03
W_04	Zna terminologię filozoficzną w języku angielskim z zakresu metafizyki analitycznej	W04
W_05	Ma uporządkowaną i ugruntowaną historycznie wiedzę ogólną obejmującą klasyczne, nowożytne i współczesne oraz najnowsze stanowiska światowe i rodzime w stosunku do metafizyki	W05
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Posiada pogłębione umiejętności badawcze obejmujące analizę prac takich autorów Arystoteles, J. Maritain, K. Kłósak, M. Krapiec, P. Chojnacki	U02
U_02	Umie dobrać właściwe narzędzia do interpretacji i analizy tekstu filozoficznego, streszcza i analizuje argumenty filozoficzne za istnieniem faktów filozoficznych i naukowych, identyfikuje kluczowe koncepcje eklektyzmu	U05
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Jest zdolny do uczestnictwa w życiu kulturalnym, korzystając z Internetu, interesuje się aktualnymi wydarzeniami i trendami filozoficznymi zorientowanymi na eksplorację problemu indywiduów.	K04

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Nauki przyrodnicze i filozofia w neotomizmie lowańskim. 2. Koncepcje faktów filozoficznych i faktów naukowych. 3. Koncepcje i typy eklektyzmu. 4. Tomizm lowański jako filozofia eklektyczna.
--

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	dyskusja	zaliczenie pisemne	praca pisemna
W_02	dyskusja	zaliczenie pisemne	praca pisemna
W_03	dyskusja	zaliczenie pisemne	praca pisemna
W_04	dyskusja	zaliczenie pisemne	praca pisemna
W_05	dyskusja	zaliczenie pisemne	praca pisemna
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	metoda SWOT	zaliczenie pisemne	karta oceny pracy w grupie
U_02	metoda SWOT	zaliczenie pisemne	karta oceny pracy w grupie
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	metoda SWOT	zaliczenie pisemne	karta oceny pracy w grupie

VI. Kryteria oceny

Na ocenę 5: Student/ka ma usystematyzowaną i ugruntowaną wiedzę odnoszącą się do przedstawionych i omawianych zagadnień. Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę w trakcie zajęć; jest dobrze zorientowany w aktualnej literaturze przedmiotu.

Na ocenę 4: Student/ka posiada uporządkowaną wiedzę odnoszącą się do przedstawionych i omawianych zagadnień.

Na ocenę 3: Student/ka posiada ogólną orientacją dotyczącą zagadnień przedstawionych w trakcie konwersatorium.

Na ocenę 2: Student/ka nie posiada podstawowej wiedzy odnoszącą się do przedstawionych i omawianych zagadnień. Nie zna aktualnej literatury przedmiotu.

Umiejętności

Na ocenę 5: Student/ka bardzo dobrze rozumie podstawowe treści zajęć i potrafi zająć krytyczne stanowisko w odniesieniu do zagadnień poruszanych w trakcie konwersatorium; wykazuje inicjatywę w poszukiwaniu/tworzeniu własnych materiałów i narzędzi pracy. Potrafi dobrze posługiwać się nimi.

Na ocenę 4: Student/ka dobrze rozumie podstawowe treści zajęć i dobrze radzi sobie z krytycznym odnoszeniem się do poglądów dotyczących poruszanych kwestii; Wykazuje inicjatywę w poszukiwaniu/tworzeniu własnych materiałów i narzędzi pracy, potrafi posługiwać się nimi.

Na ocenę 3: Student/ka w niewielkim stopniu rozumie podstawowe treści zajęć i zaledwie wystarczająco radzi sobie z krytycznym odnoszeniem się do poglądów dotyczących poruszanych w wykładzie kwestii; nie potrafi tworzyć własnych narzędzi pracy ani posługiwać się nimi.

Na ocenę 2: Student/ka nie rozumie podstawowych treści zajęć lub nie potrafi krytycznie analizować poglądów odnoszących się do poruszanych w wykładzie kwestii; nie potrafi tworzyć własnych narzędzi pracy ani posługiwać się nimi.

Kompetencje społeczne

Na ocenę 5: Student/ka wykazuje zaangażowanie i aktywność w zajęciach, z własnej inicjatywy pogłębia i doskonali posiadaną wiedzę i umiejętności. Efektywnie korzysta z dostępnej najnowszej literatury.

Na ocenę 4: Student/ka aktywnie uczestniczy w zajęciach, wykazuje otwartość na potrzebę pogłębiania posiadanej wiedzy i umiejętności. Chętnie angażuje się w dyskusje.

Na ocenę 3: Student/ka uczestniczy w zajęciach, ale jego postawa jest bierna, pozbawiona kreatywności i zaangażowania. W małym stopniu angażuje się w dyskusje i korzysta z dostępnej literatury przedmiotu.

Na ocenę 2: Student/ka nie angażuje się we własny proces zdobywania wiedzy, nie wywiązuje się ze stawianych mu celów i zadań, nie angażuje się w dyskusje stawianych problemów.

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	90

VII. Literatura

Literatura podstawowa: E. Dembowski, *Kilka myśli o eklektyzmie*. W: Edward Dembowski. *Pisma*. Red. A. Śladkowska, M. Żmigrodzka. Warszawa: PWN 1955. t. 3, s. 339-371; P. Duchliński, *Heurystyczna rola obrazów świata w przyjmowaniu faktów filozoficznych*, „Rocznik Filozoficzny Ignatianum” 22, z. 2, (2016), s. 139-178; A. Lemańska, A. Olszewski, A. Świeżyński, K. Trombik, *Kazimierz Klósak*, Kraków: Wydawnictwo Naukowe Akademii Ignatianum 2020.

Literatura uzupełniająca: A. Lemańska, *Zagadnienie faktów naukowych i filozoficznych* [w:] G. Bugajak, A. Latawiec (red.), *Myśl filozoficzna Księdza Profesora Kazimierza Klósaka*, Warszawa 2004, s. 83-98; B. Listkowska, *Tomizm otwarty Piotra Chojnackiego. Przyczynek do badań nad inspiracjami lowańskimi w neoscholastyce polskiej*. Bydgoszcz: Oficyna Wydawnicza Epigram 2014.

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Historia filozofii
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Prof. dr hab. Agnieszka Kijewska
---	----------------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
seminarium	stacjonarny	32	I-IV	10
	zdalny	88		10

Uzasadnienie przyznawania punktów ECTS: zajęcia w formie stacjonarnej wymagają zwiększonego nakładu pracy i aktywności studenta. Przygotowanie do uczestnictwa w tych zajęciach obejmuje: przeczytanie zadanych tekstów naukowych, napisanie referatu, przygotowanie jego prezentacji oraz obrony własnego stanowiska w dyskusji z innymi uczestnikami zajęć.

Wymagania wstępne	1. Podstawowa wiedza z historii filozofii starożytnej i średniowiecznej. 2. Umiejętność krytycznego myślenia i oceny teorii filozoficznych. 3. Gotowość zdobywania wiedzy
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Przygotowanie rozpraw magisterskich i doktorskich.
C2. Poszerzenie wiedzy z historii filozofii starożytnej i średniowiecznej.
C3. Umiejętność wieloaspektowej analizy tekstu filozoficznego.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student ma uporządkowaną wiedzę ogólną obejmującą klasyczne, nowożytne i współczesne stanowiska w zakresie subdyscyplin filozofii. Zna terminologię filozoficzną oraz specyfikę metody badań historyczno – filozoficznych, np. zna specyfikę metod G. Reale’go, E. Gilsona, S. Swieżawskiego, F. van Steenberghe’a i rozumie różnice w podejściu metodologicznym tych badaczy.	K_W01, K_W02, K_W03, K_W04, K_W05
W_02	Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych form wypowiedzi filozoficznych, np. dialog, komentarz, summa. Potrafi formułować i rozwiązywać	K_W06, K_W07, K_W08

	problemy z zakresu historii filozofii w oparciu o analizę kontekstu historycznego danego problemu i analizę tekstu. Zna prawa zarządzania własnością intelektualną.	
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Posiada umiejętność samodzielnego zdobywania, analizowania i oceny informacji pochodzącej ze źródłowych materiałów drukowanych i internetu [analiza źródeł i literatury przedmiotu] oraz posiada umiejętności badawcze, tj. umiejętność rzetelnej analizy prac innych autorów.	K_U01, K_U02, K_U03
U_02	Posiada umiejętność podjęcia dyskusji i argumentowania w mowie i piśmie (pisanie streszczeń i rozpraw) z zastosowaniem terminologii filozoficznej dotyczącej starożytności i średniowiecza, integrując wiedzę z innych dyscyplin nauk humanistycznych. Ma świadomość potrzeby ciągłego wzbogacania wiedzy.	K_U05, K_U04, K_U06, K_U07, K_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Potrafi dokonać pogłębionej analizy sytuacji i problemów w oparciu o nabytą wiedzę filozoficzną, np. w zakresie współcześnie toczących się dyskusji światopoglądowych, czym jest życie, kim jest człowiek, jaka jest funkcja państwa - ma perspektywę Platona, Augustyna czy Tomasza, by lepiej rozumieć pewne zjawiska ideowe i społeczne.	K_K02, K_K03, K_K04
K_02	Jest krytyczny wobec posiadanej wiedzy i napływu informacji, potrafi wybrać priorytety służące realizacji celu.	K_K05, K_K01

Posiada podst
autorskiego i**IV. Opis przedmiotu/ treści programowe**

1. Starożytne źródła filozofii średniowiecznej i drogi jej przenikania. 2. Struktura filozofii średniowiecznej: jej podział. 3. Typy średniowiecznego (neo-platonizmu). 4. Miejsce Mikołaja z Kuzy na tle średniowiecznych platonizmów.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Praca z tekstem	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej.
W_02	Wykład konwersatoryjny	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Analiza tekstu	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
U_02	Dyskusja	Obserwacja	Raport z zajęć
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji
K_02	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji

VI. Kryteria oceny, wagi...

Przygotowanie na piśmie fragmentu pracy magisterskiej lub doktorskiej ewentualnie esej na zaproponowany temat oraz prezentacja zawartych w pracy wyników badań (50%) wraz z udziałem w dyskusji (50%).

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	120
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	480

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
E. Gilson, „Historia filozofii chrześcijańskiej w wiekach średnich”, Warszawa 1987.
F. Van Steenberghe, „Filozofia w wieku XIII”, Lublin 2005.
A. Kijewska (red.), „Przewodnik po filozofii średniowiecznej”, Kraków 2011.
A. Kijewska, <i>Platonizm średniowieczny</i> , w: <i>Dydaktyka filozofii. T. 10: Historia filozofii</i> , Lublin 2020.
Mikołaj z Kuzy, <i>De deo abscondito</i>
Literatura uzupełniająca
– J.Jadacki, <i>Jak studiować filozofię</i> , Warszawa 1996.
– Kijewska, <i>Mikołaj Kuzańczyk</i> , Kraków 2009.

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Interdyscyplinarność w badaniach nad człowiekiem i kulturą
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Interdisciplinarity in human and cultural studies
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordynator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Dr hab. Monika Walczak, prof. KUL
---	-----------------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	stacjonarny	4	IV	0,5
	zdalny	26		1,5

Uzasadnienie przyznawania punktów ECTS: zajęcia w formie stacjonarnej wymagają zwiększonego nakładu pracy i aktywności studenta. Przygotowanie do uczestnictwa w tych zajęciach obejmuje: przeczytanie zadanych tekstów naukowych, napisanie referatu, przygotowanie jego prezentacji oraz obrony własnego stanowiska w dyskusji z innymi uczestnikami zajęć.

Wymagania wstępne	Podstawowa wiedza z zakresu metodologii nauk
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1 – rozwinięcie i pogłębienie przez studenta wiedzy dotyczącej współczesnego rozumienia nauk o człowieku i kulturze, w tym uprawianych interdyscyplinarnie
C2 – przyswojenie sobie przez studenta podstawowych pojęć metodologii badań interdyscyplinarnych z odniesieniem do badań nad człowiekiem i kulturą
C3 – nabycie przez studenta umiejętności dostrzegania i rozumienia zalet i ograniczeń badań interdyscyplinarnych w odniesieniu do badań nad człowiekiem i kulturą
C4 – nabycie przez studenta umiejętności dostrzegania projektującego charakteru pojęć służących do interdyscyplinarnego opisu i interpretacji przedmiotu nauk o człowieku i kulturze

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student dostrzega współczesną tendencję do interdyscyplinarnego badania człowieka i kultury	W03, W04, W05, W06, W09
W_02	1Student rozumie różnicę między nauką uprawianą monodyscyplinarnie i interdyscyplinarnie w odniesieniu do badań nad człowiekiem i kulturą	W03, W04, W05, W06, W09
W_03	Student rozumie specyfikę badań interdyscyplinarnych w	W03, W04, W05,

	odniesieniu do badań nad człowiekiem i kulturą	W06, W09
W_04	2Student zna podstawowe pojęcia z zakresu metodologii badań interdyscyplinarnych z zastosowaniem do badań nad człowiekiem i kulturą	W03, W04, W05, W06, W09
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	3Student potrafi operować zmienną terminologią służącą do charakteryzowania interdyscyplinarności w badaniach nad człowiekiem i kulturą	U04, U11
U_02	Student potrafi ocenić, na czym polegają zalety i ograniczenia badań interdyscyplinarnych w odniesieniu do badań nad człowiekiem i kulturą	U04, U11
	4Student potrafi projektować terminologię służącą do interdyscyplinarnego charakteryzowania przedmiotów badań nad człowiekiem i kulturą	U04, U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student dostrzega potrzebę dokształcania się i aktualizowania swojej wiedzy i umiejętności	K03, K04
K_02	Student potrafi formułować problemy i szukać ich rozwiązań	K03, K04

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1) Pojęcie nauki i współczesne typologie nauk; 2) Pojęcie dziedziny nauki i (mono)dyscypliny naukowej na przykładzie nauk o człowieku i kulturze; 3) Geneza zjawiska interdyscyplinarności w nauce na przykładzie nauk o człowieku i kulturze; 4) Monodyscyplinarność a interdyscyplinarność w badaniach nad człowiekiem i kulturą; 5) Typy wielodyscyplinowości: interdyscyplinarność, multidyscyplinarność i transdyscyplinarność w badaniach nad człowiekiem i kulturą; 6) Interdyscyplinarność a integracja w badaniach nad człowiekiem i kulturą; 7) Pojęcie interdyscyplinarne: *case study*; 8) Problem interdyscyplinarne: *case study*; 9) Badania interdyscyplinarne: *case study*; 10) Wiedza interdyscyplinarna: *case study*.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01 W_02 W_03 W_04	Analiza tekstu, praca z tekstem	Praca pisemna Kolokwium	Oceniony tekst pracy pisemnej Uzupełnione i ocenione kolokwium
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01 U_02 U_03	Analiza tekstu, praca z tekstem	Praca pisemna Kolokwium	Oceniony tekst pracy pisemnej Uzupełnione i ocenione kolokwium
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01 K_02	Analiza tekstu, praca z tekstem	Praca pisemna Kolokwium	Oceniony tekst pracy pisemnej Uzupełnione i ocenione kolokwium

VI. Kryteria oceny, wagi...

OCENA BARDZO DOBRA

Wiedza

Student ma ugruntowaną i uporządkowaną wiedzę, obejmującą całość przedstawionego materiału i potrafi swobodnie korzystać z tej wiedzy w sytuacjach problemowych.

Umiejętności

Student potrafi samodzielnie rozwiązywać typowe i nieco trudniejsze od typowych problemy w zakresie wszystkich wymaganych umiejętności, potrafi samodzielnie formułować problemy, wskazywać ich możliwe rozwiązania oraz znajdować przykłady.

Kompetencje społeczne

Student wzorowo angażuje się w proces kształcenia.

OCENA DOBRA

Wiedza

Wiedza studenta obejmuje całość przedstawionego materiału, ale może mieć braki w nieistotnych szczegółach.

Umiejętności

Student potrafi samodzielnie rozwiązywać typowe problemy w zakresie wszystkich wymaganych umiejętności.

Kompetencje społeczne

Student angażuje się skutecznie w proces kształcenia.

OCENA DOSTATECZNA

Wiedza

Student opanował zasadniczo materiał dotyczący zjawiska interdyscyplinarności w naukach o człowieku i kulturze i rozumie jego specyfikę.

Student zna podstawowe pojęcia z zakresu metodologii badań interdyscyplinarnych zastosowane do badań nad człowiekiem i kulturą.

Umiejętności

Student potrafi operować podstawowymi pojęciami z zakresu metodologii badań interdyscyplinarnych zastosowanymi do badań nad człowiekiem i kulturą.

Student zasadniczo potrafi dostrzec zalety i ograniczenia badań interdyscyplinarnych nad człowiekiem i kulturą.

Kompetencje społeczne

Student zasadniczo angażuje się w proces kształcenia.

OCENA NIEDOSTATECZNA

Wiedza

Student nie posiada wymaganej wiedzy na temat zjawiska interdyscyplinarności w naukach o człowieku i kulturze i nie rozumie jego specyfiki.

Student nie zna podstawowych pojęć z zakresu metodologii badań interdyscyplinarnych zastosowanych do badań nad człowiekiem i kulturą.

Umiejętności

Student nie potrafi operować podstawowymi pojęciami z zakresu metodologii badań interdyscyplinarnych zastosowanymi do badań nad człowiekiem i kulturą.

Student nie potrafi dostrzec zalet i ograniczeń badań interdyscyplinarnych nad człowiekiem i kulturą.

Kompetencje społeczne

Student nie angażuje się w proces kształcenia.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

<p>Literatura podstawowa</p> <p>Chmielewski Adam, Maria Dudzikowa, Adam Grobler (red.), Interdyscyplinarnie o interdyscyplinarności. Między ideą a praktyką, Kraków: Impuls 2012.</p> <p>Kurczewska Joanna, Magda Lejzerowicz (red.), Głosy w sprawie interdyscyplinarności. Socjologowie, filozofowie i inni o pojęciach, podejściach i swych doświadczeniach, Warszawa: Wydawnictwo IFiS PAN, Polska Akademia Nauk - Komitet Socjologii 2014.</p> <p>Lury Celia, Rachel Fensham i in. (red.), Routledge Handbook of Interdisciplinary Research Methods, Routledge 2018.</p> <p>Repko Allen F., Rick Szostak, Interdisciplinary Research: Process and Theory, Los Angeles: Sage Publications Inc. 2020.</p>
<p>Literatura uzupełniająca</p> <p>Bronk Andrzej, Humanistyka polska po Maksie Weberze, „Nauka” 2010 nr 3, 1-6.</p> <p>Bronk Andrzej, Nauki humanistyczne i kultura logiczno-metodologiczna, "Edukacja Humanistyczna" WSH 2004 nr 1-2, Szczecin 2005, 18-26.</p> <p>Hajduk Zygmunt, Ogólna metodologia nauk, Lublin: RW KUL 2001, 2005; wyd 6, Wydawnictwo KUL 2012.</p> <p>Janeczek Stanisław, Monika Walczak, Anna Starościc (red.), Metodologia nauk, cz. 1. Czym jest nauka?, cz. 2. Typy nauk, seria: Dydaktyka filozofii, t. 9, Lublin: Wydawnictwo KUL 2019.</p> <p>Kamiński Stanisław, Nauka i metoda. Pojęcie nauki i klasyfikacja nauk, wyd. 4, Lublin: TN KUL 1992.</p> <p>The Oxford Handbook of Interdisciplinarity, ed. by Robert Frodeman, Julie Thompson Klein, and Carl Mitcham, Oxford: Oxford UP 2010; Second Edition, The Oxford Handbook of Interdisciplinarity, ed.</p>

by Robert Frodeman, Julie Thompson Klein, and Roberto Carlos Dos Santos Pacheco, Oxford: Oxford UP 2017.

Walczak Monika, Czy możliwa jest wiedza interdyscyplinarna?, „Zagadnienia Naukoznawstwa” 2016 nr 1, s. 113-126.

Walczak Monika, Interdyscyplinarny charakter kulturoznawczego pojęcia kultury, „Człowiek i Społeczeństwo” 39:2015, s. 135-152.

Walczak Monika, Między dyscypliną a badaniami interdyscyplinarnymi: uwagi o metodologicznym statusie kulturoznawstwa, „Roczniki Kulturoznawcze” 1:2010 nr 1, s. 7-41.

Walczak Monika, Kategorie interdyscyplinarności i integracji a analityczno-porządkujące schematy Stanisława Kamińskiego, w: J. Wojtysiak, Z. Wróblewski, A. Gut (red.), Lubelska Szkoła Filozoficzna w porównaniach, Seria: Pomniki polskiej myśli filozoficznej, teologicznej i społecznej: lubelska szkoła filozoficzna, Lublin: Wydawnictwo KUL 2019, 207-243.

Walczak Monika, Problem interdyscyplinarny, w: 5Bronk Andrzej, Stanisław Majdański, Monika Walczak, *Logos problematicos*, czyli problem z problemem, Lublin: Wydawnictwo Academicon 2022, 207-232.

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Język łaciński dla filozofów
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Latin for Philosophers
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Dr hab. Andrzej Stefańczyk
---	----------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
translatorium	stacjonarny	0	II	0
	zdalny	30		3

Uzasadnienie przyznawania punktów ECTS: zajęcia w formie stacjonarnej wymagają zwiększonego nakładu pracy i aktywności studenta. Przygotowanie do uczestnictwa w tych zajęciach obejmuje: przeczytanie zadanych tekstów naukowych, napisanie referatu, przygotowanie jego prezentacji oraz obrony własnego stanowiska w dyskusji z innymi uczestnikami zajęć.

Wymagania wstępne	Znajomość podstawowych kategorii gramatycznych [części mowy, części zdania; rozbiór logiczny zdania]; ciekawość poznawcza i uzasadniona motywacja do nauki j. łacińskiego jako nośnika ważnych treści filozoficznych.
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Wyrabianie kompetencji lingwistycznej w zakresie j. łacińskiego.
C2. Poznanie języka łacińskiego i kultury filozoficznej stworzonej w j. łacińskim.
C3. Nabycie umiejętności w zakresie podsystemów językowych (fonicznego, leksykalnego, gramatycznego).
C4. Zapoznanie się z terminologią filozoficzną w j. łacińskim.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Zna podstawowe struktury gramatyczne, które pozwalają na rozumienie tekstu.	K_W01, K_W02
W_02	Zna terminologię filozoficzną w językach klasycznych, tj. w szczególności w j. łacińskim w jednym z bloków subdyscyplin filozoficznych.	K_W04
W_03	Zna i rozumie podstawowe zasady zarządzania własnością intelektualną	K_W08
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Potrafi identyfikować kategorie gramatyczne języka	K_U04

	łacińskiego (deklinacje, koniugacje, czasy i tryby, struktury syntaktyczne).	
U_02	Wzbogaca zasób leksykalny, wyrabia kompetencje w zakresie wymowy, akcentu i intonacji w j. łacińskim; umie znaleźć przełożenie struktur gramatycznych z j. łacińskiego na j. polski i odwrotnie.	K_U05
U_03	Posiada poszerzoną umiejętność tłumaczeń tekstu z j. łacińskiego w zakresie filozofii na wystarczająco zaawansowanym poziomie.	K_U08
U_04	Posiada umiejętności językowe w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych do studiowania filozofii na odpowiednio wysokim poziomie.	K_U09
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Zdobyte informacje i kompetencje pozwalają mu na lepszą recepcję kulturowych uwarunkowań życia społecznego własnego kraju i innych krajów obszaru kultury łacińskiej.	K_K05
K_02	Uczestniczy świadomie i aktywnie w życiu kulturalnym.	K_K04

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Kurs j. łacińskiego obejmuje nabycie podstawowej wiedzy o języku łacińskim i kulturze filozoficznej łacińskiej Europy (od starożytności aż do czasów nowożytnych, np. G.W. Leibniz). W zakresie wiedzy słuchacz nabywa informacji o strukturze gramatycznej i logicznej j. łacińskiego obejmującej podstawowe elementy systemu tego języka - fleksja, syntaksa, morfologia, leksyka. Zdobywanie wiedzy opiera się w dużej mierze o teksty oryginalne autorów łacińskich (Cyceron, Seneka, Anzelm z Canterbury, Tomasz z Akwinu itd.). Teksty te pozwalają słuchaczowi na zdobycie elementarnej wiedzy z zakresu podstawowych terminów filozoficznych oraz zapoznać się z filozoficzną siatką pojęciową tworzoną w j. łacińskim.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
WIEDZA			
W_01	wykład określonego zagadnienia z zakresu gramatyki (języka)	kolokwia; odpowiedzi ustne	oceniony test pisemny z języka
W_02	Praca z tekstem jako źródłem informacji oraz środkiem przekazu, pogłębiania i utrwalania wiedzy	test pisemny	oceniony test pisemny
W_03	Praca translacyjna	test z przekładu tekstu filozoficznego	karta oceny pracy w grupie
UMIĘJĘTNOŚCI			
U_01	Gramatyczna analiza tekstu	ocenianie ciągłe; testy i kolokwia	oceniony test pisemny z języka
U_02	Praca translacyjna	ocenianie ciągłe; testy i kolokwia	oceniony test pisemny z języka
U_03 U_04	Praca translacyjna	ocenianie ciągłe	obserwacja
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01 K_02	Praca w parach Think-Pair-Share	obserwacja	Karta oceny pracy w grupie

VI. Kryteria oceny, uwagi...

1. Test leksykalno-gramatyczny.
2. Praca translacyjna.
3. Ocenianie ciągłe.

OCENY:

5 - WIEDZA: Posiada wiedzę w zakresie struktur gramatycznych j. łacińskiego (identyfikuje bezbłędnie kategorie fleksyjne i syntaktyczne j. łacińskiego). UMIEJĘTNOŚCI: Potrafi sprawnie samodzielnie z pomocą słownika przetłumaczyć oryginalny tekst o średnim poziomie trudności. Posiadając określone dane potrafi samodzielnie rozwiązać określony problem. KOMPETENCJE: Jest zaangażowany w proces samokształcenia.

4 - WIEDZA: Posiada wiedzę w zakresie struktur gramatycznych j. łacińskiego (identyfikuje kategorie fleksyjne i syntaktyczne j. łacińskiego) popełniając nieliczne błędy nie zakłócające sensu przekazu. UMIEJĘTNOŚCI: Potrafi w miarę sprawnie z pomocą słownika przetłumaczyć oryginalny tekst o średnim poziomie trudności popełniając nieliczne błędy. KOMPETENCJE: Potrafi rozwiązywać problemy, ale potrzeba mu zewnętrznej stymulacji

3 - WIEDZA: Wiedza w zakresie struktur gramatycznych j. łacińskiego kategorii fleksyjnych i syntaktycznych j. łacińskiego jest fragmentaryczna i nieuporządkowana. UMIEJĘTNOŚCI: Ma trudności z przetłumaczeniem oryginalnego tekstu, popełnia przy tym liczne błędy, ma braki w zakresie leksyki i podstawowych struktur gramatycznych. KOMPETENCJE: Jedynie pod naciskiem jest skłonny wykonać dane zadanie. Nie wykazuje samodzielnego zaangażowania.

2 - Nie posiada podstawowej wiedzy na temat struktur gramatycznych j. łacińskiego, jego kategorii fleksyjnych i syntaktycznych. UMIEJĘTNOŚCI: Znaczne braki w wiedzy uniemożliwiają przekład prostych, nawet spreparowanych tekstów. KOMPETENCJE: Nawet pod naciskiem nie chce wykonać danego zadania. Nie przejawia jakiegokolwiek zaangażowania i własnej inicjatywy.

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	60

VII. Literatura

Literatura podstawowa
1. O. Jurewicz, L. Winniczuk, J. Żuławska, "Język łaciński. Podręcznik dla lektoratów szkół wyższych", Warszawa 1995.
2. "Disce puer, podręcznik do łaciny średniowiecznej", pod red. D. Gwisa, E. Jung- Palczewska, Warszawa 2000.
3. J. Wikarjak, Gramatyka opisowa języka łacińskiego. Warszawa 1978.
Literatura uzupełniająca
1. L. Małunowiczówna, Roma Christiana, Lublin 1961.
2. J. Ziabicka, Sine colloquiis colloquia, Warszawa 2000.
Wszelkiego rodzaju słowniki łacińsko-polskie i polsko-łacińskie, jak również obcojęzyczne.

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Kognitywne i logiczne teorie przekonań
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Cognitive and logical theories of belief
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Dr hab. Marek Lechniak, prof. KUL
---	-----------------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	stacjonarny	4	IV	0,5
	zdalny	26		1,5

Uzasadnienie przyznawania punktów ECTS: zajęcia w formie stacjonarnej wymagają zwiększonego nakładu pracy i aktywności studenta. Przygotowanie do uczestnictwa w tych zajęciach obejmuje: przeczytanie zadanych tekstów naukowych, napisanie referatu, przygotowanie jego prezentacji oraz obronę własnego stanowiska w dyskusji z innymi uczestnikami zajęć.

Wymagania wstępne	Student posiada elementarną wiedzę z zakresu logiki oraz epistemologii.
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

1. Zaznajomienie się z metodami logicznymi w analizie problemów filozoficznych.
2. Nabycie wiedzy i umiejętności dotyczącej logicznej reprezentacji kategorii z zakresu ontologii poznania.
3. Nabycie kompetencji w zakresie krytycznej analizy nowych koncepcji filozoficznych oraz kognitywistycznych.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna terminologię polską i angielską z zakresu logiki i epistemologii	W03, W04
W_02	Zna w sposób pogłębiony problematykę dotyczącą koncepcji pojęć epistemicznych oraz ich formalnej analizy oraz wpływie założeń epistemologicznych na aktualne trendy kulturowe	W05, W06, W09
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi łączyć wiedzę z zakresu epistemologii, nauk kognitywnych z wiedzą logiczną	U04

U_02	Student potrafi w pracy zespołowej opracowywać zagadnienie naukowe oraz potrafi dyskutować i argumentować w dyskusji dotyczącej natury oraz sposobu reprezentacji przekonań	U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotowy do umiejscowienia problematyki konwersatorium w europejskiej tradycji filozoficznej i stosowania standardów rzetelnej analizy i dyskusji.	K03
K_02	Jest gotów w solidny sposób zdobywać i propagować wiedzę z zakresu teorii przekonań i jej zastosowań.	K04

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Analiza przekonań: przekonania a wiedza, wiara, wątpliwość, przypuszczenie; 2. Podstawowe momenty bytowe przekonania; 3. Modele kognitywne przekonań; 4. Zasady stosowania logiki do filozofii: korzyści i problemy; 5. Logiczna charakterystyka pojęć epistemicznych; 6. Wybrane systemy logik epistemicznych i ich zastosowanie w analizie argumentów epistemologicznych.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Praca z tekstem	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
W_02	Wykład konwersatoryjny	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
UMIĘJĘTNOŚCI			
U_01	Analiza tekstu	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
U_02	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01, K_02	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji

VI. Kryteria oceny, wagi...

Praca pisemna i prezentacja zawartych w niej wyników badań (50%), udział w dyskusjach (50%).

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
– M. Lechniak, Przekonania i zmiana przekonań. Lublin 2011
– W. Marciszewski, Podstawy logicznej teorii przekonań. Warszawa 1971
– W. Galewicz, Studia z etyki przekonań. Kraków 1998
Literatura uzupełniająca
– P. Gardenfors, Knowledge in Flux, The MIT Press 1988
– W. Lenzen, Recent Work in epistemic Logic, Reidel 1976
– K. Twardowski, Wybrane pisma filozoficzne, Warszawa 1965

- W. Witwicki, *Wiara oświeconych*, Warszawa 1959.

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Logika dla filozofów
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Dr hab. Bożena Czernecka-Rej
---	------------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	stacjonarny	6	I	1
	zdalny	9		1

Uzasadnienie przyznawania punktów ECTS: zajęcia w formie stacjonarnej wymagają zwiększonego nakładu pracy i aktywności studenta. Przygotowanie do uczestnictwa w tych zajęciach obejmuje: przeczytanie zadanych tekstów naukowych, napisanie referatu, przygotowanie jego prezentacji oraz obrony własnego stanowiska w dyskusji z innymi uczestnikami zajęć.

Wymagania wstępne	Rozumienie i umiejętność analizowania tekstu, krytyczne myślenie
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Zapoznanie studenta z głównymi pojęciami, problemami i osiągnięciami logiki, w tym metalogiki.
C2. Zapoznanie studenta z klasycznym rachunkiem logicznym i wybranymi prostymi logikami nieklasycznymi.
C3. Wykształcenie u studenta umiejętności rozwiązywania zadań z logiki.
C4. Uczulenie studenta na problematykę poprawności logicznej i błędu logicznego.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna podstawowe typy wyrażań, główne sposoby uzasadniania twierdzeń i główne typy wiedzy oraz rozumie ich specyfikę.	W06
W_02	Student zna i rozumie podstawowe zasady budowy i własności teorii.	W07
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi analizować proste rozumowania, ustalając ich strukturę i oceniając poprawność.	U02

U_02	Student umie rozwiązywać zadania w zakresie klasycznego rachunku logicznego	U06
U_03	Student potrafi badać poprawność sformalizowanych dowodów.	U06
U_04	Student umie rozpoznawać i charakteryzować podstawowe błędy logiczne.	U05
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student potrafi krytycznie oceniać informacje.	K05

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Budowa, rodzaje i własności wnioskowania, poprawność wnioskowania i błędy we wnioskowaniu. Wynikanie logiczne, sprzeczność i zależności pokrewne. Budowa rachunku logicznego, pojęcie interpretacji i modelu. Klasyczny rachunek zdań - ujęcie zerojedynkowe. Logika tradycyjna. Podstawowe własności metalogiczne. Elementy ogólnej metodologii nauk - teoria rozumowań, teoria pytań, teoria definicji, teoria dyskusji.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Praca z tekstem	Aktywny udział	Protokół zaliczeniowy
W_02	Wykład konwersatoryjny	Aktywny udział	Protokół zaliczeniowy
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Rozwiązywanie zadań	Kolokwium pisemne	Ocenione kolokwium
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01-02	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie

VI. Kryteria oceny, wagi...

25% - obecność i aktywność na zajęciach

75% - kolokwium pisemne

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	15
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	45

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
L. Borkowski, Elementy logiki formalnej, Warszawa 1980.
M. Lechniak, Elementy logiki dla prawników, Lublin 2012 ² .
Z. Hajduk, Ogólna metodologia nauk, Lublin (różne wydania).
Literatura uzupełniająca
K. Ajdukiewicz, Logika pragmatyczna, Warszawa 1965.
Z. Ziemiński, Logika praktyczna, Warszawa 2020 ²⁷ .

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Logika praktyczna
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Practical logic
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr Anna Karczewska
---	--------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	stacjonarny	0	II	0
	zdalny	30		2

Wymagania wstępne	Elementarna znajomość logiki klasycznej.
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Wykształcenie u studenta umiejętności zastosowania metod formalnych do sprawdzania poprawności wnioskowań.
C2. Wykształcenie u studenta kultury logicznej.
C4. Uczulenie studenta na problematykę poprawności logicznej i błędu logicznego.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna główne sposoby uzasadniania twierdzeń.	K_W01, K_W02, K_W03, K_W05
W_02	Student zna warunki poprawnego stawiania i rozwiązywania problemów teoretycznych.	K_W01, K_W02, K_W03, K_W05
W_03	Student rozumie budowę teorii dedukcyjnej; rozumie specyfikę metody indukcyjnej.	K_W01, K_W02, K_W03, K_W05
UMIĘJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi zastosować metody formalne do badania poprawności rozumowań.	K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U08,
U_02	Student potrafi umiejętnie stawiać i rozwiązywać problemy teoretyczne.	K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U08,
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student posiada kulturę logiczną.	K_K01, K_K02, K_K03.

IV. Opis przedmiotu / treści programowe

Uzasadnianie twierdzeń. Wnioskowanie. Metoda dedukcyjna. Metoda indukcyjna. Opis, wyjaśnianie, rozwiązywanie zadań myślowych. Logiczna teoria definicji. Logiczna teoria pytań.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
WIEDZA			
W_01-03	Wykład konwencjonalny	Sprawdzian pisemny	Protokół
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01-02	Ćwiczenia praktyczne	Aktywny udział w zajęciach Sprawdzian pisemny	Protokół
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Ćwiczenia praktyczne	Aktywny udział w zajęciach	Protokół

VI. Kryteria oceny, wagi...

Warunkiem koniecznym uzyskania zaliczenia jest aktywny udział w zajęciach. Ocena końcowa będzie wyznaczona liczbą punktów uzyskanych za wykonanie zleconych zadań, według następującej skali:

- ≥ 91% - 5,0,
- ≥ 81% - 90% - 4,5,
- ≥ 71% - 80% - 4,0,
- ≥ 61% - 70% - 3,5,
- ≥ 51% - 60% - 3,0
- ≤ 50% - 2,0.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
-
Literatura uzupełniająca
- K. Ajdukiewicz, Zarys logiki, Warszawa 1960; J. Bocheński, Logika, Kraków 2016; J. Bocheński, Współczesne metody myślenia, Poznań 1992; D. Bonevac, The art and science of logic, 1990.

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Logika scholastyczna
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Scholastic logic
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Dr hab. Bożena Czernecka-Rej
---	------------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	stacjonarny	0	II	0
	zdalny	30		2

Wymagania wstępne	Rozumienie i umiejętność analizowania tekstu, krytyczne myślenie
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Zapoznanie studenta z głównymi liniami rozwoju logiki scholastycznej.
C2. Zapoznanie studenta z kluczowymi pojęciami i problemami logiki scholastycznej.
C3. Wykształcenie u studenta umiejętności dowodzenia twierdzeń.
C4. Wykształcenie u studenta umiejętności oceny wartości poznawczej logiki scholastycznej.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna główne linie rozwojowe logiki scholastycznej i jej problematykę.	W03, W04, W05
W_02	Student rozumie sens i znaczenie podstawowych pojęć logiki scholastycznej.	W03, W06, W09
UMIĘJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi analizować proste rozumowania oraz dowodzić twierdzeń wykorzystując rachunek zdań i nazw.	U04
U_02	Student umie oceniać wartość metalogiczną i poznawczą sylogistyki.	U11
W_03	Student rozumie potrzebę uczenia się logiki przez całe życie, potrafi inspirować proces pogłębiania wiedzy logicznej u innych osób.	U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student potrafi podejmować dyskusje i wyrażać sądy dotyczące wartości poznawczej logiki scholastycznej.	K02, K03
K_02	Student wykazuje gotowość do zespołowego rozwiązywania	K05, K04

zadań.	
--------	--

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Główne linie rozwojowe logiki scholastycznej. 2. Analiza kluczowych pojęć i problemów sylogistyki. 3. Kształcenie umiejętności dowodzenia twierdzeń w języku sylogistyki. 4. Sylogizmy złożone (tzw. łańcuszniki). 5. Sylogistyka modalna.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
WIEDZA			
W_01	Praca z tekstem	Aktywny udział	Protokół zaliczeniowy
W_02	Wykład konwersatoryjny	Aktywny udział	Protokół zaliczeniowy
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Rozwiązywanie zadań	Odpowiedź ustna lub pisemna	Oceniona odpowiedź ustna lub pisemna
U_02	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny

VI. Kryteria oceny, wagi...

OCENA NIEDOSTATECZNA

WIEDZA

Student nie posiada wymaganej wiedzy na temat głównych linii rozwojowych logiki scholastycznej, jej kluczowych pojęć i problemów.

UMIEJĘTNOŚCI

Student nie potrafi analizować wnioskowań, przeprowadzać nawet prostych dowodów.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

Student nie angażuje się w proces kształcenia.

OCENA DOSTATECZNA

WIEDZA

Student opanował materiał dotyczący głównych linii rozwojowych logiki scholastycznej, jej kluczowych pojęć i problemów.

UMIEJĘTNOŚCI

Student potrafi ustalać strukturę prostych wnioskowań. Z pomocą nauczyciela potrafi przeprowadzać proste dowody.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

Student angażuje się w proces kształcenia.

OCENA DOBRA

WIEDZA

Wiedza studenta obejmuje całość przedstawionego materiału, ale może mieć braki w nieistotnych szczegółach.

UMIEJĘTNOŚCI

Student potrafi samodzielnie rozwiązywać typowe zadania w zakresie wszystkich wymaganych umiejętności.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

Student angażuje się w proces kształcenia.

OCENA BARDZO DOBRA

WIEDZA

Student ma ugruntowaną i uporządkowaną wiedzę, obejmującą całość przedstawionego materiału, i potrafi swobodnie korzystać z tej wiedzy w sytuacjach problemowych.

UMIEJĘTNOŚCI

Student potrafi samodzielnie rozwiązywać typowe i nieco trudniejsze od typowych zadania w zakresie wszystkich wymaganych umiejętności, potrafi samodzielnie formułować problemy, wskazywać ich możliwe rozwiązania oraz znajdować przykłady.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

Student wzorowo angażuje się w proces kształcenia.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
-
Literatura uzupełniająca
L. Carroll, Symbolic logic, https://literaturesave2.files.wordpress.com/2009/12/lewis-carroll-symbolic-logic.pdf . T. Kotarbiński, Wykłady z dziejów logiki, PWN, Warszawa 1985. W. Suchoń, Sylogistyka. Interpretacja zakresowa, Wyd. UJ, Kraków 2001. W. Suchoń, Sylogistyki klasyczne, Kraków 1999. W. Kneale, M. Kneale, The Development of Logic, Oxford University Press 1962.

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Logika w reprezentacji wiedzy
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Logic for Knowledge Representation
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Prof. dr hab. Piotr Kulicki
---	-----------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	stacjonarny	4	IV	0,5
	zdalny	26		1,5

Uzasadnienie przyznawania punktów ECTS: zajęcia w formie stacjonarnej wymagają zwiększonego nakładu pracy i aktywności studenta. Przygotowanie do uczestnictwa w tych zajęciach obejmuje: przeczytanie zadanych tekstów naukowych, napisanie referatu, przygotowanie jego prezentacji oraz obrony własnego stanowiska w dyskusji z innymi uczestnikami zajęć.

Wymagania wstępne	Kurs logiki obejmujący klasyczny rachunek predykatów
-------------------	--

I. Cele kształcenia dla przedmiotu

Pokazanie, że logika ma zastosowanie w reprezentacji wiedzy
Opanowanie przez studentów podstawowych narzędzi reprezentacji wiedzy wykorzystujących logikę

II. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Zna terminologię specjalistyczną z zakresu reprezentacji wiedzy oraz logiki stosowanej w języku polskim oraz, w podstawowym stopniu, w języku angielskim	K_W03, K_W04
W_02	Ma uporządkowaną wiedzę ogólną dotyczącą stosowalności logiki oraz wiedzę szczegółową dotyczącą sposobu wykorzystywania logiki w reprezentacji wiedzy na potrzeby systemów informatycznych.	K_W05, K_W06, K_W09
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Posiada umiejętność integrowania wiedzy z różnych dyscyplin w rozwiązywaniu problemów związanych z reprezentacją wiedzy oraz stosować narzędzia logiczne do reprezentacji wiedzy z różnych dziedzin.	K_U04
U_02	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role,	K_U11

	także role kierownicze	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Przestrzega zasad związanych z wykorzystaniem własności intelektualnej i rozumie potrzebę dzielenia się wiedzą w kontekście systemów informatycznych	K_K03
K_02	Interesuje się aktualnymi trendami w dziedzinie metod i narzędzi reprezentacji wiedzy	K_K04

III. Opis przedmiotu/ treści programowe

<ol style="list-style-type: none"> 1. Zastosowanie logiki pierwszego rzędu do praktycznych zagadnień reprezentacji wiedzy 2. Elementy logiki opisowej 3. Reprezentacja wiedzy z użyciem standardu RDF 4. Program <i>Protege</i> jako narzędzie reprezentacji wiedzy 5. Przykłady ontologii wysokiego poziomu i ontologii dziedzinowych

IV. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01, W_02	wykład konwersatoryjny, ćwiczenia praktyczne, dyskusja	kolokwium	ocenione kolokwium
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01, U_02	ćwiczenia praktyczne, dyskusja	kolokwium, obserwacja	ocenione kolokwium, karta oceny
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01, K_02	ćwiczenia praktyczne, dyskusja	obserwacja	karta oceny

V. Kryteria oceny, wagi...

Wagi przy ocenie końcowej kolokwium 50%, realizacja projektu/referat 50%

VI. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VII. Literatura

Literatura podstawowa
K. Goczyła, <i>Ontologie w systemach informatycznych</i> , Akademicka Oficyna Wydawnicza EXIT 2013
P. Garbacz, R. Trypuz, <i>Ontologie poza ontologią</i> , Wydawnictwo KUL 2012
Literatura uzupełniająca
Rekomendacja W3C dla języków RDF, RDFS i OWL
M. Horridge, <i>Protégé OWL Tutorial</i>

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Logika, metodologia nauk, teoria poznania
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Logic, Methodology, Epistemology
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Ks. Prof. dr hab. Marcin Tkaczyk
---	----------------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
seminarium	stacjonarny	32	I-IV	10
	zdalny	88		10

Uzasadnienie przyznawania punktów ECTS: zajęcia w formie stacjonarnej wymagają zwiększonego nakładu pracy i aktywności studenta. Przygotowanie do uczestnictwa w tych zajęciach obejmuje: przeczytanie zadanych tekstów naukowych, napisanie referatu, przygotowanie jego prezentacji oraz obrony własnego stanowiska w dyskusji z innymi uczestnikami zajęć.

Wymagania wstępne	Znajomość logiki, metodologii, epistemologii na poziomie studiów I stopnia na kierunku filozofia.
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Przygotowanie pracy magisterskiej.
C2. Wdrożenie w samodzielną pracę naukową.
C3. Opanowanie zagadnień prezentowanych w zadanych tekstach.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student posiada specjalistyczną wiedzę w zakresie objętym tematyką jego pracy magisterskiej.	K_W03, K_W04, K_W05, K_W06
W_02	Student zna i rozumie metody pracy z tekstem naukowym, stosowane podczas zajęć i potrzebne do przygotowania pracy magisterskiej.	K_W07
W_03	Student zna zasady korzystania z wyników pracy innych osób podczas przygotowywania pracy magisterskiej.	K_W08
UMIĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi dobrać i wykorzystać potrzebną literaturę naukową.	K_U01, K_U10
U_02	Student potrafi samodzielnie analizować teksty naukowe, referować prezentowane w tych tekstach tezy i ich	K_U02, K_U03

	uzasadnienie.	
U_03	Student potrafi formułować problemy naukowe oraz proponować i uzasadniać własne rozwiązania tych problemów.	K_U02, K_U03
U_04	Student potrafi pisać prace naukowe.	K_U06, K_U07
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do samodzielnego podejmowania poważnych i złożonych zadań intelektualnych.	K_01, K_02
K_02	Student jest gotów do przyjęcia odpowiedzialności za zachowanie i przekaz dziedzictwa kulturowego i do uzasadnienia roli filozofii w tym dziedzictwie.	K_03
K_03	Student jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i otrzymywanych informacji.	K_05

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Analiza wybranych prac z zakresu logiki formalnej, historii i filozofii logiki, analizy logicznej, semiotyki, metodologii, historii i filozofii matematyki, historii i filozofii nauki, epistemologii, filozofii logicznej.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
WIEDZA			
W_01, W_02, W_03	praca z tekstem, wykład konwersatoryjny	praca pisemna	praca magisterska lub jej ustalony fragment
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	praca nad tekstem,	praca pisemna	praca magisterska lub jej ustalony fragment
U_02, U_03	praca z tekstem, dyskusja	praca pisemna, obserwacja	praca magisterska lub jej ustalony fragment
U_04	praca z tekstem,	praca pisemna	praca magisterska lub jej ustalony fragment
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01, K_02, K_03	praca z tekstem, dyskusja	praca pisemna, obserwacja	praca magisterska lub jej ustalony fragment

VI. Kryteria oceny, wagi...

Warunkiem zaliczenia jest konstruktywny udział w zajęciach oraz systematyczne prezentowanie ustalonych fragmentów pracy magisterskiej. Nie otrzymuje zaliczenia student, który bądź nie uczestniczył w zajęciach w dostatecznym zakresie, bądź nie był zaangażowany w zajęcia we właściwy sposób, bądź nie przygotował na czas pracy magisterskiej lub jej ustalonej części. Ocena obecności i zaangażowania studenta oraz stopnia przygotowania pracy magisterskiej należy do prowadzącego seminarium.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	120

Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	480
--	------------

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
• jest dobierana indywidualnie z uwzględnieniem tematu pracy magisterskiej
Literatura uzupełniająca
• jest dobierana indywidualnie z uwzględnieniem tematu pracy magisterskiej

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Metafizyczny obraz świata
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Metaphysical image of the world
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Dr hab. Wojciech Daszkiewicz
---	------------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	stacjonarny	0	I	0
	zdalny	30		2

Wymagania wstępne	Brak
-------------------	------

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

1. zapoznanie z podstawowymi sposobami metafizycznego rozumienia rzeczywistości
2. zapoznanie ze specyfiką metafizycznego poznania

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna terminologię z zakresu metafizyki ogólnej oraz ma pogłębioną wiedzę z zakresu specyfiki przedmiotu metafizyki oraz metody metafizycznego poznania	K_W02; K_W03
W_02	Ma uporządkowaną wiedzę dotyczącą najważniejszych stanowisk filozoficznych dotyczących rozumienia bytu	K_W05
UMIĘJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi łączyć wiedzę z metafizyki z wiedzą zdobytą w ramach poszczególnych dyscyplin humanistycznych i z powodzeniem stosować ją w różnych kontekstach.	K_U04
U_02	Posiada umiejętność pracy w grupie oraz stawiać oryginalne filozoficzne tezy dotyczące rozumienia rzeczywistości	K_U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów uzasadnić potrzebę metafizyki w dyskursie związanym z rozumieniem cywilizacji zachodniej	K_K03
K_02	Potrafi uzasadnić wagę metafizyki dla zachowania dziedzictwa filozofii klasycznej	K_K04

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Metafizyka jako specyficzny typ poznania
 2. Wiodące metafizyczne interpretacje rzeczywistości
 3. Rola metafizyki we współczesnej kulturze.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Analiza dzieła	Praca pisemna	Plik z tekstem
W_02	Praca z tekstem	Test	Karta oceny
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Analiza tekstu	Test z umiejętności praktycznych	Oceniona praca pisemna
U_02	Praca w grupie	Obserwacja	Karta oceny
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Zajęcia laboratoryjne	Prezentacja	Karta oceny
K_02	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji

VI. Kryteria oceny, wagi...

1. Obecność i aktywny udział w konwersatorium
2. Analiza wyznaczonych części tekstu
3. Przygotowanie prezentacji

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura**Literatura podstawowa**

Arystoteles, *Metafizyka*, tekst pol. oprac. M. A. Krąpiec, Andrzej Maryniarczyk na podst. tłum. [z grec.] T. Żeleznika, t. 1–2, Lublin: RW KUL, 1996.

S. Thomae Aquinatis, *Summa contra gentiles*, w: tenże, *Opera Omnia*, Editio Leonina, Rome: Commissio Leonine, 1934 (Prawda wiary chrześcijańskiej, t. 1–3, tłum. Z. Włodek, W. Zega, Poznań: W drodze, 2003–2009).

S. Thomae Aquinatis, *Summa theologiae*, w: *Opera Omnia*, Editio Leonina, Rome: Commissio Leonine, 1888–1906 (Suma teologiczna, red. S. Bełch, t. 1–34, Londyn: Veritas, 1962–1986).

S. Kamiński, *Jak filozofować? Studia z metodologii filozofii klasycznej*, do druku przygot. T. Szubka, Lublin TN KUL, 1989, s. 279–291.

M. A. Krąpiec, *O filozofii*, w: *Spór o rozumienie filozofii*, red. nauk. A. Maryniarczyk, K. Stępień, Lublin: PTTA 2009, s. 13–25.

M. A. Krąpiec, *Dwie wizje świata realnego O rozumienie bytu jako bytu*, w: tenże, *Byt i istota*, s. 117–129.

M. A. Krąpiec, *Rozumienie rzeczywistości*, w: tenże, *Filozofia: monizm – pluralizm*, w: *Zadania filozofii we współczesnej kulturze*, red. Z. Zdybicka, Lublin: Wydawnictwo KUL, 1992, s. 29–53.

Literatura uzupełniająca

Krapiec M. A., *Metafizyka. Zarys teorii bytu*, Lublin: RW KUL 1985.
Maryniarczyk A., *Metoda metafizyki realistycznej*, Lublin: Wydawnictwo KUL, 2005.
Maryniarczyk A., *Monistyczna i dualistyczna interpretacja rzeczywistości*, Lublin: PTTA, 1998.
Maryniarczyk A., *Pluralistyczna interpretacja rzeczywistości*, Lublin 2004.
Maryniarczyk A., *Odkrycie wewnętrznej struktury bytów*, Lublin: PTTA, 2006.
Maryniarczyk A., *Realistyczna interpretacja rzeczywistości*, Lublin: PTTA, 2005.
W. Daszkiewicz, *Intuicja intelektualna w metafizyce*, Lublin 2014;

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Metafizyka, antropologia filozoficzna, filozofia prawa
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Metaphysics, Philosophical anthropology, Philosophy of law
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Ks. dr hab. Tomasz Duma, prof. KUL
---	------------------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
seminarium	stacjonarny	32	I-IV	10
	zdalny	88		10

Wymagania wstępne	Podstawowa wiedza z zakresu głównych dyscyplin filozoficznych, w tym szczególnie z metafizyki, antropologii filozoficznej i filozofii prawa; ogólna znajomość metod filozoficznych i elementów metodologii metafizyki ogólnej i metafizyki szczegółowych; podstawowe umiejętności analizowania i komentowania tekstów filozoficznych.
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Zapoznanie z problematyką wyjaśniania i uzasadniania filozoficznego.
C2. Doskonalenie umiejętności analizy tekstu filozoficznego.
C3. Ćwiczenie w formułowaniu i prezentowaniu argumentacji metafizycznej, antropologicznej i filozoficznoprawnej.
C4. Opanowanie techniki pisania tekstu filozoficznego oraz przygotowanie pracy magisterskiej.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna główne metafizyczne interpretacje rzeczywistości, ich założenia i konsekwencje; ma uporządkowaną, pogłębioną, prowadzącą do specjalizacji, szczegółową wiedzę dotyczącą specyfiki poznania filozoficznego. Zna partykularne zagadnienia, którymi zajmuje się metafizyka-ontologia i/lub antropologia filozoficzna i/lub filozofia prawa, jest w stanie je uwzględnić i	W03

	rozwijać w pracy badawczej.	
W_02	Zna podstawową terminologię metafizyczną i/lub antropologiczną i/lub filozoficznoprawną w języku angielskim oraz w języku łacińskim.	W04
W_03	Posiada uporządkowaną i ugruntowaną historycznie wiedzę ogólną obejmującą klasyczne, nowożytne, współczesne oraz najnowsze stanowiska światowe i rodzime w zakresie metafizyki-ontologii oraz/lub antropologii filozoficznej i/lub filozofii prawa; zna ich metodologię.	W05
W_04	Ma usystematyzowaną wiedzę szczegółową oraz znajomość problemów badawczych z zakresu metafizyki ogólnej oraz metafizyk szczegółowych.	W06
W_05	Zna metody analizy i systemowej interpretacji metafizycznych i/lub antropologicznych i/lub filozoficznoprawnych tekstów filozoficznych, zróżnicowanych pod względem stylu i gatunku, w których wyraża się refleksja poszczególnych myślicieli.	W07
W_06	Zna i rozumie podstawowe normy i zasady zarządzania własnością intelektualną obowiązujące w kontekście prowadzenia rzetelnych badań naukowych i odgrywające istotną rolę w przygotowywaniu naukowych prac pisemnych.	W08
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i praktycznie wykorzystywać informacje dotyczące metafizyki i/lub antropologii filozoficznej i/lub filozofii prawa z różnych źródeł drukowanych i elektronicznych oraz formułować na tej podstawie sądy krytyczne, np. potrafi korzystać z klasycznych dzieł filozoficznych znajdujących się w zbiorach internetowych z uwzględnieniem różnic w edycjach.	U01
U_02	Posiada pogłębione umiejętności badawcze obejmujące analizę klasycznych i współczesnych tekstów metafizycznych i/lub antropologicznych i/lub filozoficznoprawnych, dokonywanie syntezy różnych poglądów dotyczących rozumienia świata i/lub człowieka i/lub prawa oraz dobór i konstruowanie odpowiednich narzędzi do badania problemów w ramach wymienionych dziedzin rzeczywistości. Potrafi stosować metody metafizyki do oryginalnego rozwiązywania szczegółowych problemów filozoficznych oraz poprawnie opracowywać i prezentować wyniki swoich badań.	U02
U_03	Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę w zakresie metafizyki ogólnej i metafizyk szczegółowych, poszerzać umiejętności badawcze oraz podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własną karierą zawodową, twórczo wykorzystując zdobytą wiedzę dotyczącą filozoficznej analizy rzeczywistości.	U03
U_04	Potrafi dobrać właściwe narzędzia do interpretacji i analizy tekstu z zakresu metafizyki, antropologii filozoficznej oraz filozofii prawa, streszcza i analizuje argumenty metafizyczne, identyfikuje ich kluczowe tezy, założenia i konsekwencje oraz formułuje własne tezy.	U05
U_05	Potrafi dyskutować problemy z zakresu metafizyki i/lub antropologii filozoficznej i/lub filozofii prawa, poprawnie	U06

	argumentować w mowie i piśmie z wykorzystaniem terminologii metafizycznej i/lub antropologicznej i/lub filozoficznoprawnej, przedstawiać założenia przyjmowane przez innych autorów i konsekwencje wynikające z proponowanych przez nich rozwiązań, krytycznie oceniać własne tezy i formułować uzasadnione wnioski.	
U_06	Posiada pogłębioną umiejętność pisania streszczeń, recenzji i rozpraw z zakresu metafizyki i/lub antropologii filozoficznej i/lub filozofii prawa w języku polskim z wykorzystaniem samodzielnie dobranej literatury przedmiotu.	U07
U_07	Rozumie potrzebę doskonalenia i uczenia się przez całe życie, potrafi organizować proces uczenia się innych osób, np. poprzez znajomość struktury wykładu z metafizyki i/lub antropologii filozoficznej i/lub filozofii prawa oraz szczegółowych zagadnień podejmowanych w ramach danego wykładu.	U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Absolwent zna metafizyczną strukturę związków przyczynowo-skutkowych, specyfikę aktów decyzyjnych oraz naturę relacji bytowych, dzięki czemu jest gotów do odpowiedniego określenia kolejności i wagi środków służących realizacji określonego przez siebie lub innych celu.	K01
K_02	Jest gotów do dokonania pogłębionej analizy rzeczywistości oraz samodzielnego (po zasięgnięciu opinii ekspertów) sformułowania propozycji rozwiązania problemów dotyczących rozumienia świata, człowieka i prawa.	K02
K_03	Jest gotów do uzasadniania w dyskusjach światopoglądowych i naukowych znaczenia filozofii dla ukształtowania się i zachowania dziedzictwa kulturowego Europy, ze szczególnym uwzględnieniem wkładu Lubelskiej Szkoły Filozoficznej w rozwój polskiej i światowej myśli filozoficznej. Jest gotowy do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, w tym: a) przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych w powiązaniu ze zdobytą wiedzą z zakresu metafizyki, antropologii filozoficznej oraz filozofii prawa, b) dbałości o dorobek i tradycje polskiego środowiska filozoficznego.	K03
K_04	Jest gotowy do krytycznej oceny własnej wiedzy oraz otrzymywanych informacji dotyczących interpretacji świata, człowieka oraz prawa.	K05

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Seminarium podejmuje problematykę z zakresu metafizyki ogólnej, antropologii filozoficznej i filozofii prawa; ma na celu jej pogłębienie. Aktualne problemy dotyczące rozumienia świata, człowieka i ludzkiego działania poddaje się na seminarium wyjaśnieniu przy zastosowaniu metod właściwych dla badań o charakterze metafizycznym (ontologicznym). W ramach seminarium odbywa się lektura, komentowanie i dyskutowanie klasycznych i współczesnych tekstów z dziedziny metafizyki (ontologii), antropologii filozoficznej i filozofii prawa. Ustala się także tematy prac magisterskich, omawia zebraną bibliografię, sporządza plany pracy i regularnie referuje postępy w pisaniu pracy magisterskiej.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01, 03	Praca badawcza pod kierunkiem (praca seminaryjna)	Praca pisemna	Praca magisterska
W_02, 05	Praca z tekstem	Obserwacja	Karta oceny / Raport z obserwacji
W_04	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny / Raport z obserwacji
W_06	Studium przypadku (<i>case study</i>)	Obserwacja	Karta oceny / Raport z obserwacji
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01, 02	Praca badawcza pod kierunkiem (praca seminaryjna)	Praca pisemna	Praca magisterska
U_03, 07	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny / Raport z obserwacji
U_05	Rozmowa sokratyczna	Obserwacja	Karta oceny / Raport z obserwacji
U_04, 06	Analiza tekstu	Praca pisemna	Oceny tekst pracy pisemnej
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01,03	Rozmowa sokratyczna	Obserwacja	Karta oceny / Raport z obserwacji
K_02, 04	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny / Raport z obserwacji

VI. Kryteria oceny, wagi...

20% – obecność na zajęciach, 20% – aktywny udział w dyskusjach nad tworzeniem pracy dyplomowej oraz problemami natury metafizycznej i/lub antropologicznej i/lub filozoficznoprawnej, 10% – tekst pracy pisemnej, 50% – przygotowywanie kolejnych fragmentów pracy dyplomowej.

Brak zaliczenia

(W) Student nie zna terminologii metafizycznej i/lub antropologicznej i/lub filozoficznoprawnej oraz nie posiada podstawowej wiedzy na temat głównych systemów, ich założeń i konsekwencji w ramach wymienionych dziedzin. Nie ma elementarnej wiedzy o specyfice poznania filozoficznego oraz zagadnieniach, którymi zajmuje się metafizyka i/lub antropologia filozoficzna i/lub filozofia prawa.

(U) Student nie posiada podstawowych umiejętności badawczych. Nie potrafi stosować metod filozoficznych do rozwiązywania szczegółowych problemów oraz poprawnie opracowywać i prezentować wyników swoich badań. Nie posiada umiejętności przygotowywania pracy pisemnej z zakresu metafizyki i/lub antropologii filozoficznej i/lub filozofii prawa z wykorzystaniem literatury przedmiotu.

(K) Student nie jest gotowy do dokonania filozoficznej analizy rzeczywistości oraz samodzielnego sformułowania propozycji rozwiązania problemów dotyczących rozumienia świata, człowieka i prawa.

Zaliczenie

(W) Student dobrze zna terminologię metafizyczną i/lub antropologiczną i/lub filozoficznoprawną oraz posiada wiedzę na temat głównych systemów, ich założeń i konsekwencji w ramach wymienionych dziedzin. Dobrze poznał specyfikę poznania metafizycznego oraz zagadnienia, którymi zajmuje się metafizyka i/lub antropologia filozoficzna i/lub filozofia prawa.

(U) Student w zadowalającym stopniu wykazuje umiejętności badawcze obejmujące analizę klasycznych i współczesnych tekstów metafizycznych i/lub antropologicznych i/lub filozoficznoprawnych, syntezę różnych poglądów dotyczących rozumienia świata i/lub człowieka i/lub prawa oraz dobór i konstruowanie odpowiednich narzędzi do badania wymienionych aspektów rzeczywistości. Potrafi stosować metody metafizyki do rozwiązywania szczegółowych problemów filozoficznych oraz poprawnie opracowywać i prezentować wyniki swoich badań. Dobrze opanował umiejętność przygotowywania pracy pisemnej z zakresu metafizyki i/lub antropologii filozoficznej i/lub filozofii prawa z wykorzystaniem literatury przedmiotu.

(K) Student jest gotowy do dokonania pogłębionej analizy rzeczywistości oraz samodzielnego sformułowania propozycji rozwiązania problemów dotyczących rozumienia świata, człowieka i prawa.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	120
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	480

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
1. S. Kamiński, On the Metaphysical Cognition. O poznaniu metafizycznym, trans. M. Stępień, Lublin 2020.
2. S. Kamiński, On the Methods of Contemporary Metaphysics. Metody współczesnej metafizyki, trans. M. Stępień, Lublin 2019.
3. M.A. Krąpiec, S. Kamiński, Z teorii i metodologii metafizyki, Dzieła IV, Lublin 1994.
4. M.A. Krąpiec, Człowiek i prawo naturalne, Lublin 2009.
5. M.A. Krąpiec, Metafizyka. Zarys teorii bytu, Lublin 1995.
6. M.A. Krąpiec, Teoria analogii bytu, Lublin 1993.
7. M.J. Loux, Metafizyka. Współczesne wprowadzenie, tłum. M. Iwanicki, Lublin 2021.
8. M.J. Loux, T.M. Crisp, Współczesne wprowadzenie do metafizyki, tłum. zb., Kęty 2022.
9. A. Maryniarczyk, Metoda metafizyki realistycznej, Lublin 2005.
10. R. Tokarczyk, Klasycy praw natury, Lublin 2009.
Literatura uzupełniająca
1. E. Gilson, Byt i istota, Warszawa 1963.
2. J. Hervada, Historia prawa naturalnego, tłum. A. Dorabialska, Kraków 2013.
3. Metafizyka cz. 1 i 2. Seria: Dydaktyka filozofii. Tom 6, red. S. Janeczek, A. Starościc, Lublin 2017.
4. P. Jaroszyński, Metafizyka czy ontologia, Lublin 2011.
5. S. Kamiński, Filozofia i metoda. Studia z dziejów metod filozofowania, Lublin 1993.
6. M.A. Krąpiec, Realizm ludzkiego poznania, Lublin 1995.
7. M.A. Krąpiec, Struktura bytu, Lublin 1995.

8. J. Owens, *An Elementary Christian Metaphysics*, Houston 2008.
9. *Prawa człowieka. Wybór źródeł*, oprac. K. Motyka, Lublin 1996.
10. K. Stępień, *W poszukiwaniu podstaw racjonalności prawa*, Lublin 2015.
11. W. Stróżewski, *Ontologia*, Kraków 2005.
12. S. Swieżawski, *Z dziejów filozofii klasycznej*, Kraków 2000.

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Metody argumentacji i dyskusji filozoficznej
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Methods of argumentation and philosophical discussion
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Dr Błażej Gębura
---	------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	stacjonarny	8	III	1
	zdalny	7		1

Wymagania wstępne	Efektywne uczestnictwo w zajęciach wymaga podstawowej wiedzy z zakresu epistemologii.
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

1. Umiejętność scharakteryzowania i przeanalizowania problemu ukrywania wiedzy
2. Umiejętność zaaplikowania analiz epistemologicznych do literatury
3. Umiejętność rozpoznania wątków epistemologicznych w literaturze szpiegowskiej

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	student zna główne metody badawcze i strategie argumentacyjne właściwe dla epistemologii oraz zna i rozumie zaawansowane metody analizy i interpretacji różnych form wypowiedzi filozoficznych	K_W07
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	student/studentka potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i praktycznie wykorzystywać informację z różnych źródeł drukowanych i elektronicznych oraz formułować na tej podstawie sądy krytyczne	K_U01
U_02	potrafi dobrać właściwe narzędzia do interpretacji i analizy tekstu filozoficznego, streszcza i analizuje argumenty filozoficzne, identyfikuje ich kluczowe tezy, założenia i konsekwencje oraz proponuje własne tezy	K_U05

U_03	umie podejmować dyskusję, argumentować w mowie i piśmie, poprawnie stosując terminologię specjalistyczną i wykorzystując poglądy własne i innych autorów, oraz formułować wnioski	K_U06
KOMPETENCJE		
K_01	rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i uczestniczenia w życiu kulturalnym, korzystania z różnych mediów i interesowania się aktualnymi wydarzeniami oraz trendami filozoficznymi i kulturalnymi	K_K04

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

W ramach zajęć omówiony zostanie problem ukrywania wiedzy. Na podstawie przykładów zaczerpniętych z powieści szpiegowskich analizie poddanych zostanie siedem typów czynności ukrywania wiedzy:

1. Nieadekwatna kategoryzacja tajemnic;
2. Szyfrowanie tajemnic;
3. Fragmentaryzacja tajemnic;
4. Fabrykowanie tajemnic;
5. Niepełne ujawnienie tajemnic;
6. Niszczenie nośników tajemnic;
7. Warunkowe niszczenie nośników tajemnic.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
UMIĘJĘTNOŚCI			
U_01	Wykład konwersatoryjny	Dyskusja	Protokół
U_02	Wykład konwersatoryjny	Dyskusja	Protokół
U_03	Wykład konwersatoryjny	Dyskusja	Protokół

VI. Kryteria oceny, wagi...

50% - odpowiedź ustna z treści wybranej lektury (z listy podanej na zajęciach)

50% - odpowiedź ustna z treści omawianych na konwersatorium

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	15
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	45

VIII. Literatura

Literatura podstawowa

Jedna lektura do wyboru:

1. John le Carré, *Z przejmującego zimna*
2. Graham Greene, *Nasz człowiek w Hawanie*
3. Len Deighton, *Gem w Berlinie*
4. Erskine Childers, *Sekrety mielizn*
5. Eric Ambler, *Epitafium dla szpiega*
6. Frederick Forsyth, *Czwarty protokół*
7. Joseph Conrad, *Tajny agent*
8. Mick Herron, *Kulawe konie*
9. Stanisław Lem, *Pamiętnik znaleziony w wannie*
10. Robert Littell, *W gąszczu luster*

Literatura uzupełniająca

Literatura uzupełniająca zostanie podana na zajęciach.

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Metody badań naukowych
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Methods of scientific research
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	ks. dr hab. Dariusz Dąbek
---	---------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	stacjonarny	6	I	1
	zdalny	9		1

Uzasadnienie przyznawania punktów ECTS: zajęcia w formie stacjonarnej wymagają zwiększonego nakładu pracy i aktywności studenta. Przygotowanie do uczestnictwa w tych zajęciach obejmuje: przeczytanie zadanych tekstów naukowych, napisanie referatu, przygotowanie jego prezentacji oraz obrony własnego stanowiska w dyskusji z innymi uczestnikami zajęć.

Wymagania wstępne	Podstawowa wiedza o nauce oraz umiejętność krytycznego myślenia i analizowania tekstów naukowych
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Przedstawienie podstawowych typów rozumowań stosowanych w nauce
C2. Szczegółowa prezentacja metod i procedur naukotwórczych
C3. Eksplikacja struktury i dynamiki teorii naukowej

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	student posiada ugruntowaną wiedzę dotyczącą podstawowych metod badawczych i procedur naukotwórczych oraz wszechstronną znajomość i pogłębione zrozumienie roli refleksji filozoficznej w kształtowaniu kultury duchowej	K_W01
W_02	zna najważniejsze zagadnienia współczesnej filozofii nauki oraz specjalistyczną terminologię podstawowych systemów filozoficznych w języku polskim i angielskim	K_W03, K_W04
W_03	posiada pogłębioną świadomość temporalności nauki, ma uporządkowaną i ugruntowaną wiedzę ogólną obejmującą	K_W05

	klasyczne, nowożytne i współczesne stanowiska światowe i rodzime w zakresie historii i metodologii nauki	
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	student potrafi analizować teksty naukowe, poprawnie stosować terminologię specjalistyczną, krytycznie oceniać argumenty, identyfikować ich założenia i konsekwencje, formułować wnioski oraz wyrażać i uzasadniać własne poglądy	K_U05, K_U06
U_02	umie stosować w dyskusji podstawowe typy rozumowań, uzasadniać i krytykować uogólnienia w świetle dostępnych świadectw i stosowanych w nauce metod oraz współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role	K_U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	student jest otwarty na nowe idee i odkrycia, oraz krytyczny wobec różnych sposobów uzasadniania tez, przygotowany do podejmowania dyskusji, dokonywania analizy problemów i formułowania propozycji ich rozwiązań oraz wyrażania sądów dotyczących poznawczej wartości różnych typów wiedzy	K_K02, K_K05
K_02	posiada wrażliwość na rolę wiedzy naukowej w rozwoju społeczeństwa i świadomość jej różnorodnych ograniczeń, zna potrzebę ciągłego dokształcania się i uczestniczenia w życiu kulturalnym, korzystania z różnych mediów i interesowania się aktualnymi wydarzeniami oraz trendami filozoficznymi i kulturalnymi	K_K04

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

<ol style="list-style-type: none"> 1. Natura rozumowania: związki logiczne i treściowe. 2. Typy rozumowań: proste (wnioskowania niezawodne i uprawdopodobniające) i złożone (dowodzenie, wyjaśnianie, rozstrzygnięcie). 3. Metoda dedukcyjna: systemy dedukcyjne, aksjomatyzacja, formalizacja, cybernetyka. 4. Metoda statystyczna: zbieranie materiału, analiza i interpretacja, teoria wnioskowań, wartość interpretacji. 5. Metoda indukcyjna: indukcjonizm i hipotetyzm, zbieranie danych doświadczenia, interpretacja wyników (wyjaśnianie, rozstrzygnięcie hipotez i budowanie teorii). 6. Metoda historyczna: heurystyka, hermeneutyka, synteza historyczna, problemy metodologiczne (obiektywność poznania, wyjaśnianie a rozumienie, kwestia praw). 7. Dzieje pojmowania nauki: starożytność i średniowiecze, nauka nowożytna i współczesna 8. Struktura i dynamika teorii naukowej: ewolucja struktury, treść teorii, temporalność nauki.
--

V. Metody realizacji weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01, W_02	Wykład konwersatoryjny	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
W_03	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Analiza tekstu	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
U_02	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			

K_01, K_02	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji
------------	----------	------------	---------------------

VI. Kryteria oceny, wagi...

Referat przedstawiony na zajęciach (50%); obecność i udział w dyskusjach (50%).

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	15
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	45

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
<ul style="list-style-type: none"> - A.F. Chalmers, <i>Czym jest to, co zwiemy nauką?</i>, Wrocław 1997; - A. Grobler, <i>Metodologia nauk</i>, Kraków 2006; - Z. Hajduk, <i>Ogólna metodologia nauk</i>, Lublin 2012; - Z. Hajduk, <i>Struktury metodologiczne w nauce</i>, Lublin 2016; - S. Kamiński, <i>Nauka i metoda. Pojęcie nauki i klasyfikacja nauk</i>, Lublin 1992; - J. Życiński, <i>Elementy filozofii nauki</i>, 1996.
Literatura uzupełniająca
<ul style="list-style-type: none"> - K.Ajdukiewicz, <i>Zagadnienia i kierunki filozofii</i>, Warszawa 1984; - J.M. Bocheński, <i>Współczesne metody myślenia</i>, Poznań 1992; - M. Bunge, <i>Philosophy of Science</i>, t. 1-2, London & New York 2017; - T.Czeżowski, <i>Filozofia na rozdrożu</i>, Toruń 2009; - Z. Hajduk, <i>Filozofia nauk przyrodniczych</i>, Lublin 2012; - Z. Hajduk, <i>Temporalność nauki</i>, Lublin 1995; - M. Heller, <i>Filozofia nauki. Wprowadzenie</i>, Kraków 2009; - J. Such, <i>Problemy weryfikacji wiedzy</i>, Warszawa 1975; - R. Wójcicki, <i>Wykłady z metodologii nauk</i>, Warszawa 1982.

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Metodyka pisania i analizowania tekstów naukowych (filozoficznych)
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Methodology of writing and analysing scientific (philosophical) texts
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	ks. dr hab. Dariusz Dąbek
---	---------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	stacjonarny	4	I	1
	zdalny	26		3

Uzasadnienie przyznawania punktów ECTS: zajęcia w formie stacjonarnej wymagają zwiększonego nakładu pracy i aktywności studenta. Przygotowanie do uczestnictwa w tych zajęciach obejmuje: przeczytanie zadanych tekstów naukowych, napisanie referatu, przygotowanie jego prezentacji oraz obrony własnego stanowiska w dyskusji z innymi uczestnikami zajęć.

Wymagania wstępne	Rozumienie i umiejętność analizowania tekstu oraz ciekawość poznawcza i umiejętność krytycznego myślenia
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Umiejętność szukania, selekcji i wykorzystywania informacji naukowych
C2. Zdolność krytycznej analizy i oceny wypowiedzi (mówionej i pisanej)
C3. Praktyczna umiejętność pisania prac naukowych

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	student zna główne metody badawcze i strategie argumentacyjne właściwe dla podstawowych dyscyplin filozoficznych oraz zna i rozumie zaawansowane metody analizy i interpretacji różnych form wypowiedzi filozoficznych	K_W07
W_02	posiada wiedzę dotyczącą sposobów wykorzystywania wyników badań innych autorów w pisaniu prac naukowych oraz zna i rozumie zasady zarządzania własnością intelektualną	K_W08
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	student potrafi wyszukiwać, oceniać, wybierać i wykorzystywać informacje z różnych źródeł, umie analizować	K_U02, K_U07

	prace filozoficzne, dokonywać syntezy różnych idei i poglądów, opracowywać i prezentować wyniki, dobrać odpowiednie metody i narzędzia badawcze i proponować oryginalne rozwiązania złożonych problemów filozoficznych	
U_02	posiada umiejętność merytorycznego argumentowania, potrafi podejmować dyskusję, odpowiadać na krytykę i formułować wnioski, pisać streszczenia i recenzje, umie dobrać właściwe narzędzia do interpretacji i analizy różnych form wypowiedzi, identyfikować ich kluczowe założenia i treści oraz proponować i uzasadniać własne tezy	K_U05, K_U06, K_U07
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	student jest otwarty na nowe idee i krytyczny wobec otrzymywanych informacji i różnych sposobów uzasadniania tez, podejmuje dyskusję i dokonuje analizy problemów oraz formułuje własne propozycje ich rozwiązań	K_K02, K_K05
K_02	rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i uczestniczenia w życiu kulturalnym, korzystania z różnych mediów i interesowania się aktualnymi wydarzeniami oraz trendami filozoficznymi i kulturalnymi	K_K04

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

<ol style="list-style-type: none"> 1. Metody analizy tekstu naukowego. 2. Źródła uzyskiwania informacji naukowej: komputerowe bazy danych, literatura przedmiotu, Internet, czasopisma z danej dziedziny. 3. Metodyka pisania pracy naukowej: struktura, wymagania redakcyjne, zapis bibliograficzny, sposób formatowania. 4. Sposoby prezentowania wyników pracy: referat, dyskusja, artykuł. 5. Zagadnienia ochrony własności intelektualnej.
--

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
WIEDZA			
W_01,	Praca z tekstem	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
W_02	Wykład konwersatoryjny	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
UMIĘTNOŚCI			
U_01	Analiza tekstu	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
U_02	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01-02	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji

VI. Kryteria oceny, wagi...

Praca pisemna i prezentacja zawartych w niej wyników badań (50%), udział w dyskusjach (50%).

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	90

VIII. Literatura

<p>Literatura podstawowa</p> <ul style="list-style-type: none"> – J. Boć, <i>Jak pisać pracę magisterską</i>, Wrocław: Kolonia Limited 2009; – A. Dudziak, A. Żejmo, <i>Redagowanie prac dyplomowych. Wskazówki metodyczne dla studentów</i>, Warszawa: Centrum Doradztwa i Informacji Difin 2008; – J. Jura, J. Roszczypała, <i>Metodyka przygotowania prac dyplomowych: licencjackich i magisterskich</i>, Warszawa: Wyższa Szkoła Ekonomiczna 2000; – Z. Hajduk, <i>Ogólna metodologia nauk</i>, Lublin: Wydawnictwo KUL 2012; – W. Marciszewski, <i>Metody analizy tekstu naukowego</i>, Warszawa: PWN 1981; – J. Pieter, <i>Ogólna metodologia pracy naukowej</i>, Wrocław: Zakł. Nar. im. Ossolińskich 1978; – A. Pułto, <i>Prace magisterskie i licencjackie. Wskazówki dla studentów</i>, Warszawa: Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis 2006; – J. Weiner, <i>Technika pisania i prezentowania prac naukowych. Publikacja naukowa, praca seminaryjna, praca magisterska, referat, poster</i>, Kraków: Wyd. UJ 1992; – K. Woźniak, <i>O pisaniu pracy magisterskiej na studiach humanistycznych. Przewodnik praktyczny</i>, Warszawa: PWN 1998; – J. Zieliński, <i>Metodologia pracy naukowej</i>, Warszawa: Aspra 2012.
<p>Literatura uzupełniająca</p> <ul style="list-style-type: none"> – J.J. Jadacki, <i>Jak studiować filozofię</i>, Warszawa: Wydział Filozofii i Socjologii UW 1996; – K. Kwaśniewska, <i>Jak pisać prace dyplomowe?</i>, Bydgoszcz: Wydawnictwo Kujawsko-Pomorskiej Szkoły Wyższej 2015; – W. Marciszewski, <i>Sztuka dyskusowania</i>, Warszawa: Aleph 1996; – T. Mendel, <i>Metodyka pisania prac doktorskich</i>, Poznań 1999; – J. Rudniański, <i>Sprawność umysłowa</i>, Warszawa: Wiedza Powszechna 1984; – M. Węglińska, <i>Jak pisać pracę magisterską. Poradnik dla studentów</i>, Kraków: Oficyna Wydawnicza "Impuls" 2016; – K. Wójcik, <i>Piszę akademicką pracę promocyjną – licencjacką, magisterską, doktorską</i>, Warszawa: Wolters Kluwer Polska SA 2015; – W.P. Zaczyński, <i>Poradnik autora prac seminaryjnych, dyplomowych i magisterskich</i>, Warszawa: Wydawnictwo Edukacyjne "Żak" 1995.

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Natura wszechświata
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	The Nature of the Universe
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	filozofia
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	prof. dr hab. Zenon Roskal
---	----------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	stacjonarny	12	I	2
	zdalny	18		2

Uzasadnienie przyznawania punktów ECTS: zajęcia w formie stacjonarnej wymagają zwiększonego nakładu pracy i aktywności studenta. Przygotowanie do uczestnictwa w tych zajęciach obejmuje: przeczytanie zadanych tekstów naukowych, napisanie referatu, przygotowanie jego prezentacji oraz obronę własnego stanowiska w dyskusji z innymi uczestnikami zajęć.

Wymagania wstępne	
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Próba odpowiedzi na pytanie, czy natura Wszechświata jest deterministyczna?
C2. Dyskusja różnych wersji doktryny kompatybilizmu oraz inkompatybilizmu.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Ma wszechstronną znajomość i pogłębione rozumienie refleksji filozoficznej w kształtowaniu pojęcia determinizmu w europejskiej kulturze intelektualnej.	W02
W_02	Zna terminologię podstawowych systemów filozoficznych oraz najważniejsze stanowiska w zakresie ontologii.	W03
W_03	Zna terminologię filozoficzną w języku angielskim dotyczącą zagadnień ontologicznych (metafizycznych).	W04
W_04	Ma uporządkowaną i ugruntowaną historycznie wiedzę ogólną obejmującą nowożytną i współczesną oraz najnowsze stanowiska światowe i rodzime w zakresie doktryny determinizmu.	W05
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Posiada umiejętność integrowania wiedzy z fizyki, biologii i kosmologii oraz jej zastosowania w filozofii (ontologii).	U02
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Jest zdolny do uczestnictwa w życiu kulturalnym, interesuje się aktualnymi wydarzeniami promującymi ewolucjonistyczną wizję rzeczywistości przyrodniczej.	K04

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Pojęcie i typy determinizmu. 2. Geneza idei wszechświata deterministycznego. 3. Determinizm w makroświecie versus indeterminizm w mikroświecie. 4. Zasada przyczynowości, koncepcje przyczyny i problem fatalizmu. 5. Twardy determinizm *versus* inkompatybilizm libertariański. 6. Pesymistyczny inkompatybilizm (twardy indeterminizm) *versus* fatalizm (determinizm teologiczny).

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	dyskusja	zaliczenie pisemne	praca pisemna
W_02	dyskusja	zaliczenie pisemne	praca pisemna
W_03	dyskusja	zaliczenie pisemne	praca pisemna
W_04	dyskusja	zaliczenie pisemne	praca pisemna
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	metoda SWOT	zaliczenie pisemne	karta oceny pracy w grupie
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	metoda SWOT	zaliczenie pisemne	karta oceny pracy w grupie

VI. Kryteria oceny

Na ocenę 5: Student/ka ma usystematyzowaną i ugruntowaną wiedzę odnoszącą się do przedstawionych i omawianych zagadnień. Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę w trakcie zajęć; jest dobrze zorientowany w aktualnej literaturze przedmiotu.

Na ocenę 4: Student/ka posiada uporządkowaną wiedzę odnoszącą się do przedstawionych i omawianych zagadnień.

Na ocenę 3: Student/ka posiada ogólną orientacją dotyczącą zagadnień przedstawionych w trakcie konwersatorium.

Na ocenę 2: Student/ka nie posiada podstawowej wiedzy odnoszącą się do przedstawionych i omawianych zagadnień. Nie zna aktualnej literatury przedmiotu.

Umiejętności

Na ocenę 5: Student/ka bardzo dobrze rozumie podstawowe treści zajęć i potrafi zająć krytyczne stanowisko w odniesieniu do zagadnień poruszanych w trakcie konwersatorium; wykazuje inicjatywę w poszukiwaniu/tworzeniu własnych materiałów i narzędzi pracy. Potrafi dobrze posługiwać się nimi.

Na ocenę 4: Student/ka dobrze rozumie podstawowe treści zajęć i dobrze radzi sobie z krytycznym odnośzeniem się do poglądów dotyczących poruszanych kwestii; Wykazuje inicjatywę w poszukiwaniu/tworzeniu własnych materiałów i narzędzi pracy, potrafi posługiwać się nimi.

Na ocenę 3: Student/ka w niewielkim stopniu rozumie podstawowe treści zajęć i zaledwie wystarczająco radzi sobie z krytycznym odnośzeniem się do poglądów dotyczących poruszanych w wykładzie kwestii; nie potrafi tworzyć własnych narzędzi pracy ani posługiwać się nimi.

Na ocenę 2: Student/ka nie rozumie podstawowych treści zajęć lub nie potrafi krytycznie analizować poglądów odnoszących się do poruszanych w wykładzie kwestii; nie potrafi tworzyć własnych narzędzi pracy ani posługiwać się nimi.

Kompetencje społeczne

Na ocenę 5: Student/ka wykazuje zaangażowanie i aktywność w zajęciach, z własnej inicjatywy pogłębia i doskonali posiadaną wiedzę i umiejętności. Efektywnie korzysta z dostępnej najnowszej literatury.

Na ocenę 4: Student/ka aktywnie uczestniczy w zajęciach, wykazuje otwartość na potrzebę pogłębiania posiadanej wiedzy i umiejętności. Chętnie angażuje się w dyskusje.

Na ocenę 3: Student/ka uczestniczy w zajęciach, ale jego postawa jest bierna, pozbawiona kreatywności i zaangażowania. W małym stopniu angażuje się w dyskusje i korzysta z dostępnej literatury przedmiotu.

Na ocenę 2: Student/ka nie angażuje się we własny proces zdobywania wiedzy, nie wywiązuje się ze stawianych mu celów i zadań, nie angażuje się w dyskusje stawianych problemów.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	90

VIII. Literatura

Literatura podstawowa: S. Amsterdamski, *Różne pojęcia determinizmu*, „Studia Filozoficzne”, 1964 nr 2, ss. 85-95; M. Heller, *Czy wszechświat jest deterministyczny?*, „Analecta Cracoviensia” 21-22 (1989-90), ss. 47-65; K. Popper, *Wszechświat otwarty. Argument na rzecz indeterminizmu*, Kraków 1996; M. Baczyński, *Refutacja determinizmu naukowego w ujęciu Karla R. Poppera*, „Roczniki Filozoficzne” 47 (1999), ss. 31-48; T. Warfield, M. Polanowska, M. Iwanicki, *Kompatybilizm i inkompatybilizm: wybrane argumenty*, „Roczniki Filozoficzne” 54 (2006), ss. 217-39; D. Łukasiewicz, *Teizm a twardy inkompatybilizm*, „Roczniki Filozoficzne” 65 (2017), 191-203.

Literatura uzupełniająca: M. Bunge, *O przyczynowości. Miejsce zasady przyczynowej we współczesnej nauce*, Warszawa: PWN 1968; H. Nowik, *Rola zasady przyczynowości w nauce*, „Studia Philosophiae Christianae” 16 nr 1 (1980), s. 191-202; R. Ingarden, *Spór o istnienie świata*, t. 3, *O strukturze przyczynowej realnego świata*, tłum. D. Gierulanka, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1981; F. Kobiela, *Podmiotowe uwarunkowania wolności realnej. Wokół ingardenowskiej wersji kompatybilizmu*, „Kwartalnik Filozoficzny”, 43 (2015), ss. 5-19; M. Tałasiewicz, *Wolna wola jako najlepsze wyjaśnienie* [w:] T. Adamczyk (red.), *Wolność ocalona. Chrześcijańskie światło na ludzkich drogach*, Lublin: Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego 2016, ss. 165-174; Z. Roskał, *Mariana Smoluchowskiego ujęcie zasady przyczynowości w badaniach ruchów Browna*, „Zagadnienia Filozoficzne w Nauce” 62 (2017), ss. 99-126; Z. Roskał, *Stanisława Mazierskiego ujęcie zasady przyczynowości na tle wybranych koncepcji przyczynowości* [w:] J. Wojtysiak, Z. Wróblewski, A. Gut, (red.), *Lubelska Szkoła Filozoficzna w porównaniach*, Lublin: Wydawnictwo KUL 2019, s. 289-306.

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Neuro nauki a filozofia
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Neuroscience and philosophy
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	filozofia
Język wykładowy	polski

Koordynator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	
---	--

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	stacjonarny	8	II	1
	zdalny	22		3

Uzasadnienie przyznawania punktów ECTS: zajęcia w formie stacjonarnej wymagają zwiększonego nakładu pracy i aktywności studenta. Przygotowanie do uczestnictwa w tych zajęciach obejmuje: przeczytanie zadanych tekstów naukowych, napisanie referatu, przygotowanie jego prezentacji oraz obrony własnego stanowiska w dyskusji z innymi uczestnikami zajęć.

Wymagania wstępne	podstawowa wiedza z zakresu filozofii umysłu i epistemologii
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Zapoznanie się ze współczesnymi kierunkami badań w obszarze neuronauk i neurofilozofii
C2. Nabycie umiejętności krytycznego analizowania tekstów z obszaru neuronauk
C3. Nabycie zdolności dyskusowania złożonych problemów dotyczących relacji między naukami a filozofią

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Rozumie wagę filozoficznej analizy nad badaniami neuronaukowymi	W01
W_02	Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu filozofii w relacji do neuronauk: odróżnia problematykę filozofii neuronauk od neurofilozofii	W02
W_03	Zna podstawową terminologię polską i angielską odnoszącą się do problematyki neuronauk i neurofilozofii	W03, W04
W_04	Ma wiedzę na temat głównych stanowisk filozoficznych wobec neuronauk, a także na temat współczesnych problemów	W05, W06

	badawczych neurofilozofii	
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Posiada umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac neuronaukowych i prac z zakresu metodologii nauk, a także syntezę różnych idei i poglądów z zakresu filozofii i dziedzin powiązanych z neuronaukami (kognitywistyka, psychologia, itp.). Umie też w oryginalny sposób opracować i prezentować wyniki własnej analizy złożonych problemów filozoficznych	U02
U_02	Potrafi integrować problematykę z zakresu filozofii umysłu, epistemologii oraz z obszaru psychologii, kognitywistyki i neuronauk	U04
U_03	Streszcza i analizuje argumenty filozoficzne, identyfikuje ich kluczowe tezy, założenia i konsekwencje oraz proponuje własne tezy w odniesieniu do problemu relacji między neuronauką a filozofią	U05
U_04	Potrafi współdziałać w grupie, podejmując problematykę filozofii neuronauk i neurofilozofii	U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Jest gotów krytycznie ocenić posiadaną wiedzę oraz otrzymywane informacje dotyczące problematyki neuronaukowej	K05

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

W trakcie konwersatorium studenci angażowani są w dyskusje na temat możliwych relacji między neuronaukami a filozofią. Dyskutowane są głównie następujące „układy”: (a) filozofia neuronauk i kognitywistyki (czyli podejmowanie refleksji filozoficznej nad teorią i praktyką naukową neuronauk) oraz (b) neurofilozofia (ściśła współpraca filozofów z neuronaukowcami). Ponadto, studenci zdobywają wiedzę oraz analizują następujące zagadnienia szczegółowe: problem ciało-umysł w filozofii i w neuronaukach, metody badania mózgu oraz ich ograniczenia, badania naukowe nad percepcją i neuroestetyka, świadomość w ujęciu neuronauk, wolna wola w ujęciu neuronauk i neuroetyka. Podczas zajęć omawiane są wybrane teksty z zakresu neuronauk i neurofilozofii (wybierane w oparciu o zainteresowania studentów oraz na podstawie aktualnie poruszanych zagadnień w kognitywistyce).

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
WIEDZA			
W_01	Wykład konwersatoryjny, Praca z tekstem	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
W_02	Wykład konwersatoryjny, Praca z tekstem	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Dyskusja, Analiza tekstów	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie
U_02	Dyskusja, Analiza tekstów	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			

K_01	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie
------	----------	------------	----------------------------

VI. Kryteria oceny, wagi...

Obecność na konwersatorium i udział w dyskusjach: 50%

Praca pisemna: 50%

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	90

VIII. Literatura

<p>Literatura podstawowa</p> <p>Churchland, P. (1986). <i>Neurophilosophy: Toward a Unified Science of the Mind-Brain</i>, Cambridge.</p> <p>Margolis, E., Samuels, R., & Stich, S. P. (2012). <i>The Oxford Handbook of Philosophy of Cognitive Science</i>. New York: Oxford University Press.</p> <p>Miłkowski, M. (2016). <i>Filozofia kognitywistyki</i>, [w:] Bremer, J. (red.), <i>Przewodnik po kognitywistyce</i> (s. 239-268), Kraków: WAM.</p> <p>Przybysz, P. (2012). <i>Neurofilozofia i filozofia neuronauk</i>, [w:] M. Miłkowski, R. Poczobut (red.), <i>Przewodnik po filozofii umysłu</i> (s. 689-733), Karków: WAM.</p>
<p>Literatura uzupełniająca</p> <p>Bickle, J. (1998). <i>Psychoneural Reduction: The New Wave</i>, Cambridge, MA: MIT Press.</p> <p>Bremer, J. (2010). <i>Wprowadzenie do filozofii umysłu</i>. Kraków: WAM.</p> <p>Brożek, B. (2011). <i>Philosophy in Neuroscience</i>, [w:] B. Brożek, J. Mączka, W. P. Grygiel (red.), <i>Philosophy in Science</i> (str. 163-188), Kraków: Copernicus Center Press.</p> <p>Dennett, D. C. (1997). <i>Natura umysłów</i>. Warszawa: Wydawnictwo CIS.</p> <p>Hohol, M. (2013). <i>Wyjaśnić umysł: struktura teorii neurokognitywnych</i>. Kraków: Copernicus Center Press.</p> <p>Polger, T. W. (2004). <i>Natural Minds</i>. Cambridge, MA: MIT Press.</p> <p><i>Topics in Cognitive Science</i> (2009), tom 1., numery 2. i 3.</p>

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Nowożytny i współczesne spory o naturę człowieka
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Modern and Contemporary Disputes over Human Nature
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Dr hab. Przemysław Gut
---	------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	stacjonarny	0	II	0
	zdalny	30		2

Wymagania wstępne	Ogólna znajomość antropologii filozoficznej
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1: Dostarczenie wiedzy o sporach filozoficznych na temat tego, kim jest człowiek w relacji do bogów/Boga, wszechświata (zwierząt, roślin i przyrody nieożywionej), do innych ludzi, do własnego ciała prowadzonych w czasach nowożytnych
C2: Dostarczenie umiejętności formułowania problemów związanych z zagadnieniem ludzkiej natury
C3: Umożliwienie prowadzenia racjonalnych dyskusji na tematy związane z ludzką naturą i zdobycie umiejętności odróżniania argumentów poprawnych od niepoprawnych, wartościowania różnych wypowiedzi pod tym kątem oraz zachęcenie do samodzielnego, ale podporządkowanego regułom metodologicznym, myślenia.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna podstawową terminologię, stosowaną w dyskusji nad naturą ludzką w języku polskim i angielskim	K_W02
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej; potrafi przygotować pracę pisemną, prezentację multimedialną, potrafi napisać raport z badań, przestrzegając wskazanych zasad stylu APA oraz prowadzić debatę.	K_U05
U_02	Student potrafi współpracować w grupie, podejmując aktywne role w zespole, inspirować i organizować uczenie się innych osób.	K_U11

KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student stosuje podstawowe zasady etyki pracy naukowej, zwraca uwagę na negatywne praktyki w pracy badawczej.	K_K02
K_02	Student zna zalety kulturowych i społecznych popularyzacji wiedzy naukowej.	K_K03
K_03	Student jest gotów do wypełniania obowiązków społecznych, współorganizowania działań na rzecz środowiska społecznego.	K_K04
K_04	Student aktywnie uczestniczy w debatach publicznych oraz diagnozowaniu poznawczych komponentów problemów społecznych.	K_K05

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Konwersatorium ma charakter problemowy, oznacza to zajęcia polegające będą dyskusji na temat poruszanych zagadnień. Struktura zajęć będzie miała charakter chronologiczny, aby przy okazji omawiania różnych filozoficznych sporów na temat natury ludzkiej, zaznajomić studentów z zarysem problematyki antropologicznej poczynając od wieku XVII po dzień dzisiejszy

B. Nowożytność: koncepcje natury ludzkiej (Kartezjusz, Spinoza, Hume, Rousseau, Kant, Hegel)

C. Współczesność: koncepcje natury ludzkiej (Schopenhauer, Nietzsche, Scheler, Strawson, Frankfurt).

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
WIEDZA			
W_01	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Analiza tekstu	Obserwacja	Oceniony tekst pracy pisemnej
U_02	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie
K_02	Praca w grupach w różnych rolach	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie

VI. Kryteria oceny, wagi...

U: Student nie rozumie podstawowych treści przekazywanych na zajęciach.

K: Student nie angażuje się we własny proces zdobywania wiedzy, nie bierze udziału w dyskusji lub nie potrafi w zrozumiały sposób sformułować swojego stanowiska.

Na ocenę dostateczną:

W: Student posiada ogólną wiedzę na temat sporów dotyczących natury ludzkiej w czasach nowożytnych i współczesnych. Zna pobieżnie materiał omawiany na zajęciach.

U: Student w stopniu podstawowym rozumie treści przekazywane na zajęciach.

K: Student uczestniczy w zajęciach, ale jego postawa jest bierna, pozbawiona kreatywności i zaangażowania. W małym stopniu angażuje się w dyskusje i korzysta z dostępnej literatury przedmiotu.

Na ocenę dobrą:

W: Student posiada uporządkowaną wiedzę na temat sporów dotyczących natury ludzkiej w czasach nowożytnych i współczesnych. Dobrze zna teksty stanowiące podstawę pracy na zajęciach.

U: Student potrafi zaprezentować posiadaną wiedzę, a także w sposób poprawny z niej korzysta i potrafi analizować teksty źródłowe.

K: Student aktywnie uczestniczy w zajęciach, wykazuje otwartość na potrzebę pogłębiania posiadanej wiedzy i umiejętności. Chętnie angażuje się w dyskusje. Wypowiada się w sposób zorganizowany, świadczący o zrozumieniu tematu.

Na ocenę bardzo dobrą:

W: Student posiada usystematyzowaną i ugruntowaną na temat sporów dotyczących natury ludzkiej w czasach nowożytnych i współczesnych. Rozumie czytane teksty i osądza je w kontekście zdobytej uprzednio wiedzy.

U: Student ma opanowane narzędzia analizy i syntezy posiadanej wiedzy oraz poprawnie, samodzielnie z nich korzysta. Wykazuje bardzo dobre rozumienie tekstu źródłowego.

K: Student w sposób aktywny uczestniczy w zajęciach, z własnej inicjatywy pogłębia i doskonali posiadaną wiedzę i umiejętności.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
Tatarkiewicz W., Historia filozofii, t. 2-3, Warszawa (liczne wydania).
Literatura uzupełniająca
Wybór tekstów źródłowych przygotowany przez prowadzącego (Kartezjusz, Spinoza, Locke, Kant, Schopenhauer, Husserl, Strawson, Ingarden)

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Odyseja filozoficzna - świat, bogowie, ludzie w poszukiwaniu natury człowieka
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Philosophical Odyssey - the World, Gods and Man in Search of Human Nature
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Dr hab. Anna Palusińska
---	-------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	stacjonarny	0	I	0
	zdalny	30		2

Wymagania wstępne	Zaliczony wykład kursoryczny z historii filozofii starożytnej i średniowiecznej Wiedza o podstawowych kierunkach filozoficznych w starożytności (platonizm, arystotelizm, stoicyzm, neoplatonizm).
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1: przedstawienie głównych nurtów filozofii starożytnej oraz wpływ idei filozofii klasycznej na późniejszą myśl i kulturę europejską
C2: prezentacja zagadnień i dyskusji, które podejmują problem metody filozofowania, celów filozofii, wyjaśnienia ludzkiego działania, relacji poznania teoretycznego do teurgii i wiary.
C3: zapoznanie z klasycznymi tekstami filozofii starożytnej

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna terminologię podstawowych systemów filozoficznych antyku pogańskiego i chrześcijańskiego oraz najważniejszych stanowiska antropologiczne, etyczne i metafizyczne	K_W03
W_02	Student ma wiedzę o przedmiocie i metodzie metafizyki w ujęciu Platona i Arystotelesa. Zna pojęcie filozofii chrześcijańskiej.	K_W04
UMIĘTNOŚCI		
U_01	Student posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę tekstów klasycznych, syntezę idei i poglądów filozofii starożytnej. Umie opracować i zaprezentować wyniki analizy tekstu filozoficznego i je zsyntetyzować, podając ogóle reguły i wnioski.	K_U04
U_02	Student umie dobrać właściwe narzędzia metafizyczne do interpretacji i analizy klasycznego tekstu filozoficznego, streszcza i analizuje argumenty filozoficzne, identyfikuje ich kluczowe tezy, założenia i konsekwencje oraz proponuje własne tezy i własną	K_U11

	interpretację.	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest w stanie dokonać pogłębionej analizy problemów, które pojawiają się w filozofii antycznej oraz samodzielnie sformułować propozycje ich rozwiązania.	K_K04
K_02	Student umie ocenić problemy współczesnej filozofii i problemy okołofilozoficzne, dotyczące pytań o naturę człowieka, państwa, samorealizacji i wskazać filozoficzny i historyczny kontekst tych zagadnień.	K_K03

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Celem zajęć jest analiza i interpretacja tekstów źródłowych klasycznych autorów, które w sposób paradygmatyczny przedstawiają zagadnienia, dotyczące metody filozofii, celów dyskursu filozoficznego, koncepcji człowieka i Boga, pojęć etycznych. W ramach zajęć zostanie postawione pytanie, czy i w jaki sposób dyskurs filozoficzny i filozoficzna kontemplacja może być metodą oczyszczenia i doskonalenia duszy (Platon, Fedon; Arystoteles, Etyka Nikomachejska, Seneka, O szczęściu; Marek Aureliusz, Rozmyślenia; Plotyn, Enneady; Proklos, Elementy teologii, Augustyn, Wyznania).

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
WIEDZA			
W_01	Wykład konwersatoryjny	Praca pisemna	Oceniona i poprawiona praca pisemna
W_02			
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Praca z tekstem	Praca pisemna	Oceniona i poprawiona praca pisemna
U_02	Dyskusja	Skrupulatna analiza wypowiedzi	protokół
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Rozmowa sokratyczna	Skrupulatna analiza wypowiedzi	protokół
K_02			

VI. Kryteria oceny, wagi: 20% obecność, praca pisemna 80%

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
Platon, Dialogi; Arystoteles, Etyka Nikomachejska, Augustyn, Wyznania.
Literatura uzupełniająca

- G. Reale, Myśl starożytna, Lublin 2000.

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Pochodzenie człowieka
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Human origin
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Dr hab. Zbigniew Wróblewski, prof. KUL
---	--

Forma zajęć (katalog zamknięty ze słownika)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
Konwersatorium	stacjonarne	10	I	2
	zdalne	20		2

Wymagania wstępne	Umiejętność krytycznego myślenia i analizowania tekstów naukowych
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Przedstawienie statusu antropologii przyrodniczej i sposobów jej uprawiania na tle innych dyscyplin i dziedzin wiedzy
C2. Prezentacja i omówienie głównych złożań syntetycznej teorii ewolucji w kontekście antropogenezy
C3 Prezentacja filogenezy człowieka
C4. Geneza wybranych cech człowieka: religia, moralność, kultura, język

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu filozofii w relacji do nauk przyrodniczych, w szczególności nauk biologicznych, oraz o specyfice przedmiotowej i metodologicznej filozofii	W02
W_02	zna terminologię podstawowych systemów filozoficznych i różne koncepcje uprawiania filozofii biologii, antropologii, analiz filogenetycznych	W03
W_03	zna podstawową terminologię przyrodniczą w języku angielskim i języku łacińskim dotyczącą wybranych aspektów	W04

	filogenezy i ontogenezy hominidów, a w szczególności gatunku Homo sapiens sapiens.	
W_04	ma uporządkowaną i ugruntowaną historycznie wiedzę w zakresie badań ewolucji populacji, a w szczególności populacji przedludzkich i ludzkich, badań biokulturowych oraz ich metodologii	W05
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	posiada pogłębione umiejętności badawcze, potrafi analizować prace innych autorów, dokonywać syntezy różnych idei i poglądów, samodzielnie dobierać metody i konstruować narzędzia badawcze, opracowywać i prezentować wyniki, oraz proponować oryginalne rozwiązania złożonych problemów filogenezy i ontogenezy człowieka	U02
U_02	posiada umiejętność integrowania wiedzy z różnych dyscyplin naukowych, zwłaszcza filozofii i nauk przyrodniczych do budowania obrazu świata i podejmowania dyskusji światopoglądowych	U04
U_03	umie analizować i interpretować teksty filozoficzne i niezbyt specjalistyczne teksty nauk przyrodniczych, poprawnie stosować terminologię specjalistyczną, identyfikować ich założenia, krytycznie oceniać argumenty i formułować własne wnioski	U05, U06
U_04	potrafi pracować w grupie i uzasadnić, wzorując się na modelach interakcji społecznych, rolę doboru grupowego	U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	jest przygotowany do podejmowania dyskusji, dokonywania analizy problemów i formułowania propozycji ich rozwiązań oraz wyrażania sądów dotyczących poznawczej wartości różnych typów wiedzy o świecie, a w szczególności wiedzy z zakresu antropologii przyrodniczej i ewolucjonizmu	K02
K_02	ma świadomość wartości nauki i jej ograniczeń, zna potrzebę ciągłego doksztalcania się i korzystania z różnych typów wiedzy oraz interesowania się aktualnymi nurtami filozoficznymi i osiągnięciami nauk przyrodniczych	K04

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Zawartość treściowa przedmiotu obejmuje następujące zagadnienia:

- Człowiek jako istota biokulturowa.
- Przebieg i mechanizmy procesu ucztowieczenia.
- Formy przedludzkie i wczesnoludzkie.
- Pojawienie się Homo sapiens.
- Elementy prymatologii. Osobliwości gatunkowe człowieka..
- Ewolucja biokulturowa, a środowisko życia człowieka.
- Antropopresja w toku ewolucji człowieka.
- Geneza zachowań moralnych
- Geneza kultury
- Geneza religii

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Wykład konwersatoryjny	Kolokwium / Sprawdzian pisemny	Oceniony tekst pracy pisemnej
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji
U_02	Analiza tekstu	Referat	Plik z referatem
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji
K_02	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji

VI. Kryteria oceny, wagi

Ocena z konwersatorium

- referat przedstawiony na zajęciach (50%);
- aktywność na zajęciach (50%).

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	90

VIII. Literatura

<p>Literatura podstawowa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dzik, Jerzy (2018): Biologia czyli Sens życia. Wydanie 1, dodruk 1. Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego. • Dzik, Jerzy (2018): Zoologia. Różnorodność i pokrewieństwa zwierząt. Wydanie 1, dodruk 2. Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego. • Futuyma, Douglas J.; Edwards, Scott V.; True, John R.; Babik, Wiesław; Radwan, Jacek (op. 2008): Ewolucja. Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego. • Leakey, Richard E. (1995): Pochodzenie człowieka. Wyd. 1. Warszawa: CIS (Science masters). • Lewin, Roger; Tomaszewski, Andrzej Jacek (2002): Wprowadzenie do ewolucji człowieka. Warszawa: Prószyński i S-ka (Wprowadzenia. Nauki Przyrodnicze). • Ramachandran, V. S.; Binder, Anna; Binder, Marek; Kołodziej-Józefowicz, Elżbieta (2017): Neuronauka o podstawach człowieczeństwa. O czym mówi mózg? Wydanie 1, dodruk 2. Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego. • Ruse, Michael (2023), Ludzie, Warszawa: PWN
<p>Literatura uzupełniająca</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dennett, Daniel Clement; Bielecka, Krystyna; Miłkowski, Marcin (2017): Od bakterii do Bacha. O ewolucji umysłów. Kraków: Copernicus Center Press.

- Diamond, Jared M.; Weiner, January (2019): Trzeci szympan. Ewolucja i przyszłość zwierzęcia zwanego człowiekiem. Wydanie drugie poprawione. Kraków: Copernicus Center Press.
- Dunbar, Robin Ian MacDonald; Cieśla-Szymańska, Dominika (2019): Ilu przyjaciół potrzebuje człowiek? Liczba Dunbara i inne wybryki ewolucji. Wydanie drugie (pierwsze w tej edycji). Kraków: Copernicus Center Press.
- Dunbar, Robin Ian MacDonald; Kucharzyk, Bartłomiej (2015): Nowa historia ewolucji człowieka. Wyd. 3. Kraków: Copernicus Center Press.
- Dunbar, Robin Ian MacDonald; Lamża, Łukasz (2019): Człowiek. Biografia. Wydanie II. Kraków: Copernicus Center Press.

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Polska kultura intelektualna doby jagiellońskiej
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Dr hab. Wanda Bajor
---	---------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	stacjonarny	4	IV	0,5
	zdalny	26		1,5

Uzasadnienie przyznawania punktów ECTS: zajęcia w formie stacjonarnej wymagają zwiększonego nakładu pracy i aktywności studenta. Przygotowanie do uczestnictwa w tych zajęciach obejmuje: przeczytanie zadanych tekstów naukowych, napisanie referatu, przygotowanie jego prezentacji oraz obrony własnego stanowiska w dyskusji z innymi uczestnikami zajęć.

Wymagania wstępne	Znajomość historii Polski w zakresie szkoły średniej
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

Poznanie genezy i źródeł rozwoju polskiej kultury intelektualnej i duchowej, z uwzględnieniem jej najważniejszych osiągnięć
Zrozumienie procesów kształtowania się tożsamości kulturowej i jej znaczenia w wymiarze społecznym i osobistym
Zapoznanie się z elementami europejskiej cywilizacji i kultury, które stanowią szeroki kontekst polskiej kultury intelektualnej

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	rozumie rolę refleksji filozoficznej w kształtowaniu kultury duchowej	K_W01
W_02	ma usystematyzowaną wiedzę szczegółową oraz znajomość problemów badawczych z zakresu jednej z subdyscyplin filozoficznych – historii filozofii	W_06
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	potrafi dyskutować i argumentować z stosując poprawnie terminologię specjalistyczną oraz wykorzystuje poglądy własne i innych autorów. Potrafi formułować wnioski z analizowanej problematyki..	K_U06
U_02	Umie poprawnie stosować i integrować wiedzę z różnych	K_U04

	dyscyplin w zakresie nauk humanistycznych	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	zna rolę filozofii i jest świadomy odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu i kraju. Zna wartość zasad etyki zawodowej.	K_K03
K_02	Uczestniczy w życiu kulturalnym korzystając z różnych mediów. Interesuje się aktualnymi nurtami filozoficznymi i wydarzeniami kulturalnymi	K_K04

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

<p>Przedmiotem konwersatorium jest systematyczne przedstawienie rozwoju polskiej kultury intelektualnej (szczególnie nauki i filozofii) począwszy od jej genezy a zwłaszcza jej rozkwitu w okresie jagiellońskim, ze wskazaniem najbardziej oryginalnych osiągnięć, wyróżniających się dokonań i postaci życia umysłowego. Konwersatorium odnosi się także do dziejów kultury Zachodu, w aspekcie jej oddziaływania i źródłowych odniesień dla kształtowania polskiej kultury a zwłaszcza myśli filozoficznej. Zajęcia uwzględniają także kulturowo-społeczny kontekst rozwoju problematyki filozoficznej, wraz z jej zapleczem instytucjonalnym, jak np. działalność klasztorów, różnych typów szkół oraz uniwersytetu krakowskiego, czy również skrytoriów i bibliotek (ze zbiorami rękopisów). Uwzględnia się ponadto kwestię oddziaływania idei jagiellońskich w dalszej perspektywie czasowej w sensie filozoficznych i kulturowo – społecznych inspiracji. Pozwala to tym samym zrozumieniu współczesnej sytuacji ideowej i kulturowej, która wpływa z dorobku minionych epok. Ukazywany aspekt dziejów Polski, obok poszerzenia erudycji studenta, umożliwia kształtowanie sprawności formalnych, takich jak docieklivość intelektualna, umiejętność logicznego powiązania dynamiki rozwojowej kultury umysłowej oraz konsekwencji praktycznych wynikających z przyjęcia określonych teorii. Pomaga w wypracowaniu rzetelnej wizji dziejów i uczy szacunku wobec rodzimego dziedzictwa kulturowego.</p>
--

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
WIEDZA			
W_01	Praca z tekstem	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
W_02	Wykład konwersatoryjny	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
UMIĘJĘTNOŚCI			
U_01	Analiza tekstu	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
U_02	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji
K_02	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji

VI. Kryteria oceny, wagi...

- VII. Praca pisemna na jeden z tematów zaproponowanych przez prowadzącego oraz prezentacja zawartych w tej pracy wyników badań (50%), udział w dyskusjach (50%).

VIII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

IX. Literatura

Literatura podstawowa

- S. Wielgus, *Z badań nad średniowieczem*, Lublin 1995.
- Tenże, *Zachodnia i polska nauka średniowieczna – encyklopedycznie*, Płock 2005.
- A. Dąbrówka, *Średniowiecze. Korzenie*, Warszawa 2005.
- A. Nowak, *Dzieje Polski*, t. 3 1340-1468 Królestwo zwycięskiego orła, Kraków 2017.
- W. Wąsik, *Historia filozofii polskiej*, t. 1, Warszawa 1958.
- J. Skoczyński, J. Woleński, *Historia filozofii polskiej*, Kraków 2010.
- K. Ożóg, *Kultura umysłowa w Krakowie w XIV wieku*, Wrocław-Łódź, 1987.
- J. Domański, *Swoistość i uniwersalizm polskiej myśli średniowiecznej*, w: *Filozofia i myśl społeczna XIII-XV wieku*, w: *700 lat myśli polskiej*, oprac. J. Domański, W. Tatariewicz, Warszawa 1978.
- W. Bajor, *Elementy polskiej kultury narodowej doby średniowiecza*, *Roczniki Kulturoznawcze*, IV, 4(2016), s. 43-59.
- P. Czartoryski, *Średniowiecze*, w: *Historia nauki polskiej*, t. 1, red. B. Suchodolski, Wrocław-Warszawa-Kraków 1970.

Literatura uzupełniająca

- *Prima verba. Krakowskie mowy uniwersyteckie*, red. E. Jung-Palczewska, Łódź 2000.
- L. Ehrlich, *Pisma wybrane Pawła Włodkowica*, t. 1-3, Warszawa 1966-1969.
- *Bellum iustum versus bellum sacrum. Uniwersalny spór w refleksji średniowiecznej. Konstancja 1414-1418*, red. Z. Rau, T. Tulejski, Toruń 2014.
- S. F. Belch, *Paulus Vladimiri and his doctrine concerning international law and politics*, vol. I-2, London-The Hague-Paris 1965.
- J. Stabińska, *Królowa Jadwiga*, Kraków 1997.
- W. Seńko, *Z badań nad historią myśli społeczno-politycznej w Polsce w XV wieku*, w: *Filozofia polska XV wieku*, red. R. Palacz, Warszawa 1972.
- W. Bajor, *Idee wolności i równości w polskiej kulturze politycznej doby średniowiecza*, [w:] *Mosty nadziei*, red. L. Korporowicz, P. Plichta, Kraków 2017, s. 37-55.
- *Uniwersalizm i swoistość kultury polskiej*, t. I, red. J. Kłoczowski, Lublin 1989.
- W. Wydra, W. R. Rzepka, *Chrestomatia staropolska. Teksty do roku 1543*, Wrocław-Warszawa 1984.
- M. Zwiercan, *Komentarz Jana z Dąbrówki do Kroniki Mistrza Wincentego zwanego Kadłubkiem*, "Monografie z Dziejów Nauki i Techniki", t. LVII (1969), s. 5, 166-173.
- A. Słomczyńska, *Krakowskie komentarze z XV wieku do Ekonomiki Arystotelesa*, *Monografie z dziejów nauki i techniki*, CXVIII (1978).

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Problematyka wartości w filmie
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Dr Piotr Lipski
---	-----------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	stacjonarny	4	IV	0,5
	zdalny	26		1,5

Uzasadnienie przyznawania punktów ECTS: zajęcia w formie stacjonarnej wymagają zwiększonego nakładu pracy i aktywności studenta. Przygotowanie do uczestnictwa w tych zajęciach obejmuje: przeczytanie zadanych tekstów naukowych, napisanie referatu, przygotowanie jego prezentacji oraz obrony własnego stanowiska w dyskusji z innymi uczestnikami zajęć.

Wymagania wstępne	Podstawowa umiejętność analizy tekstu Podstawowa znajomość warsztatu pracy naukowej i logiki
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

1. Wprowadzenie do filozoficznych zagadnień związanych z naturą filmu
2. Omówienie relacji łączących sztukę filmową z wartościami różnych rodzajów

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student ma pogłębione rozumienie roli refleksji filozoficznej w kształtowaniu kultury duchowej.	K_W01
W_02	Student ma uporządkowaną i ugruntowaną wiedzę ogólną obejmującą współczesne oraz najnowsze stanowiska światowe i rodzime w zakresie etyki.	K_W05
UMIĘJĘTNOŚCI		
U_01	Student umie integrować wiedzę z różnych dyscyplin w zakresie nauk humanistycznych.	K_U04
U_02	Student potrafi streszczać i analizować argumenty filozoficzne, identyfikować ich kluczowe tezy, założenia i konsekwencje oraz proponować własne tezy.	K_U05

KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów uzasadniać rolę filozofii i dbać o zachowanie dziedzictwa kulturowego.	K_K03

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

<ol style="list-style-type: none"> 1. Natura i wartość dzieła filmowego i świata przedstawionego w dziele filmowym 2. Paradoks fikcji na przykładzie sztuki filmowej– problem emocjonalnej reakcji wywołanej obcowaniem z filmowym światem fikcji 3. Aksjologiczne znaczenie problemu wyobrazeniowego oporu (<i>imaginative resistance</i>) 4. Problem moralnej perswazji wywieranej przez fikcyjne światy filmowe 5. Film a wartości epistemiczne 6. Film jako narzędzie wprowadzania w debaty aksjologiczne (wybrane studium przypadku)

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Wykład konwersatoryjny	Zaliczenie	Protokół
W_02	Wykład konwersatoryjny	Zaliczenie	Protokół
UMIĘJĘTNOŚCI			
U_01	Dyskusja/analiza tekstu	Zaliczenie	Protokół
U_02	Dyskusja/analiza tekstu	Zaliczenie	Protokół
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja/rozmowa sokratyczna	Zaliczenie	Protokół

VI. Kryteria oceny, wagi...

Zaliczenie w formie sprawdzianu pisemnego lub ustnego (100%).

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
- P. Livingstone, C. Plantinga (red.), <i>The Routledge Companion to Philosophy and Film</i> , Routledge, 2011
- A. Karofsky, M. Litch, <i>Philosophy through film</i> , Routledge, 2020
- R. Fumerton, D. Jeske (red.), <i>Introducing Philosophy Through Film: Key Texts, Discussion, and Film Selections</i> , Wiley-Blackwell, 2009
- R. M. Sainsbury, <i>Fiction and fictionalism</i> , Routledge, 2009
- R. Ingarden, <i>Wybór pism estetycznych</i> , Universitas, 2005
Literatura uzupełniająca

- Wybrane hasła ze "Stanford Encyclopedia of Philosophy" (<https://plato.stanford.edu/>), np.: "Philosophy of film", "Fiction", "Imaginative resistance", "Imagination",
- Wybrane hasła z "Internet Encyclopedia of Philosophy" (<https://www.iep.utm.edu/>), np.: "Philosophy through film", "Art and epistemology", "The Paradox of fiction", "Art and emotion"

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Psychologiczne podstawy twórczego myślenia i działania
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Psychological foundations of creative thinking and acting
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Psychologia
Język wykładowy	Polski

Koordynator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Dr Monika Dunin-Kozicka
---	-------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	stacjonarny	8	IV	2
	zdalny	22		2

Uzasadnienie przyznawania punktów ECTS: zajęcia w formie stacjonarnej wymagają zwiększonego nakładu pracy i aktywności studenta. Przygotowanie do uczestnictwa w tych zajęciach obejmuje: przeczytanie zadanych tekstów naukowych, napisanie referatu, przygotowanie jego prezentacji oraz obrony własnego stanowiska w dyskusji z innymi uczestnikami zajęć.

Wymagania wstępne	brak
-------------------	------

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Zapoznanie z problematyką psychologii i filozofii twórczości
C2. Rozwijanie umiejętności twórczego myślenia i działania
C3. Nabycie zdolności twórczego formułowania i rozwiązywania problemów naukowych

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Jest zaznajomiony z klasycznymi, nowożytnymi i współczesnymi stanowiskami oraz badaniami w zakresie filozofii twórczości oraz psychologii twórczości	K_W05
W_02	Ma podstawową wiedzę na temat obecnego we współczesnym życiu kulturalnym dyskursu na temat kreatywności	K_W09
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje zdolności twórczego myślenia i działania	K_U03
U_02	Integruje wiedzę z zakresu filozofii, antropologii oraz	K_U04

	psychologii w celu analizowania przejawów i uwarunkowań twórczości	
U_03	Posiada umiejętność argumentowania w mowie i piśmie, poprawnie stosując terminologię specjalistyczną dotyczącą badań i refleksji nad twórczością	K_U06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Jest gotów do samodzielnego formułowania propozycji twórczego rozwiązywania problemów	K_K02
K_02	Chętnie uczestniczy w dyskursie społecznym dotyczącym problematyki twórczości oraz interesuje się aktualnymi trendami kulturowymi dotyczącymi tej tematyki	K_K04

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

W trakcie konwersatorium studenci zostaną zaznajomieni z psychologicznymi i filozoficznymi badaniami nad twórczością. Poruszone będą przede wszystkim następujące zagadnienia:

1. Pojęcie twórczości/kreatywności: nowość, wartość, zaskoczenie
2. Historia refleksji i badań nad twórczością
3. Uwarunkowania twórczości (uwarunkowania osobowe, społeczne, kulturowe)
4. Poznawcze zdolności twórcze: wyobraźnia (w tym: wyobraźnia kontrfaktyczna), myślenie dywergencyjne, myślenie skojarzeniowe, tworzenie analogii, myślenie metaforyczne, abstrahowanie, dokonywanie transformacji wyobrażeń i obiektowych, itp.
5. Kreatywność ucieleśniona: rola percepcji, ekspresji i eksploracji w twórczości
6. Kreatywność w nauce i kreatywność w sztuce
7. Współczesne dyskusje i badania nad twórczością (w tym: kreatywność AI)

Zajęcia w trybie stacjonarnym zostaną częściowo poprowadzone z użyciem metod treningu twórczości w celu zaznajomienia studentów z tymi metodami oraz w celu doświadczenia przez nich dynamiki procesu twórczego zachodzącego w grupie.

Ponadto, studenci będą angażowani w dyskusję dotyczącą zagadnienia twórczości, a także będą mieli okazję do samodzielnej pogłębionej refleksji nad tym zagadnieniem przy okazji własnej pracy pisemnej poświęconej tematyce twórczego myślenia i działania.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Wykład konwersatoryjny	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
W_02	Wykład z dyskusją	Obserwacja	Karta oceny pracy
UMIĘTNOŚCI			
U_01	Wykład z analizą tekstów	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
U_02-03	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny pracy
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01-02	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny pracy

VI. Kryteria oceny, wagi...

Praca pisemna: 50%

Udział w zajęciach i w dyskusjach: 50%

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	90

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
Gaut, B. (2014). Educating for Creativity. In Elliot S. Paul & Scott B. Kaufman (Eds.), <i>The Philosophy of Creativity: New Essays</i> (pp. 265-287). Oxford: Oxford University Press.
Nęcka, E. (2008). <i>Trening twórczości</i> . Gdańsk: GWP.
Nęcka, E. (2003). <i>Psychologia twórczości</i> , Gdańsk: GWP.
Szmidt, K. J. (2007). <i>Pedagogika twórczości</i> , Gdańsk: GWP.
Literatura uzupełniająca
Blackburn, S. (2014). Creativity and Not-So-Dumb Luck. In Elliot S. Paul & Scott B. Kaufman (Eds.), <i>The Philosophy of Creativity: New Essays</i> (pp. 147-156). Oxford: Oxford University Press.
Boden, M. (2004). <i>The Creative Mind. Myths and mechanisms</i> . London: Routledge.
Chylińska, M. (2017). Counterfactual Imagination as a Mental Tool for Innovation. [Special Issue]. <i>AVANT. Trends in Interdisciplinary Studies</i> , 8, 241–251.
Gaut, B. (2012). The Philosophy of Creativity, <i>Philosophy Compass</i> 5(12), 1034-1046.
Gaut, B. (2009). Creativity and Skill. In Michael Krausz, Dennis Dutton & Karen Bardsley (Eds.), <i>The Idea of Creativity</i> (pp. 83-104). Leiden: Brill.
Guilford, J. P. (1950). Creativity, <i>American Psychologist</i> , 5, 444-454.
Guilford, J. P. (1971). <i>The nature of human intelligence</i> . London: McGraw-Hill.
Kaufman, J. C. (2011). <i>Kreatywność</i> . Warszawa: Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej.
Limont, W. (1996): <i>Analiza wybranych mechanizmów wyobraźni twórczej</i> . Toruń: Wydawnictwo UMK.
Sternberg, R. J., & Lubart T. (1991). An investment theory of creativity and its development, <i>Human Development</i> , 34, 1-31.
Stróżewski W. (2007). <i>Dialektyka twórczości</i> . Kraków: Znak.
Tatarkiewicz, W. (2011). Twórczość: dzieje pojęcia. W <i>Dzieje sześciu pojęć</i> (str. 294-318). Warszawa: PWN. 294-318.
Wallas, G. (1926). <i>The art of thought</i> . New York: Harcourt.
Ward, T. B., Smith, S. M., & Finke, R. A. (1999). Creative Cognition. In Robert J. Sternberg (Ed.), <i>Handbook of creativity</i> (pp. 189-212). Cambridge: Cambridge University Press.
Wesiberg, R. (1986). <i>Creativity: Genius and Other Myths</i> . New York: W. H. Freeman.

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Religia i duchowość z perspektywy filozofii
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Religion and spirituality from the perspective of philosophy
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Prof. dr hab. Robert T. Ptaszek
---	---------------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	stacjonarny	4	III	0,5
	zdalny	26		1,5

Uzasadnienie przyznawania punktów ECTS: zajęcia w formie stacjonarnej wymagają zwiększonego nakładu pracy i aktywności studenta. Przygotowanie do uczestnictwa w tych zajęciach obejmuje: przeczytanie zadanych tekstów naukowych, napisanie referatu, przygotowanie jego prezentacji oraz obrony własnego stanowiska w dyskusji z innymi uczestnikami zajęć.

Wymagania wstępne	W 1. Podstawowa wiedza z zakresu filozofii i religii W 2. Umiejętność analizowania tekstów W 3. Umiejętność krytycznego myślenia
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C 1. Zapoznanie się z głównymi metodami badania religii oraz najważniejszymi problemami dotyczącymi religii i duchowości
C 2. Zdobycie umiejętności odróżniania religii od zjawisk pokrewnych (magia, mitologia, duchowość)
C 3. Nabycie umiejętności analizowania współczesnych tekstów o religii oraz duchowości i wskazywania ich filozoficznych oraz kulturowych implikacji

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna terminologię filozofii religii i religioznawstwa	K_W03
W_02	Student ma uporządkowaną i ugruntowaną historycznie wiedzę ogólną obejmującą klasyczne, nowożytne i współczesne oraz najnowsze stanowiska w filozofii religii	K_W05
W_03	Student rozumie najważniejsze problemy współczesnej filozofii religii	K_W06
W_04	Student ma poszerzoną wiedzę o oddziaływaniu	

	zinstytucjonalizowanych religii na współczesną kulturę	K_W09
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi integrować wiedzę z fenomenologii, metafizyki, antropologii oraz epistemologii i stosować ją do badania doktryn religijnych i parareligijnych	K_U04
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student potrafi dokonać analizy dotyczącej sytuacji religii oraz duchowości we współczesnym społeczeństwie	K_K03
K_02	Student jest gotów do dyskusji na temat racjonalności religii i jej kulturowej roli	K_K04

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

I. Metody badania religii
<ol style="list-style-type: none"> 1. Filozofia a inne nauki o religii 2. Główne nurty badań nad religią w filozofii współczesnej <ol style="list-style-type: none"> a. Fenomenologia religii b. Hermeneutyka religii c. Analityczna filozofia religii   3. Realistyczna filozofia religii <ol style="list-style-type: none"> a. Powstanie i przedstawiciele realistycznej filozofii religii b. Cele i metody badawcze
II. Główne problemy filozoficznych badań nad religią i duchowością
<ol style="list-style-type: none"> 1. Granice religii <ol style="list-style-type: none"> a. Religia a magia i mitologia b. Religia a duchowość c. Dawne i nowe formy duchowości d. Religia a mistyka e. Współczesny świat religii   2. Prawdziwość religii <ol style="list-style-type: none"> a. Sposoby rozumienia prawdziwości religii b. Prawdziwość a racjonalność religii c. Filozofia jako narzędzie weryfikacji prawdziwościowych roszczeń religii

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
WIEDZA			
W_01 W_02 W_03 W_04	Wykład konwersatoryjny	Prezentacja	Karta oceny prezentacji
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Analiza tekstu	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01 K_02	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie

VI. Kryteria oceny, wagi...

WIEDZA

Na ocenę 2: student nie potrafi odpowiedzieć na 50% pytań dotyczących treści programowych, nie przedstawił prezentacji na wybrany temat.

Na ocenę 3: student potrafi odpowiedzieć na 50% pytań dotyczących treści programowych, przedstawił poprawną prezentację.

Na ocenę 4: student potrafi odpowiedzieć na 75 % pytań dotyczących treści programowych, przedstawił dobrą prezentację.

Na ocenę 5: student potrafi odpowiedzieć na co najmniej 90% pytań dotyczących treści programowych, przedstawił bardzo dobrą prezentację.

UMIĘTNOŚCI

Na ocenę 2: student nie potrafi samodzielnie analizować tekstów, nie bierze udziału w dyskusjach.

Na ocenę 3: student z trudem samodzielnie analizuje teksty, czasami zabiera głos w dyskusji.

Na ocenę 4: student przedstawia poprawne, samodzielne analizy tekstów, wniósł realny wkład do dyskusji.

Na ocenę 5: student bez problemu przedstawia samodzielne, pogłębione analizy tekstów, potrafi sprawnie problematyzować i prezentować omawiane zagadnienia.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

Na ocenę 2: student nie potrafi organizować swojego procesu uczenia, nie interesuje się aktualnymi problemami dotyczącymi religii, opuścił więcej niż 3 zajęcia.

Na ocenę 3: student w niewielkim stopniu potrafi organizować swój proces uczenia, w niewielkim stopniu interesuje się aktualnymi problemami religii, opuścił co najwyżej 3 zajęcia.

Na ocenę 4: student potrafi organizować swój proces uczenia, interesuje się aktualnymi problemami religii, opuścił co najwyżej 2 zajęcia.

Na ocenę 5: student bardzo dobrze potrafi organizować swój proces uczenia, ma bardzo dobrą orientację w aktualnych problemach religii, opuścił co najwyżej 1 zajęcia.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
Ptaszek Robert T., Filozoficzne aspekty alternatywnej religijności, Lublin 2021.
Bronk Andrzej, Podstawy nauk o religii, Lublin 2003.
Literatura uzupełniająca
Broniek Radosław, Religia i wtajemniczenie, Kraków 2019.
Moskal Piotr, Apologia religii katolickiej, Lublin 2012.
Moskal Piotr, Filozofia religii, Pelplin 2020.
Ptaszek Robert T., Nowa Era religii? Ruch New Age i jego doktryna – aspekt filozoficzny, Lublin 2015.
Trzcińska Izabela, O duchowości inaczej, Kraków 2013.
Zdybicka Zofia J., Człowiek i religia, Lublin 2006.
Zdybicka Zofia J., Religia a religioznawstwo, Lublin 2012.

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Stanislaw Kaminski Memorial Lectures
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Stanislaw Kaminski Memorial Lectures
Kierunek studiów	Zajęcia ogólnouniwersyteckie Philosophy (residential, second cycle programme) Filozofia (stacjonarne II stopnia),
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Angielski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	
---	--

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	stacjonarny	0	II lub IV	0
	zdalny	30		2

Wymagania wstępne	Znajomość języka angielskiego na poziomie co najmniej B2
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C. 1. Wprowadzenie studentów do aktualnie dyskutowanych problemów filozoficznych.
C. 2. Przedstawienie w jaki sposób różne koncepcje filozoficzne wpływają na życie społeczne, kulturę i sferę wartości.
C. 3. Zainspirowanie studentów do przemyślenia ich własnej odpowiedzialności za kształt obecnej debaty filozoficznej oraz ich udziału i roli w życiu społecznym.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Zna terminologię głównych systemów filozoficznych i najważniejszych poglądów filozoficznych w odniesieniu do tematu. Ma uporządkowaną i historycznie ugruntowaną wiedzę ogólną na temat klasycznych, nowożytnych i współczesnych poglądów w odniesieniu do tematu.	W_04
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Potrafi integrować wiedzę z zakresu etyki, historii filozofii, filozofii nauki i w oparciu o nią samodzielnie formułuje wypowiedzi w języku obcym w mowie i piśmie.	U_08
U_02	Posiada umiejętności językowe z filozofii oraz omawianych zagadnień. Posiada umiejętności posługiwania się specjalistyczną terminologią i potrafi posługiwać się nią we właściwych kontekstach.	U_09
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

--

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
WIEDZA			
W_01	Wykład konwencjonalny	Egzamin / Zaliczenie ustne	Karta egzaminacyjna / Karta zaliczeniowa
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Wykład konwencjonalny	Egzamin / Zaliczenie ustne	Karta egzaminacyjna / Karta zaliczeniowa
U_02	Wykład konwencjonalny	Egzamin / Zaliczenie ustne	Karta egzaminacyjna / Karta zaliczeniowa
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			

VI. Kryteria oceny, wagi...**VII. Obciążenie pracą studenta**

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30

Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30
--	-----------

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
-
Literatura uzupełniająca
-

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Struktura, rodzaje i sposoby rozstrzygnięcia dylematów moralnych
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Structure, kinds, and ways of resolving moral dilemmas
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordynator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	S. prof. dr hab. Barbara Chyrowicz
---	------------------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	stacjonarny	0	I	0
	zdalny	30		2

Wymagania wstępne	Znajomość etyki na poziomie studiów licencjackich, umiejętność krytycznego myślenia
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1 Wyjaśnienie genezy powstawania dylematów moralnych i sporu o ich rzeczywiste istnienie.
C2 Typologia dylematów.
C3 Przedstawienie sposobów rozstrzygnięcia dylematów moralnych.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	student potrafi wyjaśnić podstawy rozumowania w etyce, zna różne teorie etyczne, rozumie jaka jest zależność pomiędzy ogólnymi założeniami teorii, a powstawaniem dylematów	K_W04, K_W05
W_02	student rozumie sposoby uzasadniania i argumentowania w etyce i potrafi pokazać sposób w jaki ocenia się szczegółowe kwestie moralne	K_W01, K_W06
UMIĘJĘTNOŚCI		
U_01	student potrafi pokazać i wyjaśnić rozumienie dylematów w zależności od założeń teorii etycznej	K_U01, K_U02, K_U03
U_02	student potrafi wskazać teoretyczne podstawy leżące u podstaw rozstrzygnięcia szczegółowych problemów moralnych -	K_U05, K_U06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	student potrafi podjąć dyskusję z osobami reprezentującymi	K_K01, K_K02

	odmienne przekonania moralne, rozumie racje stojące za ich poglądami	
K_02	rozumie zasadę tolerancji, szanuje poglądy innych, zdaje sobie sprawę z odpowiedzialności za podejmowane decyzje	K_K05, K_K03

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Rozumienie dylematów, próba ich zdefiniowania;
2. Rodzaje dylematów, odróżnienie dylematów pozamoralnych od moralnych, wyjaśnienie na czym polegają dylematy moralno-religijne i moralno-prawne;
3. Charakterystyka rzeczywistych dylematów moralnych - zależność dylematów moralnych od założeń teorii etycznej na gruncie której są przywoływane;
4. Argumenty "za" i "przeciw" istnieniu rzeczywistych dylematów moralnych (problem niewspółmierności wartości i rezyduum moralnego; 5. Sposoby rozstrzygania moralnych dylematów.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Wykład konwersatoryjny	Prezentacja	Karta oceny prezentacji
W_02	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny
UMIĘJĘTNOŚCI			
U_01	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny
U_02	Studium przypadku	Prezentacja	Karta oceny
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny
K_02			

VI. Kryteria oceny, wagi...

Ocena niedostateczna

(W) - Student nie opanował wyłożonej teorii. Nie potrafi pokazać powodów powstawania dylematów moralnych. Nie zna podstawowej literatury przedmiotu. (U) - Student nie potrafi podać powodów różnych stanowisk na temat istnienia dylematów, nie potrafi sformułować ani obronić własnego stanowiska.

(K) - Student nie wykazuje otwartości na poglądy innych, nie stara się zrozumieć odrębnych racji, nie angażuje się w dyskusję, pozostaje bierny wobec stawianych problemów, traktuje je z obojętnością.

Ocena dostateczna

(W) - Student potrafi przedstawić ogólną strukturę dylematów, rozumie racje stojące za odmiennymi stanowiskami odnośnie do ich istnienia, ale nie radzi sobie z charakterystyką dylematycznych sytuacji. Nie potrafi zdiagnozować współczesnych problemów moralnych. Wykazuje bardzo słabą znajomość literatury przedmiotu.

(U) - Student w bardzo ograniczonym stopniu potrafi wskazać źródła rozbieżności ocen i norm odnoszonych do szczegółowych kwestii moralnych. Zna sposoby argumentacji w etyce, ale nie potrafi ich wyjaśnić.

(K) - Student stara się zrozumieć powody pluralizmu ocen i norm, ale nieudolnie je tłumaczy. Nie angażuje się w proces dydaktyczny, a dyskutowane na zajęciach problemy z trudnością odnosi do aktualnych problemów społecznych.

Ocena dobra

(W) - Student opanował w stopniu zadowalającym teorię moralnych dylematów, rozumie zależności pomiędzy ogólnymi założeniami teorii a wskazywaniem na nierozstrzygalne dylematy moralne. Posiada dobre rozeznanie aktualnie przywoływanych w debacie etycznej dylematów.

(U) - Student potrafi odnieść posiadaną wiedzę do aktualnie dyskutowanych problemów, radzi sobie dobrze ze wskazywaniem różnego rodzaju argumentacji etycznej.

(K) - Student dobrze rozumie racje przywoływane przez zwolenników różnych opcji w etyce, potrafi dyskutować z poglądami, których nie podziela i chętnie angażuje się w dyskusje.

Ocena bardzo dobra

(W) - Student posiada usystematyzowaną i ugruntowaną wiedzę na poruszane w trakcie konwersatorium problemy. Potrafi osadzić ją w kontekście innych problemów filozoficznych. Doskonale kojarzy fakty problemotwórcze, zna sposoby rozstrzygania problemów moralnych dyskutowane we współczesnej literaturze. (U) - Student potrafi biegle posługiwać się argumentami natury etycznej, potrafi sformułować problemy i wskazać ich możliwe rozwiązania, bez problemu przywołuje odnośną literaturę przedmiotu.

(K) - Student aktywnie uczestniczy w procesie dydaktycznym, stawia samodzielnie pytania, w odpowiedzialny sposób formułuje własne sądy.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
1. B. Chyrowicz, O sytuacjach bez wyjścia w etyce. Dylematy moralne: ich natura, rodzaje i sposoby rozstrzygania, Znak, Kraków 2008.
2. Moral Dilemmas and Moral Theory, red. H.E. Mason, New York - Oxford: Oxford University Press 1996.
3. Ph. Foot, Moral Dilemmas and other Topics in Moral Philosophy, Oxford: Clarendon Press 2002. Moral Dilemmas, red. Ch. Gowans, New York - Oxford: Oxford University Press 1987.
4. Ch. Gowans, Innocence Lost. An Examination of Inescapable Moral Wrongdoing, New York - Oxford: Oxford University Press 1994.
5. I. Levi, Hard Choices. Decision making under unresolved conflict, Cambridge: Cambridge University Press 1999.

6. W. Sinnott-Armstrong, Moral Dilemmas, Oxford: Basil Blackwell 1988.

7. D. Statman, Moral Dilemmas, Amsterdam - Atlanta: Rodopi 1995.

Literatura uzupełniająca

1. T. Cathart, Dylemat wagonika, tłum. K. Bażyńska - Chojnacka, PWN, Warszawa 2013.

2. M. Cohen, 101 Ethical Dilemmas, Routledge, London - New York 2003.

S. Lee, Uneasy Ethics, Pimlico, London 2003.

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Sztuka retoryki w dyskusji filozoficznej
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Art of Rhetoric in Philosophical Discussion
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Dr hab. Imelda Chłódna-Błach
---	------------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	stacjonarny	8	III	1
	zdalny	7		1

Wymagania wstępne	Minimalna znajomość zagadnień z zakresu retoryki.
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Zapoznanie się z zasadami retoryki oraz typami perswazji używanymi w dyskusjach filozoficznych
C2. Nabycie umiejętności analizy tekstów filozoficznych i wydobywania z nich różnych typów argumentacji oraz umiejętności formułowania własnych wypowiedzi w mowie i piśmie
C3. Nabycie zdolności dyskusowania złożonych problemów filozoficznych z użyciem różnych typów perswazji

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	zna i rozumie czym jest retoryka i jakie zasady leżą u jej podstaw	W01, W02
W_02	zna terminologię retoryczną	W03, W04
W_03	ma uporządkowaną wiedzę dotyczącą stosowania zasad retoryki w mowie i piśmie, zna jej metodologię	W05, W06
UMIĘJĘTNOŚCI		
U_01	posiada umiejętność analizy i oceny dyskusji i sporów dotyczących problematyki filozoficznej pod kątem typów perswazji i środków retorycznych w nich zastosowanych	U01
U_02	posiada umiejętność analizy tekstów filozoficznych oraz identyfikowania argumentów retorycznych w nich zastosowanych	U05
U_03	potrafi argumentować w mowie i piśmie własne stanowisko,	U06

	poprawnie stosując terminologię specjalistyczną i wyciągając wnioski	
U_04	potrafi brać udział w debatach filozoficznych, konferencjach, sympojach umiejętnie prezentując własne stanowisko oraz zasadnie argumentując mocne i słabe strony wystąpień innych prelegentów	U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	jest gotów do uczestniczenia w życiu naukowym i kulturalnym, rozumiejąc rolę retoryki w prowadzeniu zasadnego dyskursu filozoficznego	K01, K03, K04

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

W ramach zajęć wyjaśniane są podstawowe zasady retoryki, typy argumentów, typy perswazji i na tej podstawie przygotowywane są wystąpienia, w których studenci mają za zadanie pokazać wiedzę i umiejętności nabyte podczas zajęć.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Wykład	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
W_02	Wykład	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie
W_03	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie
UMIĘTNOŚCI			
U_01	Ćwiczenia praktyczne	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie
U_02	Praca z tekstem	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie
U_03	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie
U_04	Warsztaty	Obserwacja	Ocenił wystąpienie przygotowane w ramach warsztatów
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Praca w grupach w różnych rolach	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie

VI. Kryteria oceny, wagi

Rozumiejąca umiejętność wypowiedzania się w mowie i piśmie, z zachowaniem kultury retorycznej, logicznej i metodologicznej.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	15
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	45

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
P. Jaroszyński, Cz. Jaroszyński, <i>Kultura słowa. Podstawy retoryki klasycznej</i> ;

M. Korolko, *Sztuka retoryki. Przewodnik encyklopedyczny*;

M. Oczkoś, *Sztuka dobrego mówienia*;

Arystoteles, *Retoryka. Poetyka*;

A. Schopenhauer, *Erystyka, czyli sztuka prowadzenia sporów*;

Literatura uzupełniająca

Hasła z *Powszechnej Encyklopedii Filozofii*;

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Techniki przygotowania multimedialnych prezentacji naukowych
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Techniques for preparing multimedia scientific presentations
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Dr Monika Dunin-Kozicka
---	-------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	stacjonarny	0	I	0
	zdalny	30		2

Wymagania wstępne	Podstawowa wiedza z technik przygotowywania prezentacji multimedialnych, wystąpień publicznych oraz umiejętność krytycznego myślenia i analizowania danych naukowych
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. przedstawienie aktualnych technik przygotowania prezentacji multimedialnych
C2. zaznajomienie z metodami wizualnego opracowania i organizacji treści naukowych
C3: usprawnienie umiejętności publicznego prezentowania treści naukowych

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	zna i rozumie zaawansowane metody analizy i interpretacji różnych form wypowiedzi filozoficznych i naukowych	K_W07
W_02	zna i rozumie podstawowe zasady zarządzania własnością intelektualną	K_W08
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	potrafi w pogłębionym stopniu wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informację z wykorzystaniem źródeł drukowanych i elektronicznych oraz formułować na tej podstawie sądy krytyczne	K_U01
U_02	posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych,	K_U02

	opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów filozoficznych i naukowych	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	potrafi odpowiednio określać priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania	K_K01
K_02	ma świadomość wartości nauk szczegółowych i ich ograniczeń, zna potrzebę ciągłego poszerzania i pogłębiania własnej wiedzy, korzystania z różnych jej źródeł oraz interesowania się aktualnymi osiągnięciami naukowymi i trendami filozoficznymi	K_K04

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Jak korzystać z multimedialnych narzędzi prezentacji danych? Jak organizować treści w ramach tych narzędzi? Jak z informacji i danych, którymi dysponujemy, stworzyć interesującą opowieść? Jak mówić zrozumiale o skomplikowanych zagadnieniach? Jak opowiedzieć o swoich badaniach naukowych tak, by zainspirować widownię?

W szczególności omówione zostaną:

- Podstawowe techniczne możliwości programów do przygotowywania prezentacji multimedialnych (Canva, Power Point, Keynote, itp.)
- Formy organizacji treści naukowych z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych
- Design prezentacji naukowych i kreatywne korzystanie z narzędzi multimedialnych
- Kontakt z odbiorcą: skuteczna i interesująca prezentacja treści z udziałem narzędzi multimedialnych

Podczas zajęć studenci wygłoszą własne referaty z użyciem opracowanych przez siebie prezentacji multimedialnych.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
WIEDZA			
W_01-02	Analiza danych	Prezentacja multimedialna z referatem	Plik z prezentacją multimedialną, karta oceny
UMIĘTNOŚCI			
U_01-02	Analiza danych	Prezentacja multimedialna z referatem	Plik z prezentacją multimedialną, karta oceny
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01-02	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny

VI. Kryteria oceny, wagi...

Prezentacja multimedialna z referatem: 50%

Udział w zajęciach i w dyskusji: 50%

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
<ul style="list-style-type: none"> • Stączek, Marek (2016): Prezentacja publiczna. Mów komunikatywnie, oryginalnie, przekonująco! Wyd. 5, popr. Warszawa: EdisonTeam.pl. • Wasylczyk, Piotr (2018): Prezentacje naukowe. Praktyczny poradnik dla studentów, doktorantów i nie tylko. Wydanie 1 - dodruk 2. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
Literatura uzupełniająca
<ul style="list-style-type: none"> • Bednarek, Józef (2012): Multimedia w kształceniu. Wyd. 1, dodr. 4. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. • Grzenia, Jan (2007): Komunikacja językowa w Internecie. Wyd. 1, dodr. Warszawa: Wydawn. Nauk. PWN (Komunikowanie). • Silverman, David; Głowacka-Grajper, Małgorzata; Ostrowska, Joanna; Konecki, Krzysztof (2012): Interpretacja danych jakościowych. Metody analizy rozmowy, tekstu i interakcji. Wyd. 1, dodr. 3. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. • Silverman, David; Konecki, Krzysztof; Ostrowska, Joanna (2012): Prowadzenie badań jakościowych. Wyd. 1, 5 dodr. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. • Siuda, Piotr; Wasylczyk, Piotr (2019): Publikacje naukowe. Praktyczny poradnik : dla studentów, doktorantów i nie tylko. Wydanie I-1 dodruk. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Translatorium filozoficznych tekstów anglojęzycznych
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Translation of English-language philosophical texts
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr Marcin Iwanicki
---	--------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
translatorium	stacjonarny	0	II-III	0
	zdalny	60		7

Wymagania wstępne	Znajomość języka angielskiego na poziomie średnim
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Umiejętność posługiwania się słownikami językowymi i filozoficznymi
C2. Znajomość podstawowej terminologii filozoficznej w języku angielskim
C3. Praktyczna umiejętność przekładania anglojęzycznych tekstów filozoficznych na język polski

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	zna terminologię filozoficzną w języku angielskim	W04
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	posiada poszerzoną umiejętność pisemnych tłumaczeń tekstu filozoficznego z języka angielskiego na poziomie B2+	U08
U_02	ma umiejętności językowe w zakresie filozofii właściwe dla studiów filozoficznych z angielskiego na poziomie B2+	U09

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Zajęcia będą polegać na samodzielnym lub zespołowym przekładzie klasycznych tekstów nowożytnych i współczesnych tekstów filozoficznych. Studenci poznają specyfikę i styl różnych rodzajów tekstów filozoficznych, takich jak streszczenie, esej przeglądowy, analiza czy polemika, a także terminologię angielską z zakresu głównych dyscyplin filozoficznych.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Praca z tekstem	Praca pisemna	Oceny tekst pracy pisemnej
UMIĘTNOŚCI			
U_01	Analiza tekstu	Praca pisemna	Oceny tekst pracy pisemnej
U_02	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji

VI. Kryteria oceny, wagi...

Dwa samodzielne przekłady zaproponowanych przez prowadzącego tekstów oraz (50%) oraz aktywnych udział w pracy translatorskiej na zajęciach (50%).

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	60
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	150

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
Wielki słownik angielsko-polski. PWN Oxford +CD, Warszawa: PWN 2004
Literatura uzupełniająca
-

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Translatorium filozoficznych tekstów francuskich/niemieckich
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	German/French Philosophical texts (translation classes)
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr hab. Wanda Bajor
---	---------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
transatorium	stacjonarny	0	II-III	0
	zdalny	60		7

Wymagania wstępne	Dobra znajomość języka francuskiego/niemieckiego
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Zapoznanie się z terminologią filozoficzną w języku francuskim/niemieckim
C2. Nabycie poszerzonej umiejętności analizowania tekstów i ich tłumaczenia w jednej subdyscyplin filozoficznych

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	zna terminologię filozoficzną w języku francuskim/niemieckim w subdyscyplinie filozoficznej: historia filozofii	K_W04
W_02	umie podejmować dyskusję, argumentować w mowie i piśmie, poprawnie stosując terminologię specjalistyczną i wykorzystując poglądy własne i innych autorów, oraz formułować wnioski	K_W04
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	posiada poszerzoną umiejętność pisemnych tłumaczeń tekstu w subdyscyplinie filozoficznej: historia filozofii z języka francuskiego/niemieckiego na poziomie B2+	K_U08
U_02	ma umiejętności językowe w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów z języka francuskiego/niemieckiego na poziomie B2+	K_U09

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Praca nad przekładem francuskojęzycznego/niemieckojęzycznego tekstu na język polski. Zwroć uwagę studentów na problem translacji obcojęzycznego tekstu filozoficznego, wyostre ich świadomości metodologicznej i językowej, tzn. zwróć uwagę na problem odpowiedności terminów i pojęć nie tylko w różnych językach naturalnych, lecz także w odmiennych tradycjach filozoficznych. Zajęcia mają pomóc studentom w korzystaniu z literatury obcojęzycznej.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
WIEDZA			
W_01	Praca z tekstem	Sprawdzenie umiejętności praktycznych przekładania tekstu	Oceniony tekst pracy pisemnej
W_02	Dyskusja nad tekstem	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Analiza tekstu	Praca pisemna	Karta oceny pracy w grupie
U_02	Praca w parach	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie

VI. Kryteria oceny, wagi...

Samodzielny przekład tekstu o objętości 6 stron (70%)

Praca na zajęciach (30%)

Niedostateczna

W: student nie rozumie tekstu francuskiego, nie zna podstawowej terminologii w języku francuskim oraz jej odpowiednika w języku ojczystym

U: student błędnie czyta tekst francuskojęzyczny, nie jest w stanie przetłumaczyć nawet prostych zdań. Nie bierze udziału w dyskusji w trakcie zajęć

K: Student nie dba o rzetelność przekładu, nie rozumie kulturotwórczego znaczenia tekstów oryginalnych i tłumaczonych

Dostateczna

W: student posiada podstawowe umiejętności językowe, rozumie słowa, potrafi przekazać ogólny sens zdania

U: student w minimalnym stopniu przekłada tekst francuski, rozumie pojedyncze słowa, umie je złożyć w sensowną całość. Jest w stanie za pomocą bardzo prostego słownictwa przestawić swoje stanowisko na forum grupy

K: student nie angażuje się zbytnio w pogłębianie swojej wiedzy z języka francuskiego, ale rozumie wartość rzetelnego tłumaczenia

Dobra

W: student posiada bardziej zaawansowane umiejętności językowe, tłumaczy w miarę poprawnie adany tekst, dobrze oddaje znaczenie trudniejszych zwrotów.

U: student potrafi zaprezentować posiadaną wiedzę w języku francuskim, umie oddać w swoim języku znaczenie tekstu, a także jasno i zrozumiale sformułować własną wypowiedź.

K: Student rozumie znaczenie rzetelnych przykładów, popularyzuje świadomość społeczną.

Bardzo dobra

W: student nie tylko posiada bardzo dobra znajomość języka francuskiego, ale potrafi dobrze oddać znaczenie tekstu obcojęzycznego w języku ojczystym, tzn. rozumie specyfikę obu języków, potrafi oddać nie tylko znaczenie tekstu, ale dodatkowo robi to w formie poprawnej polszczyzny.

U: Student bardzo dobrze posługuje się językiem francuskim (czyta płynnie) i płynnie tłumaczy, zważając na odmiennosc obu języków.

K: student w sposób aktywny uczestniczy w zajęciach. Pomaga innym, dzieląc się z nimi swoją wiedzą. Działa na rzecz szerzenia literatury filozoficznej francuskojęzycznej.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	60
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	150

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
Wybrane filozoficzne teksty klasyczne i ich opracowania w języku francuskim, zaproponowane przez prowadzącego i uzgodnione z uczestnikami translatorium.
Literatura uzupełniająca
Roman Ingarden, <i>O tłumaczeniach</i> , w: Tegoż, <i>Z teorii języka i filozoficznych podstaw logiki</i> , Warszawa 1972, s. 120-188.
Małgorzata Łukasiewicz, <i>Pięć razy o przekładzie</i> , Kraków, Gdańsk 2017.
Éditer, traduire, interpréter: essais de methodologie philozophique, ed. S. G. Lofts, P. W. Rosemann, Louvain-Paris 1997.

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Wielkie pytania filozoficzne w historii literatury
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Great philosophical questions in the history of literature
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Dr hab. Anna Głąb, prof. KUL
---	------------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	stacjonarny	0	II	0
	zdalny	30		2

Wymagania wstępne	Podstawowa znajomość historii filozofii oraz dzieł literatury
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1 – zapoznanie studentów z metodą analizy tekstów literackich na gruncie filozofii
C2 – zapoznanie studentów z najważniejszymi problemami metafizyczno-aksjologicznymi w wybranych dziełach literatury pięknej
C3 – umożliwienie zdobycia umiejętności analizy tekstów literackich przez pryzmat kategorii filozoficznych i etycznych

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student posiada wiedzę na temat kształtowania się problemów filozoficznych na przestrzeni dziejów filozofii oraz zna terminologię filozoficzną	K_W05, K_W03
W_02	Rozumie znaczenie pogłębiania refleksji filozoficznej w szeroko ujętej humanistyce obejmującej dzieła literatury pięknej	K_W01, K_W09
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi zaadaptować na gruncie analizy tekstu kategorie filozoficzne	K_U05, K_U02
U_02	Potrafi korzystać z różnych dziedzin wiedzy humanistycznej oraz analizować problemy filozoficzne na gruncie dzieła literackiego, podejmować dyskusję na ich temat i poprawnie formułować wnioski, przedstawiając je w formie ustnej, jak również pisemnej	K_U02, K_U06, K_U07

KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do krytycznej analizy problemów filozoficznych zawartych w dziełach literackich i do zaproponowania ich rozwiązania	K_K02, K_K05
K_02	Jest świadomy doniosłości rozważanych problemów i otwarty na zdobywanie kompetencji w zakresie szeroko rozumianej kultury humanistycznej	K_K03

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Analiza dzieła literackiego jako wehikułu treści metafizyczno-aksjologicznych (kwestie metodologiczne)
2. Czy warto umierać za swoje przekonania? - <i>Antygona</i> Sofoklesa
3. „Być albo nie być?” – <i>Hamlet</i> Szekspira
4. Czym jest miłość? – <i>Romeo i Julia</i> contra <i>Antoniusz i Kleopatra</i> Szekspira
5. Czy można dać się pokonać wielkim ludzkim namiętnościom – zazdrości i ambicji? – <i>Otello</i> i <i>Makbet</i> Szekspira
6. Czy można zdradzić Boga po to, by ocalić ludzi? <i>Milczenie</i> Shusaku Endo
7. Czy sens życia istnieje? – <i>Ojcowie i dzieci</i> Iwana Turgieniewa
8. Czym jest zło? – <i>Jądro ciemności</i> Josepha Conrada
9. Czy można przebaczyć samemu sobie? – <i>Doktor Żywago</i> Borysa Pasternaka i <i>Nędznicy</i> Wiktora Hugo
10. Czy można chcieć szczęścia ponad wszystko? - <i>Anna Karenina</i> Lwa Tołstoja
11. Czy racje religii mają przewagę nad racjami prawa? – <i>W imię dziecka</i> Iana McEwana
12. Co to znaczy dojrzeć moralnie? – <i>Zacny uczeń</i> Iris Murdoch i <i>Portret damy</i> Henry Jamesa
13. Czy można się nauczyć bycia dobrym? – <i>Mansfield Park</i> i <i>Duma i uprzedzenie</i> Jane Austen
14. Czy można klonować ludzi, by uratować ludzkość? – <i>Nie opuszczaj mnie</i> Kazuo Ishiguro i <i>Góra Wszystkich Świętych</i> Olgi Tokarczuk
15. Jaka będzie przyszłość ludzkości? – <i>Droga Cormaca MacCarthy’ego</i> , <i>Ci, którzy odchodzą z Omelas</i> Ursuli le Guin

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01-02	Wykład konwersatoryjny	Praca pisemna	Oceniona praca pisemna
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01-02	Analiza tekstu literackiego	Referat	Tekst referatu lub prezentacja multimedialna
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie
K_02	Metoda problemowa	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie

VI. Kryteria oceny, wagi...

Na ocenę niedostateczną student:

(W) – nie zna najważniejszych problemów filozoficznych przedstawionych na zajęciach, nie potrafi ich odnieść do terminologii, stanowisk w obrębie teorii filozoficznych.

(U) – nie rozumie głównych problemów, nie umie analizować dzieł literackich w odniesieniu do podstawowych pojęć i koncepcji filozoficznych diskutowanych na zajęciach.

(KS) – nie jest w ogóle zainteresowany zdobywaniem świadomości kulturowej, która kształtuje jego dojrzałość społeczną.

Na ocenę dostateczną student:

(W) – posiada ogólną wiedzę na temat najważniejszych koncepcji i pojęć filozoficznych przedstawionych na zajęciach, potrafi ją w ograniczonym stopniu odnieść do terminologii, stanowisk w obrębie teorii filozoficznych.

(U) – w ograniczonym stopniu potrafi zastosować terminy filozoficzne do omówionych problemów filozoficznych; umie w minimalnym stopniu rekonstruować przedstawione na zajęciach argumentacje. W minimalnym stopniu analizuje dzieła literackie w odniesieniu do podstawowych pojęć i koncepcji filozoficznych dyskutowanych na zajęciach.

(KS) – w niewielkim stopniu jest zaangażowany w zdobywanie świadomości kulturowej, która kształtuje jego dojrzałość społeczną.

Na ocenę dobrą student:

(W) – posiada uporządkowaną, choć nie pogłębioną wiedzę na temat problemów filozoficznych omawianych na zajęciach, potrafi odnieść ją do terminów i doktryn filozoficznych, rozumie powiązania między nimi.

(U) – w poprawny sposób korzysta z wiedzy teoretycznej w zakresie terminów i stanowisk filozoficznych oraz w analizie dzieł literackich.

(KS) – w zaangażowany sposób uczestniczy w zajęciach, jest otwarty na potrzebę pogłębiania swojej wrażliwości społecznej przejawiającej się w szacunku wobec poglądów innych ludzi.

Na ocenę bardzo dobrą student:

(W) - ma szeroką i pogłębioną wiedzę w zakresie doktryn i problemów filozoficznych przedstawionych na zajęciach; potrafi odnieść ją do terminów i stanowisk filozoficznych analizowanych na zajęciach.

(U) - umie przedstawić rozwiązanie danego problemu filozoficznego, wykazując umiejętność analizy; rozumie relacje między poszczególnymi doktrynami. Potrafi dokonać poprawnej analizy dzieł literackich.

(KS) w aktywny i twórczy sposób uczestniczy w życiu kulturalnym, pogłębia swoją świadomość na zajęciach, rozumie poglądy innych oraz odnosi się do nich z szacunkiem.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

Literatura podstawowa:
– będzie podawana na bieżąco na zajęciach
Literatura uzupełniająca:
Głąb, <i>Literatura a poznanie moralne. Epistemologiczne podstawy etycznej krytyki literackiej</i> , 2016.
<i>Filozofia i literatura (antologia tekstów)</i> , red. A. Głąb, Warszawa 2011.
<i>Etyka i literatura (antologia tekstów)</i> , red. A. Głąb, Lublin 2014.
<i>Literatura i religia (antologia tekstów)</i> , red. A. Głąb, Warszawa 2022.

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Karol Wojtyła Memorial Lecture
	Karol Wojtyła Memorial Lecture
Kierunek studiów	Zajęcia ogólnouniwersyteckie Filozofia (stacjonarne II stopnia),
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Angielski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	
---	--

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	stacjonarny	0	II lub IV	0
	zdalny	30		2

Wymagania wstępne	Znajomość języka angielskiego na poziomie co najmniej B2
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C. 1. Wprowadzenie studentów do aktualnie dyskutowanych problemów filozoficznych, zwłaszcza związanych z myślą Karola Wojtyły
C. 2. Pokazanie, w jaki sposób różne koncepcje filozoficzne wpływają na życie społeczne, kulturę i sferę wartości.
C. 3. Zachęcenie studentów do podjęcia odpowiedzialności za miejsce filozofii w życiu intelektualnym oraz włączenia się w debatę publiczną nad kluczowymi kwestiami

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Zna terminologię głównych systemów filozoficznych i najważniejszych poglądów filozoficznych w odniesieniu do tematu. Ma uporządkowaną i historycznie ugruntowaną wiedzę ogólną na temat klasycznych, nowożytnych i współczesnych poglądów w odniesieniu do tematu.	K_W04
W_02	Student zna współczesne problemy związane z tematem za-	K_W04

	jęć.	
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Potrafi integrować wiedzę z zakresu etyki, historii filozofii, filozofii nauki i w oparciu o nią samodzielnie formułuje wypowiedzi w języku obcym w mowie i piśmie.	K_U08
U_02	Posiada umiejętności językowe z filozofii oraz omawianych zagadnień. Posiada umiejętności posługiwania się specjalistyczną terminologią i potrafi posługiwać się nią we właściwych kontekstach.	K_U09
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Każdego roku zaproszony wykładowca przedstawia treści programowe

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
WIEDZA			
W_01	Wykład konwencjonalny, dyskusja kierowana	Egzamin / Zaliczenie ustne lub pisemne	Karta egzaminacyjna / Karta zaliczeniowa
W_02	Wykład konwencjonalny, dyskusja kierowana	Egzamin / Zaliczenie ustne lub pisemne	Karta egzaminacyjna / Karta zaliczeniowa
W_03	Wykład konwencjonalny, dyskusja kierowana	Egzamin / Zaliczenie ustne lub pisemne	Karta egzaminacyjna / Karta zaliczeniowa
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Wykład konwencjonalny, dyskusja kierowana	Egzamin / Zaliczenie ustne lub pisemne	Karta egzaminacyjna / Karta zaliczeniowa
U_02	Wykład konwencjonalny, dyskusja kierowana	Egzamin / Zaliczenie ustne lub pisemne	Karta egzaminacyjna / Karta zaliczeniowa
U_02	Wykład konwencjonalny, dyskusja kierowana	Egzamin / Zaliczenie ustne lub pisemne	Karta egzaminacyjna / Karta zaliczeniowa
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01			

VI. Kryteria oceny, wagi: 80% wynik egzaminu/zaliczenia; 20% uczestnictwo w dyskusjach podczas zajęć.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30

Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30
--	-----------

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
Lekka-Kowalik, A. and P. Gondek, Lublin Philosophical School: History - Conceptions – Disputes, e-book, https://repozytorium.kul.pl/handle/20.500.12153/1632
Każdego roku literatura jest przedstawiana przez prowadzącego zajęcia
Literatura uzupełniająca
Każdego roku literatura jest przedstawiana przez prowadzącego zajęcia

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Jacek Woroniecki Memorial Lectures
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Jacek Woroniecki Memorial Lectures
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	angielski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	
---	--

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	stacjonarny	0	II lub IV	0
	zdalny	30		2

Wymagania wstępne	Znajomość języka angielskiego na poziomie co najmniej B2
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1 - doskonalenie umiejętności komunikacyjnych w języku obcym na poziomie akademickim z uwzględnieniem dziedziny studiów.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	rozumie wypowiedzi w języku obcym, w tym specjalistyczną terminologię właściwą dla dziedziny studiów	W04
UMIĘTNOŚCI		
U_01	bierze udział w dyskusjach w języku obcym na tematy ogólne oraz związane z dziedziną studiów, interpretuje rozbudowane wypowiedzi oraz odnosi się do przedstawionej argumentacji, korzysta z szeroko rozumianej literatury przedmiotu w języku obcym, w tym specjalistycznej właściwej dla dziedziny studiów	U08, U09
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

--

--

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
WIEDZA			
W_01	Wykład i dyskusja	Egzamin ustny	Protokół egzaminacyjny
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Praca z tekstem	Dyskusja	Karta pracy
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja	Obserwacja	Karta pracy

VI. Kryteria oceny, wagi...

Egzamin ustny – 70%

Aktywność podczas zajęć – 30%

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
Literatura uzupełniająca

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Wprowadzenie do języka łacińskiego dla filozofów
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Introduction to Latin for philosophers
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	j. polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr hab. Andrzej Stefańczyk
---	----------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
translatorium	stacjonarny	0	II	0
	zdalny	30		3

Uzasadnienie przyznawania punktów ECTS: zajęcia w formie stacjonarnej wymagają zwiększonego nakładu pracy i aktywności studenta. Przygotowanie do uczestnictwa w tych zajęciach obejmuje: przeczytanie zadanych tekstów naukowych, napisanie referatu, przygotowanie jego prezentacji oraz obrony własnego stanowiska w dyskusji z innymi uczestnikami zajęć.

Wymagania wstępne	Znajomość gramatyki j. polskiego i elementarnych podstaw w zakresie jakiegoś innego języka obcego (angielski, niemiecki, włoski)
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Wyrabianie kompetencji lingwistycznej w zakresie j. łacińskiego
C2. Nabycie umiejętności w zakresie podsystemów językowych (fonicznego, leksykalnego, gramatycznego).
C3. Zapoznanie się z terminologią filozoficzną w j. łacińskim.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Zna podstawowe struktury gramatyczne, które pozwalają na rozumienie tekstu.	W01, W02
W_02	Ma uporządkowaną wiedzę w zakresie gramatyki i posiada podstawowy zasób słownictwa.	W09
W_03	Zna podstawową terminologię filozoficzną w j. łacińskim.	W03, W04
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Potrafi identyfikować kategorie gramatyczne języka łacińskiego (deklinacje, koniugacje, czasy i tryby, struktury syntaktyczne).	U04
U_02	Wzbogaca zasób leksykalny, wyrabia kompetencje w zakresie	U05

	wymowy, akcentu i intonacji w j. łacińskim; umie znaleźć przełożenie struktur gramatycznych z j. łacińskiego na j. polski i odwrotnie	
U_03	Posiada poszerzoną umiejętność pisemnych tłumaczeń tekstu z j. łacińskiego w zakresie historii filozofii właściwą dla studiowanego kierunku filozofia na poziomie B2+	U08, U09
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Zdobyte informacje i kompetencje pozwalają mu na lepszą recepcję kulturowych uwarunkowań życia społecznego własnego kraju i innych krajów obszaru kultury łacińskiej.	K_K05
K_02	Uczestniczy świadomie i aktywnie w życiu kulturalnym.	K_K04

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Kurs „Wprowadzenie do j. łacińskiego” obejmuje nabycie podstawowej wiedzy o języku łacińskim, kulturze łacińskiej oraz literaturze filozoficznej tworzonej w j. łacińskim. W zakresie wiedzy słuchacz nabywa informacji o strukturze gramatycznej i logicznej j. łacińskiego obejmującej podstawowe elementy systemu tego języka - fleksja, syntaksa, morfologia, leksyka. Zdobywanie wiedzy opiera się w dużej mierze o teksty oryginalne autorów łacińskich (Cyceron, Seneka, Augustyn Tomasz z Akwinu itd.). Teksty te pozwalają słuchaczowi na zdobycie elementarnej wiedzy z zakresu literatury, historii oraz filozofii kręgu kulturowego j. łacińskiego oraz zapoznanie się z podstawową terminologią filozoficzną w j. łacińskim.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Wykład określonego zagadnienia z zakresu gramatyki (języka)	kolokwia; odpowiedzi ustne	oceniony test pisemny z języka
W_02	Praca z tekstem jako źródłem informacji oraz środkiem przekazu, pogłębiania i utrwalania wiedzy	test pisemny	oceniony test pisemny z języka
W_03	Praca translacyjna	test z przekładu tekstu filozoficznego	karta oceny pracy w grupie
UMIĘJĘTNOŚCI			
U_01	Gramatyczna analiza tekstu	ocenie ciągłe; testy i kolokwia.	oceniony test pisemny z języka.
U_02	Praca translacyjna	ocenie ciągłe; testy i kolokwia	oceniony test pisemny z języka.
U_03	Praca translacyjna	ocenie ciągłe	obserwacja.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01 K_02	Praca w parach Think-Pair-Share	obserwacja	Karta oceny pracy w grupie

VI. Kryteria oceny, uwagi...

1. Test leksykalno-gramatyczny.
2. Praca translacyjna.
3. Ocenianie ciągłe.

OCENY:

5 - WIEDZA: Posiada wiedzę w zakresie struktur gramatycznych j. łacińskiego (identyfikuje bezbłędnie kategorie fleksyjne i syntaktyczne j. łacińskiego). UMIEJĘTNOŚCI: Potrafi sprawnie samodzielnie z pomocą słownika przetłumaczyć oryginalny tekst o średnim poziomie trudności. Posiadając określone dane potrafi samodzielnie rozwiązać określony problem. KOMPETENCJE: Jest zaangażowany w proces samokształcenia.

4 - WIEDZA: Posiada wiedzę w zakresie struktur gramatycznych j. łacińskiego (identyfikuje kategorie fleksyjne i syntaktyczne j. łacińskiego popełniając nieliczne błędy nie zakłócające sensu przekazu. UMIEJĘTNOŚCI: Potrafi w miarę sprawnie z pomocą słownika przetłumaczyć oryginalny tekst o średnim poziomie trudności popełniając nieliczne błędy. KOMPETENCJE: Potrafi rozwiązywać problemy, ale potrzeba mu zewnętrznej stymulacji

3 - WIEDZA: Wiedza w zakresie struktur gramatycznych j. łacińskiego kategorii fleksyjnych i syntaktycznych j. łacińskiego jest fragmentaryczna i nieuporządkowana. UMIEJĘTNOŚCI: Ma trudności z przetłumaczeniem oryginalnego tekstu, popełnia przy tym liczne błędy, ma braki w zakresie leksyki i podstawowych struktur gramatycznych. KOMPETENCJE: Jedynie pod naciskiem jest skłonny wykonać dane zadanie. Nie wykazuje samodzielnego zaangażowania.

2 - Nie posiada podstawowej wiedzy na temat struktur gramatycznych j. łacińskiego, jego kategorii fleksyjnych i syntaktycznych. UMIEJĘTNOŚCI: Znaczne braki w wiedzy uniemożliwiają przekład prostych, nawet spreparowanych tekstów. KOMPETENCJE: Nawet pod naciskiem nie chce wykonać danego zadania. Nie przejawia jakiegokolwiek zaangażowania i własnej inicjatywy.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	60

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
1. O. Jurewicz, L. Winniczuk, J. Żuławska, "Język łaciński. Podręcznik dla lektoratów szkół wyższych", Warszawa 1995.
2. "Disce puer, podręcznik do łaciny średniowiecznej", pod red. D. Gwisa, E. Jung- Palczewska, Warszawa 2000.
3. J. Wikarjak, Gramatyka opisowa języka łacińskiego. Warszawa 1978.
Literatura uzupełniająca
1. L. Małunowiczówna, Roma Christiana, Lublin 1961.
2. J. Ziabicka, Sine colloquiis colloquia, Warszawa 2000.

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Wprowadzenie do metafizyki i antropologii filozoficznej
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Introduction to Metaphysics and Philosophical Anthropology
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Ks. dr hab. Tomasz Duma Dr hab. Katarzyna Stępień
---	--

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	stacjonarny	12	I	2
	zdalny	18		2

Uzasadnienie przyznawania punktów ECTS: zajęcia w formie stacjonarnej wymagają zwiększonego nakładu pracy i aktywności studenta. Przygotowanie do uczestnictwa w tych zajęciach obejmuje: przeczytanie zadanych tekstów naukowych, napisanie referatu, przygotowanie jego prezentacji oraz obrony własnego stanowiska w dyskusji z innymi uczestnikami zajęć.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna i rozumie rolę poznania metafizycznego oraz refleksji antropologicznej w kształtowaniu życia osobowego jednostki oraz kultury duchowej narodu.	W01
W_02	Student zna podstawową terminologię metafizyki i antropologii filozoficznej w językach klasycznych oraz elementy metodologii tych subdyscyplin.	W03, W04
W_03	Student zna główne filozoficzne interpretacje bytu i faktu ludz-	W05

	kiego, które pojawiły się na przestrzeni dziejów.	
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi streszczać i analizować teksty filozoficzne w zakresie metafizyki i antropologii filozoficznej, identyfikuje ich kluczowe tezy, założenia i konsekwencje.	U05
U_02	Student potrafi uczestniczyć w pracach zespołowych ukierunkowanych na sformułowanie problemu badawczego oraz próbę jego rozwiązania.	U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student potrafi podejmować i moderować dyskusje oraz analizować problemy metafizyczne i antropologiczne występujące w kulturze, samodzielnie formułując propozycje ich rozwiązania.	K02

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

<p>I. Elementy metodologii (specyfika i zadania metafizyki i antropologii filozoficznej (schemat zajęć); cel studium, właściwości poznania metafizycznego, przedmiot, metoda, definicje).</p> <p>II. Z historii metafizyki i antropologii – wybrane koncepcje bytu i człowieka (monistyczna, dualistyczna, pluralistyczna, realistyczna interpretacja rzeczywistości).</p> <p>III. Wybrane elementy części systemowej metafizyki: (1) byt i jego właściwości (tzw. transcendentalia); (2) struktura bytu (istota i istnienie, możliwość i akt, materia i forma, substancja i przypadłość); (3) przyczyny bytu, (4) analogia, (5) partycypacja bytu.</p> <p>IV. Wybrane elementy części systemowej antropologii filozoficznej (fakt ludzki dostępny w doświadczeniu, struktura bytu ludzkiego – złożenie z duszy i ciała, człowiek jako osoba (cechy osoby), poznanie ludzkie, kultura, moralność, religia, filozoficzna interpretacja śmierci).</p>

V. Metody realizacji weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny
W_02 W_03	Wykład konwersatoryjny	Kolokwium ustne	Karta oceny
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Analiza tekstu	Referat	Karta oceny

U_02	Praca zespołowa	Obserwacja	Karta oceny
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Rozmowa sokratyczna	Obserwacja	Karta oceny

VI. Kryteria oceny, wagi...

40% – obecność na zajęciach; 40% – kolokwium / referaty, 20% – aktywność na zajęciach.

Ocena niedostateczna

(W) Student nie posiada wiedzy na temat statusu metodologicznego metafizyki ogólnej i antropologii filozoficznej ani ich stosunku do nauk szczegółowych. Nie zna prezentowanych filozoficznych koncepcji bytu i człowieka oraz ich terminologii.

(U) Student nie potrafi streszczać i analizować tekstów filozoficznych w zakresie metafizyki i antropologii filozoficznej, identyfikować ich kluczowych tez, założeń i konsekwencji. Nie umie uczestniczyć w pracach zespołowych ukierunkowanych na sformułowanie problemu badawczego oraz próbę jego rozwiązania.

(K) Student nie jest gotowy do podejmowania dyskusji ani analizowania problemów metafizycznych i antropologicznych występujących w kulturze.

Ocena dostateczna

(W) Student posiada minimalną wiedzę na temat statusu metodologicznego metafizyki ogólnej i antropologii filozoficznej oraz ich stosunku do nauk szczegółowych. Słabo zna terminologię podstawowych koncepcji metafizycznych i antropologicznych i ma bardzo ogólną znajomość prezentowanych filozoficznych koncepcji bytu i człowieka.

(U) Student w stopniu minimalnym potrafi streszczać i analizować teksty filozoficzne w zakresie metafizyki i antropologii filozoficznej, z trudem identyfikuje ich kluczowe tezy, założenia i konsekwencje. W pracach zespołowych nie potrafi pełnić ról kierowniczych.

(K) Student jest słabo przygotowany do podejmowania dyskusji, potrafi identyfikować jedynie bardzo proste problemy metafizyczne i antropologiczne występujące w kulturze.

Ocena dobra

(W) Student posiada dobrą znajomość statusu metodologicznego metafizyki ogólnej i antropologii filozoficznej oraz ich stosunku do nauk szczegółowych. Dobrze zna terminologię podstawowych koncepcji metafizycznych i antropologicznych oraz prezentowane filozoficzne koncepcje bytu i człowieka.

(U) Student w zadowalającym stopniu potrafi streszczać i analizować teksty filozoficzne w zakresie metafizyki i antropologii filozoficznej, identyfikując ich kluczowe tezy, założenia i konsekwencje. Umie uczestniczyć w pracach zespołowych ukierunkowanych na sformułowanie problemu badawczego oraz próbę jego rozwiązania

(K) Student jest dobrze przygotowany do podejmowania i moderowania dyskusji oraz analizowania problemów metafizycznych i antropologicznych występujących w kulturze.

Ocena bardzo dobra

(W) Student posiada bardzo dobrą znajomość statusu metodologicznego metafizyki ogólnej i antropologii filozoficznej oraz ich stosunku do nauk szczegółowych. Doskonale zna terminologię podstawowych koncepcji metafizycznych i antropologicznych oraz ma gruntowną wiedzę na temat prezentowanych filozoficznych koncepcji bytu i człowieka.

(U) Student biegle potrafi streszczać i analizować teksty filozoficzne w zakresie metafizyki i antropologii filozoficznej, bezbłędnie identyfikując ich kluczowe tezy, założenia i konsekwencje. Chętnie i z zaangażowaniem, pełniąc różne role, uczestniczy w pracach zespołowych ukierunkowanych na sformułowanie problemu badawczego oraz próbę jego rozwiązania.

(K) Student jest doskonale przygotowany do podejmowania i moderowania dyskusji oraz analizowania problemów metafizycznych i antropologicznych występujących w kulturze.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	90

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
1. K. Wojtyła, <i>Considerations on the Essence of Man / Rozważania o istocie człowieka</i> , Lublin 2016.
2. K. Wojtyła, <i>Osoba i czyn oraz inne studia antropologiczne</i> , Lublin 1994.
3. M. A. Krąpiec, <i>Rozumienie filozofii</i> , w: <i>Wprowadzenie do filozofii</i> , t. I, Lublin 2000, s. 25–42.
4. M. A. Krąpiec, <i>Człowiek jako osoba</i> , Lublin 2009.
5. M. A. Krąpiec, <i>Ja-człowiek</i> , Lublin 2005.
6. A. Maryniarczyk, seria: „Zeszyty z metafizyki” (I-VI), Lublin 2001–2006.
7. A. Maryniarczyk, <i>Metafizyka a ontologie. Próby przewycięzania metafizyki i ich paradoksy</i> , Lublin 2015.
Literatura uzupełniająca
1. S. Kamiński, <i>Osobliwość metodologiczna teorii bytu</i> , w: <i>Jak filozofować?</i> , Lublin 1989.
2. P. Jaroszyński, <i>Metafizyka czy ontologia?</i> , Lublin 2011.
3. <i>Wprowadzenie do filozofii</i> , t. I-III, red. P. Gondek, Lublin 2000.
4. S. Kamiński, <i>Naukowa, filozoficzna i teologiczna wizja człowieka</i> , w: tenże, <i>Jak filozofować?</i> , Lublin 1989, s. 279-291.
5. M. A. Krąpiec, <i>Psychologia racjonalna</i> , Lublin 1996.
6. M. A. Krąpiec, <i>O człowieku</i> , w serii <i>Rozmowy z Ojcem Krąpcem</i> (rozmawia Romuald Jakub Weksler-Waszkinel), Lublin 2008.
7. R. Darowski, <i>Filozofia człowieka. Zarys problematyki, antologia tekstów</i> , Kraków 2015.
8. A. Siemianowski, <i>Antropologia filozoficzna</i> , Gniezno 2005.
9. P. S. Mazur, <i>W kręgu pytań o człowieka. Vademecum antropologiczne</i> , Lublin 2008.
10. Wybrane hasła z <i>Powszechnej Encyklopedii Filozofii</i> , wersja papierowa lub: ppta.pl/pef: byt, materia, forma, substancja, antropologia, poznanie, miłość, sztuka, ciało itd.
11. <i>Dusza – umysł – ciało</i> , red. nauk. A. Maryniarczyk, Lublin 2007.
12. <i>Błąd antropologiczny i jego konsekwencje w kulturze</i> , red. nauk. A. Maryniarczyk, Lublin

2021.

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Współczesne kontrowersje światopoglądowe – nauki przyrodnicze
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Controversies in Contemporary Worldviews
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Zbigniew Wróblewski/Zenon Roskal
---	----------------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	stacjonarny	0	II	0
	zdalny	30		2

Wymagania wstępne	Pojęcie światopoglądu oraz podstawowa orientacja w naukach przyrodniczych i filozoficznych
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Egzemplifikowanie filozoficznych problemów implikowanych przez współczesne teorie przyrodnicze.
C2. Ukazanie specyfiki poznania filozoficznego.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Ma usystematyzowaną wiedzę szczegółową dotyczącą problemów badawczych zjawiska wegeterianizmu.	W06
W_02	Ma podstawową wiedzę o trendach we współczesnej kulturze i ma orientację we współczesnym życiu kulturalnym.	W09
W_03	Zna terminologię podstawowych systemów filozoficznych oraz najważniejszych stanowisk w etyce i w historii filozofii.	W03
W_04	Zna terminologię filozoficzną w języku angielskim dotyczącą etyki.	W04
W_05	Ma uporządkowaną i dobrze utrwaloną wiedzę ogólną w obszarze współczesnych stanowisk w etycznych wchodzącą w zakres dyskusji światopoglądowych.	W05
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Posiada umiejętność integrowania wiedzy z filozofii i ekologii oraz jej zastosowania w sytuacjach odbiegających od standardów profesjonalnych.	U04

U_02	Potrafi współdziałać i pracować w grupie przy tworzeniu spójnych strategii argumentacyjnych.	U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Jest zdolny wykorzystywać różne przekazy medialne, zwłaszcza kanały informacyjne dostarczane przez Internet.	K04
K_02	Jest zdolny do uzasadnienia roli filozofii i czuje odpowiedzialność za zachowanie polskiej specyfiki kulturowej.	K03

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Pojęcie, typy i rodzaje światopoglądów (m.in. światopogląd ekologiczny). 2. Geneza współczesnych kontrowersji światopoglądowych (zmiana statusu poznawczego nauki, filozofii i teologii). 3. Wegetarianizm i weganizm jako światopoglądy (ir)racjonalistyczne (m.in. problem obrony praw zwierząt). 4. Minimalizm i transhumanizm jako współczesne światopoglądy (ir)racjonalistyczne.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01, W_02, W_03, W_04, W_05	dyskusja	zaliczenie pisemne	praca pisemna
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01, U_02	metoda SWOT	zaliczenie pisemne	karta oceny pracy w grupie
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01, K_02	metoda SWOT	zaliczenie pisemne	karta oceny pracy w grupie

VI. Kryteria oceny

Wiedza

Na ocenę 5: Student/ka ma usystematyzowaną i ugruntowaną wiedzę odnoszącą się do przedstawionych i omawianych zagadnień. Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę w trakcie zajęć; jest dobrze zorientowany w aktualnej literaturze przedmiotu.

Na ocenę 4: Student/ka posiada uporządkowaną wiedzę odnoszącą się do przedstawionych i omawianych zagadnień.

Na ocenę 3: Student/ka posiada ogólną orientacją dotyczącą zagadnień przedstawionych w trakcie konwersatorium.

Na ocenę 2: Student/ka nie posiada podstawowej wiedzy odnoszącą się do przedstawionych i omawianych zagadnień. Nie zna aktualnej literatury przedmiotu.

Umiejętności

Na ocenę 5: Student/ka bardzo dobrze rozumie podstawowe treści zajęć i potrafi zająć krytyczne stanowisko w odniesieniu do zagadnień poruszanych w trakcie konwersatorium; wykazuje inicjatywę w poszukiwaniu/tworzeniu własnych materiałów i narzędzi pracy. Potrafi dobrze posługiwać się nimi.

Na ocenę 4: Student/ka dobrze rozumie podstawowe treści zajęć i dobrze radzi sobie z krytycznym odnoszeniem się do poglądów dotyczących poruszanych kwestii; Wykazuje inicjatywę w poszukiwaniu/tworzeniu własnych materiałów i narzędzi pracy, potrafi posługiwać się nimi.

Na ocenę 3: Student/ka w niewielkim stopniu rozumie podstawowe treści zajęć i zaledwie

wystarczająco radzi sobie z krytycznym odniesieniem się do poglądów dotyczących poruszanych w wykładzie kwestii; nie potrafi tworzyć własnych narzędzi pracy ani posługiwać się nimi.

Na ocenę 2: Student/ka nie rozumie podstawowych treści zajęć lub nie potrafi krytycznie analizować poglądów odnoszących się do poruszanych w wykładzie kwestii; nie potrafi tworzyć własnych narzędzi pracy ani posługiwać się nimi.

Kompetencje społeczne

Na ocenę 5: Student/ka wykazuje zaangażowanie i aktywność w zajęciach, z własnej inicjatywy pogłębia i doskonali posiadaną wiedzę i umiejętności. Efektywnie korzysta z dostępnej najnowszej literatury.

Na ocenę 4: Student/ka aktywnie uczestniczy w zajęciach, wykazuje otwartość na potrzebę pogłębiania posiadanej wiedzy i umiejętności. Chętnie angażuje się w dyskusje.

Na ocenę 3: Student/ka uczestniczy w zajęciach, ale jego postawa jest bierna, pozbawiona kreatywności i zaangażowania. W małym stopniu angażuje się w dyskusje i korzysta z dostępnej literatury przedmiotu.

Na ocenę 2: Student/ka nie angażuje się we własny proces zdobywania wiedzy, nie wywiązuje się ze stawianych mu celów i zadań, nie angażuje się w dyskusje stawianych problemów.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności student/ka	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

Literatura podstawowa:
S. Czerniak, <i>Maxa Schelera pluralistyczna koncepcja wiedzy</i> , „Filozofia i Nauka” 8 nr 2 (2020), ss. 35-46; K. Całus, <i>Transhumanizm - wizja nowego człowieka</i> , „Studia z Historii Filozofii” 9 (2018), ss. 237-255; M. Falencyk, <i>Transhumanizm czy humanizm? Krytyczne spojrzenie na nową ideologię</i> , „Studia Teologiczno-Historyczne Śląska Opolskiego” 38 (2018), ss. 243 -263; P. Wąź-Bigos, <i>Minimalizm życiowy – umiar i substytut zdrowego rozsądku we współczesnym społeczeństwie konsumpcyjnym</i> , „Logos i Ethos” 45 (2017), ss. 149–162; W. Jedlicka, <i>Wegetarianizm we współczesnych religiach światowych. Zarys problemu</i> , „Filozofia Publiczna i Edukacja Demokratyczna” 5 nr 1 (2016), ss. 263-278; J. Ciecuch, <i>Czym jest światopogląd? Filozoficzny kontekst psychologicznego pojęcia</i> , „Psychologia Rozwojowa” 10 (2005), ss. 147–159.
Literatura uzupełniająca:
J. Pieter, <i>Światopogląd humanisty</i> , Katowice 2019; A. Kasperek, <i>Minimalistyczna odpowiedź na czasy kryzysu</i> , „Przegląd Religioznawczy –The Religious Studies Review” 2 (2018), ss. 23-32; K. Saja, <i>Minimalizacja cierpienia zwierząt a wegetarianizm</i> , „Analiza i Egzystencja” 22 (2013), ss. 67-83; J. Czartoszewski, <i>Analiza pojęcia światopoglądu ekologicznego</i> , „Studia Ecologiae et Bioethicae” 10 (2012), ss. 35-52; A. Dyczewska, <i>Światopogląd na talerzu. Wegetarianizm jako przejaw współczesnej religijności</i> , Kraków 2006; A. Bronk, <i>Teologia i nauki przyrodnicze</i> , „Roczniki Filozoficzne” 39-40 z. 2 (1991-1992), ss. 5-37; T. Szubka, <i>Filozofia jako konstrukcja i uzasadnianie światopoglądów. (Metafilozofia Johna Kekesa)</i> , „Studia Filozoficzne” 1988 nr 5, ss. 59-72

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Współczesne kontrowersje światopoglądowe - nauki ścisłe
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Controversies in Contemporary Worldviews - Sciences
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	filozofia
Język wykładowy	polski

Koordynator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	prof. dr hab. Zenon Roskal
---	----------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	stacjonarny	4	IV	0,5
	zdalny	26		1,5

Uzasadnienie przyznawania punktów ECTS: zajęcia w formie stacjonarnej wymagają zwiększonego nakładu pracy i aktywności studenta. Przygotowanie do uczestnictwa w tych zajęciach obejmuje: przeczytanie zadanych tekstów naukowych, napisanie referatu, przygotowanie jego prezentacji oraz obrony własnego stanowiska w dyskusji z innymi uczestnikami zajęć.

Wymagania wstępne	Pojęcia światopoglądu i przyrodniczego obrazu świata
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Ukazanie wybranych kontrowersji światopoglądowych generowanych przez nauki ścisłe (m.in. sztuczna inteligencja i robotyka).
C2. Dyskusja światopoglądu informatycznego.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Ma usystematyzowaną wiedzę szczegółową oraz znajomość problemów badawczych z zakresu etyki.	W06
W_02	Ma podstawową wiedzę o instytucjach kultury jako źródłach wiedzy na temat poznania filozoficznego.	W09
W_03	Zna terminologię podstawowych systemów filozoficznych oraz najważniejszych stanowisk w etyce.	W03
W_04	Zna terminologię filozoficzną w języku angielskim dotyczącą etyki.	W04
W_05	Ma uporządkowaną i dobrze utrwaloną wiedzę ogólną w zakresie współczesnych stanowisk etycznych.	W05
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Posiada umiejętność integrowania wiedzy z różnych dyscyplin w filozoficznych i zestawianiu jej z popularnymi przekazami medialnymi na temat osiągnięć nauk ścisłych.	U04, U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Jest zdolny do uczestnictwa we współczesnych formach życia kulturalnego, które integrują trendy filozoficzne i ekologiczne.	K04
K_02	Jest zdolny do uzasadnienia roli filozofii w kształtowaniu się współczesnych światopoglądów.	K03

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Pojęcie światopoglądu informatycznego i jego dyskusja w filozofii. 2. Nomadyzm cyfrowy jako współczesny światopogląd. 3. Kontrowersje światopoglądowe w kontekście zastosowań sztucznej inteligencji. 4. Kontrowersje światopoglądowe generowane zastosowaniami automatyki i robotyki.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
WIEDZA			
W_01	dyskusja	zaliczenie pisemne	praca pisemna
W_02	dyskusja	zaliczenie pisemne	praca pisemna
W_03	dyskusja	zaliczenie pisemne	praca pisemna
W_04	dyskusja	zaliczenie pisemne	praca pisemna
W_05	dyskusja	zaliczenie pisemne	praca pisemna
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	metoda SWOT	zaliczenie pisemne	karta oceny pracy w grupie
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	metoda SWOT	zaliczenie pisemne	karta oceny pracy w grupie
K_02	metoda SWOT	zaliczenie pisemne	karta oceny pracy w grupie

VI. Kryteria oceny

Na ocenę 5: Student/ka ma usystematyzowaną i ugruntowaną wiedzę odnoszącą się do przedstawionych i omawianych zagadnień. Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę w trakcie zajęć; jest dobrze zorientowany w aktualnej literaturze przedmiotu.

Na ocenę 4: Student/ka posiada uporządkowaną wiedzę odnoszącą się do przedstawionych i omawianych zagadnień.

Na ocenę 3: Student/ka posiada ogólną orientacją dotyczącą zagadnień przedstawionych w trakcie konwersatorium.

Na ocenę 2: Student/ka nie posiada podstawowej wiedzy odnoszącą się do przedstawionych i omawianych zagadnień. Nie zna aktualnej literatury przedmiotu.

Umiejętności

Na ocenę 5: Student/ka bardzo dobrze rozumie podstawowe treści zajęć i potrafi zająć krytyczne stanowisko w odniesieniu do zagadnień poruszanych w trakcie konwersatorium; wykazuje inicjatywę w poszukiwaniu/tworzeniu własnych materiałów i narzędzi pracy. Potrafi dobrze posługiwać się nimi.

Na ocenę 4: Student/ka dobrze rozumie podstawowe treści zajęć i dobrze radzi sobie z krytycznym odnoszeniem się do poglądów dotyczących poruszanych kwestii; Wykazuje inicjatywę w poszukiwaniu/tworzeniu własnych materiałów i narzędzi pracy, potrafi posługiwać się nimi.

Na ocenę 3: Student/ka w niewielkim stopniu rozumie podstawowe treści zajęć i zaledwie wystarczająco radzi sobie z krytycznym odniesieniem się do poglądów dotyczących poruszanych w wykładzie kwestii; nie potrafi tworzyć własnych narzędzi pracy ani posługiwać się nimi.

Na ocenę 2: Student/ka nie rozumie podstawowych treści zajęć lub nie potrafi krytycznie analizować poglądów odnoszących się do poruszanych w wykładzie kwestii; nie potrafi tworzyć własnych narzędzi pracy ani posługiwać się nimi.

Kompetencje społeczne

Na ocenę 5: Student/ka wykazuje zaangażowanie i aktywność w zajęciach, z własnej inicjatywy pogłębia i doskonali posiadaną wiedzę i umiejętności. Efektywnie korzysta z dostępnej najnowszej literatury.

Na ocenę 4: Student/ka aktywnie uczestniczy w zajęciach, wykazuje otwartość na potrzebę pogłębiania posiadanej wiedzy i umiejętności. Chętnie angażuje się w dyskusje.

Na ocenę 3: Student/ka uczestniczy w zajęciach, ale jego postawa jest bierna, pozbawiona kreatywności i zaangażowania. W małym stopniu angażuje się w dyskusje i korzysta z dostępnej literatury przedmiotu.

Na ocenę 2: Student/ka nie angażuje się we własny proces zdobywania wiedzy, nie wywiązuje się ze stawianych mu celów i zadań, nie angażuje się w dyskusje stawianych problemów.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

<p>Literatura podstawowa: P. Oksanowicz, A. Przegalińska, <i>Sztuczna Inteligencja. Nieludzka, arcyludzka</i>, Kraków: Znak: 2020; A. Kiepas, <i>Człowiek w świecie procesów cyfryzacji – współczesne wyzwania i przyszłe skutki</i> „Filozofia i Nauka. Studia filozoficzne i interdyscyplinarne” 8 nr 1 (2020), 155-174. A. Przegalińska, <i>Istoty wirtualne. Jak fenomenologia zmieniła sztuczną inteligencję</i>, Kraków: Universitas 2016.</p> <p>Literatura uzupełniająca: J. Koronacki, <i>Sztuczna inteligencja w odczarowanym świecie</i> „Filozofia i Nauka. Studia filozoficzne i interdyscyplinarne” 8 nr 1 (2020), 9-30; M. Tegmark, <i>Życie 3.0. Człowiek w erze sztucznej inteligencji</i>, Prószyński i S-ka 2019; M. Ford, <i>Świt robotów. Czy sztuczna inteligencja pozbawi nas pracy?</i> Warszawa: 2016; P. Stacewicz (red.), <i>Informatyka a filozofia. Od informatyki i jej zastosowań do światopoglądu informatycznego</i>, Warszawa: Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej 2015.</p>

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Zagadnienia i kierunki filozofii
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Some Problems and Trends of Philosophy
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne hybrydowe
Dyscyplina	Filozofia
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Prof. dr hab. Jacek Wojtysiak
---	-------------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Tryb zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
Konwersatorium	stacjonarny	12	I	3
	zdalny	18		1

Uzasadnienie przyznawania punktów ECTS: zajęcia w formie stacjonarnej wymagają zwiększonego nakładu pracy i aktywności studenta. Przygotowanie do uczestnictwa w tych zajęciach obejmuje: przeczytanie zadanych tekstów naukowych, napisanie referatu, przygotowanie jego prezentacji oraz obrony własnego stanowiska w dyskusji z innymi uczestnikami zajęć.

Wymagania wstępne	Zainteresowanie filozofią i analityczna uważność.
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Rozumienie podstawowych problemów filozofii.
C2. Znajomość wybranych kierunków filozofii, ze szczególnym uwzględnieniem filozofii współczesnej.
C3. Rozumienie natury refleksji filozoficznej.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna główne problemy, metody badawcze i strategie argumentacyjne wybranych kierunków filozofii.	K_W07
W_02	Student zna główne metody analizy tekstu filozoficznego z zakresu centralnych dyscyplin filozofii i wie, jak z niego poprawnie korzystać.	K_W08
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student umie analizować oraz omawiać teksty filozoficzne z zakresu centralnych dyscyplin filozofii, krytycznie identyfikując określone stanowiska filozoficzne i sposoby ich uzasadniania.	K_U02, K_U07
U_02	Student umie dyskutować na tematy filozoficzne, zachowując przy tym zasady teorii argumentacji i dyskusji.	K_U05, K_U06, K_U07
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student rozumie potrzebę uczestnictwa w życiu kulturalnym,	K_K04

	w tym literackim (artystycznym), szanując przekonania innych oraz interpretując je w kontekście filozoficznym.	
K_02	Student zachowuje postawę otwartości, a zarazem krytycyzmu wobec rozmaitych idei naukowych i społecznych, odróżniając wiedzę od ideologii.	K_K02, K_K05

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Koncepcje filozofii. 2. Źródła filozofii. 3. Podziały filozofii: dyscypliny, nurty, szkoły. 4. Chronologia problemów filozofii: pytanie o arche, pytanie o podmiot, pytanie o podmiot, pytanie o język. 5. Trzy pytania Kanta. 6. Problemy metafizyki: „co istnieje?”, „dlaczego istnieje raczej coś niż nic?” 7. Problemy epistemologii: co to znaczy wiedzieć?; co to jest prawda? 8. Nurty metafizyczne: platonizm, perypatetyzm, naturalizm. 9. Nurty epistemologiczne: sceptycyzm, transcendentalizm. 10. Kierunki filozofii współczesnej.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01 W_02	Wykład konwersatoryjny	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01 U_02	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01 K_02	Dyskusja	Obserwacja	Raport z obserwacji

VI. Kryteria oceny, wagi...

Praca pisemna na jeden z tematów zaproponowanych przez prowadzącego oraz prezentacja zawartych w tej pracy wyników badań (50%), udział w dyskusjach (50%).

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	90

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
J. Wojtyśiak, <i>Filozofia i życie</i> , Kraków: Znak 2007; K. Ajdukiewicz, <i>Zagadnienia i kierunki filozofii</i> , Warszawa: Czytelnik 1983.
Literatura uzupełniająca
A.B. Stępień, <i>Wstęp do filozofii</i> , Lublin: TN KUL 2007; K. Jaspers, <i>Wprowadzenie do filozofii. Dwanaście odczytów radiowych</i> , przeł. A. Wołkiewicz, Wrocław: Siedmioróg 1995; J. Wojtyśiak, <i>Filozofia. Pochwała ciekawości</i> , Kraków: Znak 2003; J. M. Bocheński, <i>Ku filozoficznemu myśleniu. Wprowadzenie do podstawowych pojęć filozoficznych</i> , Warszawa 1986; T. Nagel, <i>Co to wszystko znaczy? Bardzo krótkie wprowadzenie do filozofii</i> , Warszawa: Spacja 1993.